

ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
กลุ่มภาคใต้

PROBLEMS IN IMPLEMENTING QUALITY ASSURANCE CRITERIA
OF PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS IN SOUTHERN REGION

ทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล
SONGSAK CHOOSAKKIATTIKUL

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2545

ISBN 974-643-781-7

ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้

PROBLEMS IN IMPLEMENTING QUALITY ASSURANCE CRITERIA
OF PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS IN SOUTHERN REGION

ทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล

SONGSAK CHOOSAKKIATTIKUL

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 43348
วัน, เดือน, ปี 29 ส.ค. 2545

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2545

ISBN 974-648-781-7

**PROBLEMS IN IMPLEMENTING QUALITY ASSURANCE CRITERIA
OF PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS IN SOUTHERN REGION**

SONGSAK CHOOSAKKIATTIKUL

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2002

ISBN 974-648-781-7

COPYRIGHT 2002

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาโรงเรียน
	เอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้
นักศึกษา	นายทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล
รหัสประจำตัว	41064147
ปริญญา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารอาชีวศึกษา
พ.ศ.	2545
ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	ดร. มาลัย จีรวฒนเกษตร
ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร. สวัสดิ์ อุดมโกชนัน

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา และเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ จำนวน 338 คน โดยได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแยกตามขนาดของโรงเรียนเป็นครูโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 77 คน ครูโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 135 คน และ ครูโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 126 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ปีการศึกษา 2542 จำนวน 73 ข้อ แบ่งออกเป็น 7 ปัจจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F - 4test และค่าทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ในภาพรวมและรายปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาในรายปัจจัยมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน สัมฤทธิผลของผู้เรียน ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การจัดการ การบริหาร ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน บุคลากร และปัจจัยสุดท้ายคือ กิจกรรมนักเรียน นักศึกษา

2. ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันโดยโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาแตกต่างกับโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในรายปัจจัยโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาแตกต่างกับโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ปัจจัย คือ บุคลากร ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน และ ปัจจัยสุดท้ายคือการจัดการ การบริหาร ส่วนโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาแตกต่างกับโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ปัจจัย คือ กิจกรรมนักเรียน นักศึกษา และ สัมฤทธิผลของผู้เรียน โดยมีเพียง 2 ปัจจัยที่ มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกันคือ ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน และ หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

Thesis Title	Problems in implementing Quality Assurance Criteria of Private Vocational Schools in Southern Region
Student	Mr. Songsak Choosakkiattikul
Student ID.	41064147
Degree	Master of Industrial Education In Vocational Administration
Programme	Vocational Administration
Year	2002
Thesis Advisor	Dr. Malai Gerawatanakaset
Thesis Co-advisor	Dr. Sawat Udompoch

ABSTRACT

The purposes of this research were (1) to study the problems of Quality Assurance arising while implementing to meet the criteria of the Private Vocational School Committee getting from teachers teaching in the southern regions and (2) to compare those problems among vocational schools in the southern region classified by sizes of the school are small , medium and large.

The sample were 338 teachers in private vocational schools in southern region , taken from three group sizes – small – medium and large. The small group consisted of 77 teachers, the medium 135 teachers and the large one 126 teachers.

The instruments used in this study was the 73 – item self – constructed questionnaires comprising 7 aspects.

The collected datas were analyzed by percentage, means, standard deviations, F – test and differential – test by means of Scheffe ' test.

The results of the research are :

1. The overall of the teachers' points of views towards the criteria of Quality Assurance are normal. The average of each aspects analyzed from the highest one to the lowest is as followed : the curriculum and learning procedure, student' achievement, teaching facilities for learning, management and administration, school philosophy and strategies, human resources, and the lowest one is the student' activities.

2. The teachers' points of views in large – size school towards the problems implemented according to the Quality Assurance were statistically different. The overall teachers' point of views in medium – size school and those of the small – size ones are significantly different at the level of 0.05 . In the individual aspect analysis between the medium size school and the small one, there were significant differences at the level of 0.05 in 3 aspects – human resources, teaching facilities for learning and management and administration, moreover ; there were significant difference at the level of 0.01 in 2 aspects – students' activities and the students' achievement. However, there is no statistical difference in 2 aspects – the school philosophy and strategies and curriculum and learning procedure.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี ด้วยคำแนะนำ และปรึกษาของ ดร. มัลลย์ จีรวัดนเกษตร์ และ ดร. สวัสดิ์ อุดมโกชน อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ร่วมที่ท่านได้กรุณาช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข และติดตามความก้าวหน้าในการจัดทำวิทยานิพนธ์ และกรุณาให้กำลังใจต่อผู้วิจัยเป็นอย่างดีมาโดยตลอด จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ทุกประการ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และประทับใจในความกรุณา เอื้อเฟื้อ และความเสียสละของท่านอาจารย์จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ผู้บริหาร โรงเรียนสุราษฎร์เทคโนโลยีช่างอุตสาหกรรม ที่ได้ให้โอกาส และสนับสนุนทุนการศึกษาแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร และครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ทุกท่านที่กรุณาช่วยเหลือในการตอบแบบสอบถาม และการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบ แก้ไข และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบสอบถามของผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครู ตลอดจนนักเรียน นักศึกษา โรงเรียนสุราษฎร์เทคโนโลยีช่างอุตสาหกรรมทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจในการศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ ร่วมรุ่นที่ 12 สาขาการบริหารอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยในทุกๆด้านด้วยดีตลอดมา

ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอบแด่ คุณพ่อ คุณแม่ ครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	IV
สารบัญ.....	V
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญภาพ.....	
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมุติฐานการวิจัย.....	3
1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.6 คำนียามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 การบริหารระบบคุณภาพ.....	8
2.1.1 กระบวนการบริหารคุณภาพโรงเรียน.....	9
2.1.2 การกำหนดนโยบายการพัฒนาโรงเรียน.....	11
2.1.3 การจัดองค์การบริหารคุณภาพในโรงเรียน.....	12
2.1.4 การจัดทำแผนและโครงการพัฒนา.....	13
2.1.5 แนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียน.....	15
2.1.6 ขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน.....	15
2.1.7 ค่าโครงหรือส่วนประกอบของแผนประจำปี.....	16
2.1.8 การจัดทำโครงการ.....	17
2.1.9 การดำเนินการตามแผน.....	19
2.1.10 การนิเทศและการติดตามผล.....	20
2.1.11 การประเมินผลและรายงานผล.....	20

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.2 การประกันคุณภาพการศึกษา.....	22
2.2.1 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	23
2.2.2 การประกันคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ.....	26
2.2.3 การประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน.....	28
2.2.3.1 การกำหนดระเบียบว่าด้วยการรับรองวิทยฐานะ.....	29
2.2.3.2 การปรับระเบียบว่าด้วยการรับรองมาตรฐาน คุณภาพการศึกษา.....	29
2.2.3.3 กระบวนการในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน.....	30
2.2.3.4 วัตถุประสงค์ในการประกันคุณภาพและการ รับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา.....	31
2.2.3.5 กระบวนการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.....	31
2.2.3.6 ปัจจัย เกณฑ์ ตัวชี้คุณภาพ และผลการดำเนินงานที่คาดหวัง ว่าจะปรากฏในโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ.....	37
2.2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา....	58
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	67
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4.2 ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	86
5.2 สมมุติฐานการวิจัย.....	86
5.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	87
5.4 สรุปผลการวิจัย.....	88
5.5 อภิปรายผล.....	90
5.6 ข้อเสนอแนะ.....	96
บรรณานุกรม.....	98
ภาคผนวก	100
ประวัติผู้เขียน.....	121

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโรงเรียนที่มีระบบประกันคุณภาพ กับโรงเรียนที่ไม่มีระบบประกันคุณภาพ	25
2.2 ความแตกต่างของการดำเนินงานเรื่องการรับรองวิทยฐานะ กับการรับรอง มาตรฐานคุณภาพการศึกษา	30
2.3 เกณฑ์ ตัวชี้คุณภาพ และผลการดำเนินงานที่คาดหวังว่าจะปรากฏอยู่ในโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ.....	37
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จำแนกตามขนาด ของโรงเรียน	61
4.1 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามหน้าที่ และขนาด ของโรงเรียน	69
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและ ลำดับที่ของปัญหา การปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ในภาพรวม และรายปัจจัย	70
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและ ลำดับที่ของปัญหาการปฏิบัติ ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน.....	71
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและ ลำดับที่ของปัญหา การปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน	72
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและ ลำดับที่ของปัญหาการปฏิบัติ ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ปัจจัยที่ 3 บุคลากร.....	73
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและ ลำดับที่ของปัญหา การปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและ ลำดับที่ของปัญหา การปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร.....	76
4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและ ลำดับที่ของปัญหา การปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา.....	77
4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและ ลำดับที่ของปัญหา การปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน	79
4.10 เปรียบเทียบ ระดับปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ของ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวม และรายปัจจัย.....	81
4.11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ของ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และ ขนาดใหญ่ โดยภาพรวม และรายปัจจัย	82
4.12 แสดงการเปรียบเทียบรายคู่ของปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ของ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และ ขนาดใหญ่ โดยภาพรวม และรายปัจจัย.....	84

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 องค์ประกอบและขั้นตอนการบริหารคุณภาพ	10
2.2 แสดงกระบวนการดำเนินงานในขั้นการประกันคุณภาพ	32
2.3 แสดงกระบวนการดำเนินงานในขั้นการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา.....	34

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 47 – 51 ได้กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีฐานะเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ โดยมีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 36-37)

ในการประเมินคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาจะต้องให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 37)

ในกรณีที่ ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าว ให้สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือคณะกรรมการอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ภารกิจการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาในขบวนการประกันคุณภาพ และการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษามีหลายขั้นตอน ซึ่งจะประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพได้ด้วยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา รวมทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อในการดำเนินการเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนคาดหวังมีความหมายครอบคลุมถึงการที่โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะหรือมีคุณสมบัติตามที่หลักสูตรของการศึกษานั้นกำหนดไว้ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมหรือผู้ใช้ผลผลิตนั้น ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2541 : 13)

เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาบรรลุผลตามที่คาดหวัง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้กำหนดปัจจัย เกณฑ์คุณภาพ และตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษา ให้โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ได้พัฒนาสู่การได้รับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาภายใต้ 7 ปัจจัย คือ ประสิทธิภาพและเป้าหมายของโรงเรียน หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน บุคลากรเพื่อการเรียนการสอน การจัดการบริหาร กิจกรรมนักเรียน/นักศึกษา สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542 : 2) โดยมีแนวดำเนินงานประกอบด้วย 2 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นตอนการประกันคุณภาพการศึกษาและขั้นการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โรงเรียนสามารถสร้างกลไกการควบคุมคุณภาพการศึกษาขึ้นภายในโรงเรียน และมีการพัฒนาปรับปรุงภารกิจของโรงเรียนในทุก ๆ ด้านอย่างต่อเนื่อง บนพื้นฐานความมีเสถียรภาพในทางวิชาการ แต่ให้เอื้อต่อการตรวจสอบจากสังคมภายนอก เช่น สามารถสร้างแผนพัฒนาหรือธรรมนูญโรงเรียน โดยความร่วมมือของคณะกรรมการโรงเรียน ลงมือพัฒนาตามแผนพัฒนาหรือธรรมนูญโรงเรียนประเมินและรายงานความก้าวหน้าให้สาธารณชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ และเมื่อเชื่อมั่นในคุณภาพก็ให้แจ้งผลการประกันคุณภาพก็ให้แจ้งผลการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนต่อสาธารณชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เมื่อโรงเรียนสามารถให้การประกันคุณภาพของตนเองแล้ว ก็สามารถสมัครขอรับการตรวจสอบคุณภาพ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจัดส่งคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนเอกชน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกโรงเรียนไปศึกษาข้อมูล และประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียน และคณะอนุกรรมการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา จะทำหน้าที่วินิจฉัยผลการตรวจสอบ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจะอนุมัติผลให้การรับรองคุณภาพการศึกษาเป็นระยะเวลา 5 ปี แก่โรงเรียนที่ได้พัฒนาคุณภาพได้ตามเกณฑ์คุณภาพ ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนดไว้ตามปัจจัยทั้ง 7 ประการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542 : 2-3)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน คาดหวังให้โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาทุกแห่งผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาภายในปี พ.ศ. 2545 แต่ในปัจจุบันนี้โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้กำลังดำเนินการเกี่ยวกับการขอรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่กำลังดำเนินการอยู่ในขั้นการประกันคุณภาพการศึกษา และยังไม่สามารถพัฒนาโรงเรียนตามเกณฑ์คุณภาพ ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนดได้ทุกเกณฑ์ จึงเป็นเหตุจูงใจให้

ผู้วิจัยต้องการศึกษาเรื่องปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ประสบปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ด้านปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน บุคลากร ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การจัดการ การบริหาร กิจกรรมนักเรียน/นักศึกษาและสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน มากน้อยเพียงใด ในการที่จะพัฒนา โรงเรียนสู่การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ

1.2.1 เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

1.2.2 เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในแต่ละปัจจัย และภาพรวมแตกต่างกัน

1.4 ทฤษฎี หรือ กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ภายใต้อกรอบความคิดในการพัฒนาโรงเรียน จำนวน 7 ปัจจัย ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนด ได้แก่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542 : 2)

ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน

ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ 3 บุคลากร

ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร

ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา

ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิผลของผู้เรียน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งจะศึกษาปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ตามความคิดเห็นของครู ภายใต้อำนาจ 7 ปัจจัย คือ ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน บุคลากร ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การจัดการ การบริหาร กิจกรรมนักเรียน/นักศึกษา และสัมฤทธิผลของผู้เรียน

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ จำนวน 50 โรงเรียน โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.5.1.1 ประชากร ประกอบด้วย ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ จำนวน 2,573 คน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้ ครูโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 579 คน ครูโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 1,030 คน และครูโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 964 คน

1.5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ จำนวน 338 คน โดยได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 45) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแยกตามขนาดของโรงเรียนเป็นครูโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 77 คน ครูโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 135 คน และครูโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 126 คน

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรที่ศึกษา ดังต่อไปนี้

1.5.2.1 ตัวแปรอิสระ คือ ขนาดของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ จำนวน 50 โรงเรียน ประกอบด้วย

- โรงเรียนขนาดเล็ก
- โรงเรียนขนาดกลาง
- โรงเรียนขนาดใหญ่

1.5.2.2 ตัวแปรตาม คือ ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาตาม 7 ปัจจัย ดังนี้

ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน

ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ 3 บุคลากร

ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร

ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา

ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

1.5.3 ขอบเขตพื้นที่ หรือสภาพทางภูมิศาสตร์

ในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา ซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ภาคใต้ปีการศึกษา 2542 เท่านั้น

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง และตรงตามจุดประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ จึงให้นิยามคำศัพท์ดังนี้คือ

1.6.1 ปัญหาการปฏิบัติ หมายถึง ข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่ทำให้การปฏิบัติงานในแต่ละเกณฑ์คุณภาพ ไม่บรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย

1.6.2 เกณฑ์คุณภาพการศึกษา หมายถึง ขอบข่ายความสำเร็จของข้อกำหนดของลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ได้แก่

1.6.2.1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน หมายถึง แนวคิดหรือเจตจำนงของโรงเรียนที่จะจัดการศึกษาของโรงเรียนมุ่งไปในทิศทางใด และผลสุดท้ายที่โรงเรียนประสงค์จะให้เกิดจากการจัดการศึกษาของโรงเรียน

1.6.2.2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน หมายถึง มวลประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.6.2.3 บุคลากร หมายถึง ผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรสนับสนุน หรือผู้ปฏิบัติงาน หน้าที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน

1.6.2.4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน หมายถึง มวลทรัพยากรที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม สื่อ นวัตกรรม วัสดุอุปกรณ์ และการเงินของโรงเรียน รวมทั้งระบบข้อมูลและเครือข่ายการเรียนรู้ ระหว่างโรงเรียนกับองค์กรภายนอก

1.6.2.5 การจัดการ การบริหาร หมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่บริหารโรงเรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ (คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรให้เกิดการประหยัด หรือสิ้นเปลืองน้อยที่สุดและหรือได้ผลมากที่สุด) และมีประสิทธิผล (คำนึงถึงความสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้) สามารถตรวจสอบได้ และพัฒนาระดับมาตรฐานการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

1.6.2.6 กิจกรรมนักเรียน/นักศึกษา หมายถึง การดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ

การบริการ สวัสดิการ การปกครอง และกิจกรรมนักเรียน/นักศึกษา เพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1.6.2.7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน หมายถึง ผลของการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการ โดยรวมที่เกิดขึ้นจริงของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.6.3 ครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอน ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้

1.6.4 โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา หมายถึง โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ที่จัดการเรียนการสอนในระบบโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พุทธศักราช 2525 และเปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ระดับใดระดับหนึ่ง หรือหลายระดับรวมกัน โดยแบ่งเป็น 3 ขนาด คือ

1.6.4.1 โรงเรียนขนาดเล็ก คือ โรงเรียนที่มีจำนวนครูน้อยกว่า 50 คน

1.6.4.2 โรงเรียนขนาดกลาง คือ โรงเรียนที่มีจำนวนครูตั้งแต่ 51 – 99 คน

1.6.4.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ คือ โรงเรียนที่มีจำนวนครูมากกว่า 99 คน

1.6.5 กลุ่มภาคใต้ หมายถึง โรงเรียนเอกชนที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ภาคใต้ 14 จังหวัด ทางตอนใต้ประเทศ ได้แก่ กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา ระนอง สตูล สงขลา และสุราษฎร์ธานี

บทที่ 2

ทฤษฎีหลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ทำให้งานวิจัยนี้สมบูรณ์มากขึ้น จึงขอนำเสนอตามลำดับดังนี้

2.1 การบริหารระบบคุณภาพ

- 2.1.1 กระบวนการบริหารคุณภาพโรงเรียน
- 2.1.2 การกำหนดนโยบายการพัฒนาโรงเรียน
- 2.1.3 การจัดองค์กรบริหารคุณภาพในโรงเรียน
- 2.1.4 การจัดทำแผนและโครงการพัฒนา
- 2.1.5 แนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียน
- 2.1.6 ขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน
- 2.1.7 เค้าโครงหรือส่วนประกอบของแผนประจำปี
- 2.1.8 การจัดทำโครงการ
- 2.1.9 การดำเนินการตามแผน
- 2.1.10 การนิเทศและติดตามผล
- 2.1.11 การประเมินผลและรายงานผล

2.2 การประกันคุณภาพการศึกษา

- 2.2.1 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.2.2 การประกันคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
- 2.2.3 การประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
 - 2.2.3.1 การกำหนดระเบียบว่าด้วยการรับรองวิทยฐานะ
 - 2.2.3.2 การปรับระเบียบว่าด้วยการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา
 - 2.2.3.3 กระบวนการในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน
 - 2.2.3.4 วัตถุประสงค์ในการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพ

การศึกษา

2.2.3.5 กระบวนการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

2.2.3.5.1 กระบวนการดำเนินงานในขั้นตอนการประกันคุณภาพ

2.2.3.5.2 กระบวนการดำเนินงานในขั้นตอนการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

2.2.3.6 ปัจจัย เกณฑ์ ตัวชี้คุณภาพ และผลการดำเนินงานที่คาดหวังว่าจะปรากฏอยู่ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ

2.2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา

2.1 การบริหารระบบคุณภาพ

การจัดการศึกษาไม่ว่าจะในระบบใหญ่ของประเทศ (ระดับมหภาค) หรือในระบบย่อยลงมา (ระดับจุลภาค) คุณภาพการศึกษาจะเกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยการบริหารจัดการที่ดี เพื่อนำไปสู่ผลผลิตหรือผลงานที่ตรงตามข้อกำหนด ความต้องการหรือความพึงพอใจ ความประทับใจ ความมั่นใจของผู้รับบริการทางการศึกษา เช่น ในการจัดการศึกษาระดับโรงเรียนย่อมมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ครบถ้วน ตามความคาดหวังของหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษา สอดคล้องกับความต้องการและความพึงพอใจของผู้เรียน (ผู้ปกครองและสังคม การดำเนินการหรือจัดการเพื่อให้ได้ผลดังกล่าวข้างต้น เป็นเรื่องของการบริหารระบบการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการนำปัจจัยป้อนกระบวนการแล้วได้ผลผลิต ซึ่งจะได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอก จึงเรียกวันนี้คือการบริหารระบบคุณภาพ (กรมวิชาการ. 2540 : 2)

การบริหารระบบคุณภาพขององค์กรทางการศึกษา ได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยเสมอมา โดยอาศัยแนวคิดและหลักการของการพัฒนาองค์กร (Organization Development หรือ OD) โดยทั่วไป เช่น แนวคิดการบริหารคุณภาพวงจรมะมิง (The Deming Cycle) ที่เน้นขั้นตอนการทำงาน 4 ขั้นตอนหลัก ซึ่งทั้ง 4 ขั้นตอนต้องปฏิบัติต่อเนื่องไปไม่สิ้นสุด ได้แก่

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan-P)

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Do-D)

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (Check-C)

ขั้นที่ 4 การแก้ไขปัญหา (Action-A)

แนวคิดบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (Total Quality Management หรือ TQM) ที่เน้นการให้ทุกคนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานขององค์กร ทั้งขั้นตอนการวางแผนกลยุทธ์ การนำแผนสู่การปฏิบัติ (การสร้างความเข้าใจ การจัดการการขัดแย้ง การเลือกแผนงาน/โครงการ) การประเมินผล และการกำหนดมาตรฐานผลงาน การบริหารตามแนวคิดนี้จะทำได้ดีที่สุกก็ต่อเมื่อสัมพันธภาพของการบริหารมีลักษณะเปิดเผยและกว้างขวาง (กรมวิชาการ. 2540 : 4)

แนวคิดการบริหารองค์กรแห่งการเรียนรู้ เน้นหลักการที่ว่า องค์กรต้องผลิตผลงานซึ่งผลงานจะต้องมีตัวชี้สำคัญ (ลักษณะคุณภาพ ลักษณะที่เป็นเกณฑ์ดีที่เราอยากเห็น) ต้องมีการเปลี่ยน

แปลงและพัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีกว่าเสมอ ดังนั้นระบบการทำงานขององค์กรจะมีลักษณะเป็นวงล้อที่หมุนไปเรื่อย ๆ โดยมีแกน คือสภาวะผู้นำ ถ้าผู้นำไม่พัฒนาลูกน้องในองค์กรก็ไม่พัฒนา ถ้าผู้นำพัฒนาลูกน้องส่วนหนึ่งจะพัฒนา แม้อีกส่วนหนึ่งไม่พัฒนา แต่ผู้นำก็ต้องเป็นผู้สร้างผู้ดำเนินการให้เกิดการพัฒนา

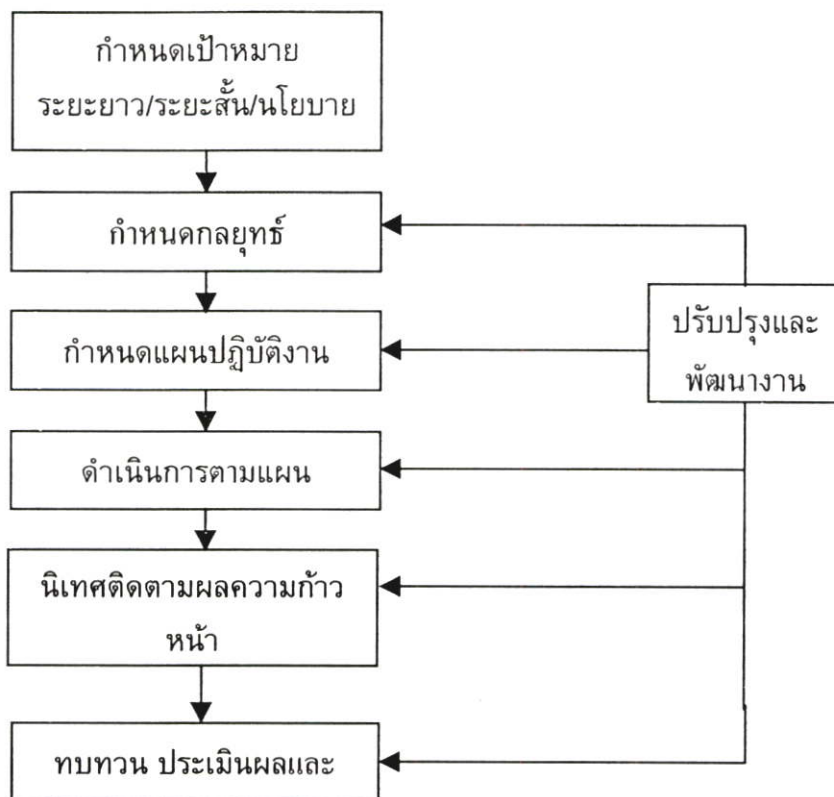
การบริหารระบบคุณภาพตามแนวคิดทั้งสามแนวข้างต้น มีหลักการร่วมกันในส่วนที่เห็นได้ชัดเจน คือ การทำงานที่เป็นระบบมีเป้าหมายชัดเจน มีการดำเนินการหรือปฏิบัติงาน มีการตรวจสอบประเมินผล และมีการปรับปรุงแก้ไขเป็นวงจรต่อเนื่องให้บรรลุผลสำเร็จที่คาดหวังและเพื่อแสวงหาสภาพที่ดีกว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสามารถอาศัยแนวคิดการบริหารระบบคุณภาพเหล่านี้ได้โดยประสมประสานและเลือกสรรกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการ หรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับนโยบายและเป้าหมายของการจัดการศึกษาของชาติ และความเหมาะสมกับโรงเรียน ตลอดจนสภาพและความต้องการของสังคม

2.1.1 กระบวนการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียน

กระบวนการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียน ในที่นี้จะเสนอ กระบวนการบริหารระบบคุณภาพเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2540 : 5)

- ขั้นที่ 1 การกำหนดเป้าหมายและกำหนดนโยบายของโรงเรียน
- ขั้นที่ 2 การจัดองค์กรบริหารคุณภาพ
- ขั้นที่ 3 การจัดทำแผนและโครงการพัฒนา
- ขั้นที่ 4 การดำเนินการตามแผน
- ขั้นที่ 5 การนิเทศติดตามผล
- ขั้นที่ 6 การประเมินและรายงานผล
- ขั้นที่ 7 การปรับปรุงและพัฒนางาน

การจัดการศึกษาของโรงเรียนมีจุดเด่น จุดด้อยและความสำเร็จที่แตกต่างกันเพราะโรงเรียนมีวิสัยทัศน์ ความเชื่อ เป้าหมาย วิธีการดำเนินการและศักยภาพที่แตกต่างกันภายใต้ความแตกต่างดังกล่าว หลักการประกันความสำเร็จของแต่ละโรงเรียนที่จะพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานคุณภาพ อยู่ที่ การที่บุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดรับรู้และยอมรับวิสัยทัศน์ ภาระหน้าที่ ความเชื่อ เป้าหมาย รวมทั้งแนวทางในการดำเนินงานของโรงเรียนร่วมกัน จากความสำคัญนี้ การพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานคุณภาพจึงจำเป็นต้องกำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วไว้อย่างเป็นทางการสามารถอ้างอิงและตรวจสอบได้ตลอดเวลา โดยทั่วไปกำหนดขั้นตอนการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกัน ดังนี้

ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบและขั้นตอนการบริหารระบบคุณภาพ

ที่มา : คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2539 : 6)

การกำหนดเป้าหมายและนโยบาย

การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาโรงเรียน กรมวิชาการ(2540 : 7) ได้ให้ความหมายของเป้าหมายไว้ว่า เป้าหมาย หมายถึง ระดับความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของหน่วยงาน จะกำหนดหลังจากที่ได้มีการศึกษาแนวโน้มการพัฒนาศึกษาความต้องการของชุมชน ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน ศึกษาศักยภาพของโรงเรียน หรือหลังจากที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ และภาระหน้าที่ของโรงเรียนแล้ว เป้าหมายที่ดีจะต้องเป็นเป้าหมายที่ท้าทาย หรือเป้าหมายที่เหมาะสมกับความต้องการจำเป็น และสามารถดำเนินการให้บรรลุได้

การศึกษาแนวโน้มของการพัฒนาเป็นการศึกษาสภาพที่จะเป็นไป หรือที่จะเกิดขึ้นในชุมชน หรือในท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา วัฒนธรรม ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ประชากรและอื่น ๆ ว่าจะมีสภาพเป็นอย่างไรในอนาคต ซึ่งกระทำได้โดยการศึกษาสภาพ

ที่เป็นอยู่ของชุมชนแต่ละด้าน แสดงให้เห็นโอกาสข้อจำกัด แล้วสรุปเป็นแนวโน้มการพัฒนาของชุมชนที่ตั้งโรงเรียน

การศึกษาความต้องการของชุมชนเป็นการศึกษาของโรงเรียน เป็นการศึกษาองค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทั้งปรัชญาการศึกษาแผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษา นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายกรมเจ้าสังกัด รวมทั้งแผนพัฒนาจังหวัดและองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน โดยการรวบรวมและวิเคราะห์จะเป็นตัวชี้้นำการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน

การศึกษาศักยภาพของโรงเรียน เป็นการศึกษาสภาพทั่วไปของโรงเรียนว่ามีความพร้อมเพียงใด รวมทั้งศึกษาผลการดำเนินงานของโรงเรียนในระยะเวลาที่ผ่านมา การศึกษาศักยภาพของโรงเรียน จะช่วยให้ทราบโอกาส จุดอ่อนและจุดแข็งของโรงเรียนด้วย โดยทั่วไปเป้าหมายประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ กิจกรรม ปริมาณหรือคุณภาพของกิจกรรมที่จะดำเนินการ และเงื่อนไขในการดำเนินการ นั่นคือ การกำหนดเป้าหมายต้องระบุว่าจะทำอะไร จำนวนเท่าใดหรือคุณภาพอย่างไร และจะทำให้แล้วเสร็จภายในเงื่อนไขเวลาอย่างไร

2.1.2 การกำหนดนโยบายการพัฒนาโรงเรียน

กรมวิชาการ (2540 : 11) ได้กล่าวถึงการกำหนดนโยบายการพัฒนาโรงเรียนไว้ว่า เป็นข้อความหรือสิ่งที่กำหนดไว้เพื่อใช้เป็นแนวทางหรือเป็นกรอบการดำเนินงานด้านต่าง ๆ เพื่อให้สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายการพัฒนาด้านนั้น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ นโยบายมีความสำคัญเพราะเป็นการสื่อเจตจำนงในการบริหารงานของฝ่ายบริหาร และเป็นกรอบทิศทางที่ผู้เกี่ยวข้องระดับปฏิบัติการจะนำไปใช้ในการกำหนดแผนงาน/โครงการ และรายละเอียดการปฏิบัติงานที่ตนรับผิดชอบ การกำหนดนโยบายกำหนดได้ 2 ลักษณะ คือ การกำหนดเป็นแนวทางกว้าง ๆ (Blessive) และการกำหนดแบบจำเพาะเจาะจง (Indicative) การกำหนดแบบกว้างจะระบุทิศทางหรือแนวทางการดำเนินงานนั้น ๆ ในลักษณะที่เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติเลือกทางเลือกได้มากกว่า 1 ทางเลือก แต่ยังคงแสดงจุดเน้นและแนวทางการดำเนินงาน การกำหนดนโยบายแบบจำเพาะเจาะจงมีข้อความชี้แนวทางการดำเนินการชัดเจนแน่นอนและเจาะจง โดยให้ทำอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ระบุไว้ และจะบอกให้ทราบที่ต้องการให้ทำสิ่งใด เน้นสิ่งใด ส่งเสริมเรื่องใด และบางกรณีอาจจะเสนอแนะมาตรการที่เหมาะสมไว้อีกด้วย นโยบายที่ดีจะต้องมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. แสดงทิศทางการปฏิบัติอย่างชัดเจน
2. แสดงจุดเน้นและกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ
3. เข้าใจง่าย และเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ
4. ตอบสนองความต้องการ และเป้าหมายการพัฒนาอย่างแท้จริง

5. สอดคล้องกับนโยบายระดับสูงและนโยบายที่เกี่ยวข้อง

การกำหนดนโยบายนอกจากจะกำหนดได้ 2 ลักษณะดังกล่าวแล้ว ยังต้องเลือกใช้ถ้อยคำหรือข้อความที่เหมาะสมอีกด้วย ถ้อยคำที่ใช้ในการกำหนดนโยบายมี 2 ชนิด คือ

คำที่แสดงทิศทางหรือจุดเน้นการปฏิบัติ ได้แก่ คำว่า เร่งรัด ปรับปรุง ส่งเสริม ให้ลด ให้เพิ่ม

คำที่แสดงกิจกรรมหรือรายการปฏิบัติ เช่น (ลด) อัตราการซ้ำชั้น (เน้น) กิจกรรมส่งเสริมทักษะกระบวนการ (ให้) ความสำคัญในอันดับต้นในเรื่อง

2.1.3 การจัดองค์กรบริหารคุณภาพในโรงเรียน

การจัดองค์กรบริหารคุณภาพในโรงเรียนเป็นการจัดโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนให้เอื้อต่อการบริหารคุณภาพ และให้สามารถดำเนินงานไปสู่เป้าหมายคุณภาพตามที่กำหนด การจัดองค์กรบริหารคุณภาพเป็นภารกิจของโรงเรียนที่จะต้องกำหนดให้ชัดเจนและแต่ละโรงเรียนอาจกำหนดโครงสร้างองค์กรแตกต่างกันไปตามความเหมาะสม (กรมวิชาการ, 2540 : 15) วิธีการในการจัดองค์กรบริหารคุณภาพ สามารถดำเนินการได้ 3 ลักษณะ คือ

1. จัดองค์กร หรือโครงสร้างการบริหารใหม่ทั้งหมด โดยยึดภาระงานใหม่เป็นหลัก (Restructured) วิธีการนี้สามารถมีได้หากโรงเรียน และบุคลากรไม่ยึดติดกับโครงสร้างเดิม และมีความจำเป็นต้องปรับจริง

2. เพิ่มหน่วยงานย่อยในโครงสร้างโดยไม่กระทบกระเทือนโครงสร้างเดิมหน่วยงานย่อยที่เพิ่มขึ้นจะรับผิดชอบปฏิบัติงานเฉพาะที่เพิ่มขึ้นจากภาระงานเดิม

3. การเพิ่มภาระในหน่วยงานย่อยตามโครงสร้างเดิม เป็นการเพิ่มงานใหม่ในโครงสร้างงานเดิม วิธีการนี้ทำได้ง่ายแต่ภาระงานที่เพิ่มต้องชัดเจน

ขั้นตอนการจัดองค์กรบริหารคุณภาพ ดำเนินการกำหนดองค์กร โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนมีส่วนร่วมตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ กำหนดภาระงานของหน่วยงานให้ชัดเจน ซึ่งอาจดำเนินการต่อเนื่องจากการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน

2. กำหนดโครงสร้างการบริหาร โดยกำหนดฝ่าย หมวด และงานตามภารกิจ หรือกำหนดหน่วยงานเสริมตามวิธีที่ 2 หรือเพิ่มภาระงานตามวิธีที่ 3

3. วิเคราะห์งานทั้งด้านปริมาณ และความยุ่งยากซับซ้อนของงาน กำหนดเวลาในการปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จ

4. กำหนดโครงสร้างอัตรากำลังในแต่ละงานหมวดหรือฝ่ายตามโครงสร้าง

5. สรรหาและแต่งตั้งบุคลากรที่มีความเหมาะสมเพื่อปฏิบัติตามโครงสร้าง (Staffing) อย่างชัดเจน

6. กำหนดกลไกการบริหารตามโครงสร้างให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรม เช่น ระบบงานมีสายการบังคับบัญชา สายการรายงาน

ข้อเสนอแนะในการจัดองค์กรบริหาร

กำหนดองค์กรบริหารคุณภาพ ควรให้บุคลากรในโรงเรียนทุกฝ่ายมีส่วนร่วม เพื่อปรึกษาหารือ เพื่อให้ได้ข้อยุตินำไปสู่การปฏิบัติที่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

การจัดอัตรากำลังในแต่ละงาน ควรได้สรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความความสามารถไปทำหน้าที่หัวหน้างาน หรือหัวหน้าฝ่ายแล้วให้หัวหน้างาน หรือหัวหน้าฝ่ายที่ได้รับการแต่งตั้งเลือกทีมงานด้วยตนเอง จะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การกำหนดโครงสร้างหน่วยงาน เป็นการตอบคำถามตนเองว่า ถ้าจะให้บรรลุผลตามเป้าหมายของโรงเรียน งานจะต้องประกอบด้วยหน่วยงานอะไรบ้างนั่นเอง โครงสร้างหลัก และหน่วยงานย่อยของโรงเรียนจึงประกอบด้วยงานบริหารทั่วไป งานวิชาการ งานปกครองนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานกิจกรรมนักเรียน และงานความสัมพันธ์กับชุมชน

การจัดองค์กรของโรงเรียน จะต้องคำนึงถึงความพร้อมของทรัพยากร ทั้งที่เป็นวัตถุและบุคคล คำนึงถึงจุดเด่น และข้อจำกัดของโรงเรียนตามสภาพที่เป็นจริง การจัดองค์กรของโรงเรียนจึงไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน แต่อาจคล้ายกันได้

2.1.4 การจัดทำแผนและโครงการพัฒนา

โรงเรียนจะต้องนำเป้าหมาย และนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และเป็นรูปธรรม โดยการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน (School Improvement) แผนปฏิบัติการประจำปี (Operation Plan) และโครงการพัฒนา ซึ่งเชื่อมโยงและสัมพันธ์กันตลอดแนว องค์กรประกอบ และรูปแบบแผนอาจแตกต่างกันไปแต่ละโรงเรียน แต่องค์ประกอบหลักของแผนที่จะขาดเสียมิได้ ได้แก่ (กรมวิชาการ. 2540 : 20)

1. นโยบาย	- จะทำอะไร
2. วัตถุประสงค์	- จะทำให้เกิดอะไร
3. เป้าหมาย	- จะทำให้เกิดมากน้อยเพียงใด
4. มาตรการ	- จะทำให้เกิดได้อย่างไร
5. ดัชนีบ่งชี้ความสำเร็จ	- มีอะไรบ่งชี้ว่าสำเร็จแล้ว
6. แผนงาน/งาน/โครงการ	- ต้องทำอะไรบ้าง
7. การประเมินผลการดำเนินการตามแผน	- จะทราบความสำเร็จได้อย่างไร

แผนพัฒนาโรงเรียน (School Improvement Plan)

เป็นแผนพัฒนาระยะกลาง (3 – 5 ปี) เหมาะสำหรับการวางแผนยุทธศาสตร์ หรือ แผนปรับปรุงโรงเรียน เพราะช่วงเวลาที่เหมาะสมที่จะทำให้งานสำเร็จสมบูรณ์ได้ทุกเป้าหมาย แผนพัฒนาโรงเรียนจะเป็นกรอบการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย และเป็นกรอบนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และโครงการพัฒนาต่อไป (กรมวิชาการ. 2539 : 21)

แนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน ควรยึดแนวทางสำคัญ ดังนี้

1. วางแผนอย่างมียุทธศาสตร์ให้ชุมชนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน ทั้งการประเมินสภาพปัจจุบันและปัญหา การกำหนดขอบข่ายและรวบรวมข้อมูล การหามติเอกฉันท์ในการกำหนดแผนและร่วมกันเผยแพร่แผน

2. นโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ งาน/โครงการ และดัชนีบ่งชี้ความสำเร็จต้องมีความสัมพันธ์อย่างชัดเจนตลอดแนว

3. จัดทำในลักษณะเป็นการพัฒนาตามเป้าหมายเบ็ดเสร็จระดับหนึ่งระยะเวลาการดำเนินการตามแผนจึงอยู่ระหว่าง 3 – 5 ปี หรืออาจมากน้อยกว่านี้ขึ้นอยู่กับเป้าหมาย และศักยภาพของโรงเรียน

4. แผนพัฒนาโรงเรียนนับเป็นแผนพัฒนาแม่บทในการพัฒนาโรงเรียนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องรับทราบและถือปฏิบัติร่วมกัน

5. เป้าหมายของแผนควรกำหนดเป็นเป้าหมายระยะสั้น (ประจำปี) ด้วยจึงสะดวกในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

ขั้นตอนการวางแผนพัฒนาโรงเรียน ดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2539 : 22)

1. ตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนของโรงเรียน ประกอบด้วยผู้แทนท้องถิ่นชุมชนและบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนนำนโยบาย และเป้าหมายการพัฒนาโรงเรียนมากำหนดเป็นนโยบายและเป้าหมายของแผน

2. กำหนดนโยบาย และเป้าหมาย การพัฒนาโรงเรียนมากำหนดเป็นนโยบายเป้าหมายของแผน

3. กำหนดวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ และกิจกรรมที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายรวมทั้งดัชนีบ่งชี้ความสำเร็จ โดยวิเคราะห์กำหนดในตารางกำหนดกรอบการจัดทำแผน

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ และกิจกรรมดำเนินการ รวมทั้งการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายและกิจกรรม

5. กำหนดกลุ่มกิจกรรมเป็นโครงการ กำหนดกลุ่มโครงการ และเป็นแผนงานแล้ว กำหนดกรอบแนวคิดโครงการแต่ละโครงการ

กำหนดรายละเอียดจากข้อ 2 ข้อ 3 และข้อ 5 กำหนดเป็นแผนพัฒนาโรงเรียน การกำหนดโครงการในแผนพัฒนาโรงเรียนเป็นการกำหนดเพียงกรอบแนวคิดโครงการ ยังไม่ละเอียดพอจะนำไปสู่การปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อให้กระทัดรัดเหมาะสมกับการกำหนดไว้ในรูปเล่มแผน

การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

แผนปฏิบัติการประจำปี (กรมวิชาการ. 2539 : 28) เป็นแผนที่แยกย่อยจากแผนกลยุทธ์ หรือแผนพัฒนาให้มีรายละเอียดเพียงพอที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ แผนปฏิบัติการจะมีรายละเอียดทั้งแผนงาน แผนเงิน แผนคน และแผนเวลา มีความชัดเจนเพียงพอให้สามารถทราบได้ว่า จะทำอะไร จะทำเมื่อใด จะทำอย่างไร ใครเป็นคนทำ และมีค่าใช้จ่ายเท่าใด นอกจากนี้ หากได้กำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน และแผนกำกับกับการดำเนินงานไว้ในแผนปฏิบัติการด้วยแผนนั้นก็ยิ่งจะมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

2.1.5 แนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียน

1. แม้จะเป็นการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ แต่ก็จำเป็นที่โรงเรียนจะต้องศึกษาสภาวะแวดล้อมเพิ่มเติม รวมทั้งศึกษาผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา เพื่อให้การปรับแผนเหมาะสมกับสถานการณ์มากที่สุด

2. จัดให้มีการทบทวนเป้าหมาย นโยบาย กลยุทธ์ และแผนงาน/โครงการ ประจำปีที่ยกส่วนมาจากแผนพัฒนา วิเคราะห์ความสัมพันธ์ความสอดคล้องของแผนงาน โครงการและเพิ่มลดโครงการตามความจำเป็นเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมาย

3. โครงการในแผนปฏิบัติการ จะต้องมียละเอียดเพียงพอสำหรับการดำเนินการตามโครงการ การจัดทำรายละเอียดโครงการจึงควรให้ผู้ปฏิบัติ หรือหมวดวิชาที่รับผิดชอบปฏิบัติ เป็นผู้กำหนดและจัดทำโครงการ

4. การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ จะมีความกลมกลืน ประสมประสานกันอย่างมีพลัง การจัดทำแผนปฏิบัติการ จำเป็นต้องจัดให้มีการประสานแผน และโครงการระหว่างฝ่าย และหมวดต่าง ๆ

5. แผนปฏิบัติการจะเป็นเสมือนหนึ่งคู่มือการดำเนินงาน การจัดทำแผนจึงต้องมีจำนวนเพียงพอสำหรับปฏิบัติและผู้เกี่ยวข้องทุกคน

2.1.6 ขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

1. โรงเรียนแต่งตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนเป็นประธาน ผู้แทนฝ่ายและหมวดต่าง ๆ ทุกฝ่ายร่วมเป็นคณะทำงาน

2. คณะทำงานศึกษาทบทวนเป้าหมาย นโยบาย วัตถุประสงค์ กลยุทธ์และแผนงาน/โครงการ ของปีที่จะทำแผนปฏิบัติการในแผนพัฒนา ตรวจสอบความสัมพันธ์ ความสอดคล้อง ความเหมาะสมที่จะดำเนินการในรอบปี พร้อมทั้งปรับเปลี่ยน เพิ่มเติมงาน/โครงการให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น การทบทวนโครงการอาจวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผน

3. กำหนดงาน/โครงการ ที่จะดำเนินการในรอบปี มอบหมายให้ฝ่าย หมวด หรือผู้รับผิดชอบเขียนรายละเอียดโครงการ ซึ่งจะต้องมีรายละเอียดเพียงพอ ที่จะใช้เป็นแนวปฏิบัติ และบริหารโครงการได้

4. ประชุมคณะกรรมการบริหารโรงเรียน และคณะทำงานจัดทำแผน เพื่อพิจารณาโครงการ และประสานแผนปฏิบัติการ ที่เกี่ยวกับงบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการ บุคลากร และประสานกิจกรรมการดำเนินการ เพื่อให้การปฏิบัติตามเป็นไปอย่างประสมประสาน และมีพลัง

5. จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี และแผนกำกับการดำเนินงาน รวมทั้งการประเมินโครงการและการรายงานผลวกไว้ในแผนปฏิบัติการ (หรืออาจแยกไว้ในเล่มเฉพาะก็ได้)

6. จัดทำรูปเล่มแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน และมอบให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายใช้เป็นคู่มือการดำเนินงาน

2.1.7 คำโครง หรือส่วนประกอบของแผนปฏิบัติการประจำปี

ส่วนประกอบของแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน อาจ会有ความแตกต่างกันบ้างตามสภาพและความต้องการของแต่ละโรงเรียน แต่ถ้าจะให้แผนปฏิบัติการประจำปีมีความสมบูรณ์ สามารถใช้เป็นคู่มือการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แผนปฏิบัติการของโรงเรียนควรมีส่วนประกอบที่สำคัญ ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2540 : 29)

1. ชื่อแผน ระบุชื่อแผนนิยมใช้ชื่อ “แผนปฏิบัติการ แผนพัฒนาโรงเรียนประจำปี โรงเรียน (นิยมใช้ปีการศึกษา)

2. คำนำ ระบุความเป็นมาของแผนและแนวทางการใช้แผน

3. บทที่ 1 สภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียน สรุปย่อสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของชุมชน และของโรงเรียน (อาจใช้ตารางประกอบ)

4. บทที่ 2 วิสัยทัศน์ ภาระหน้าที่ และปรัชญาของโรงเรียน แยกบรรยายเป็นความเรียงหรือสรุปเป็นข้อ ๆ

5. บทที่ 3 วัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมายและกลยุทธ์การพัฒนา สรุปแยกเป็นส่วน ๆ หรืออาจใช้ตารางสรุปก็ได้

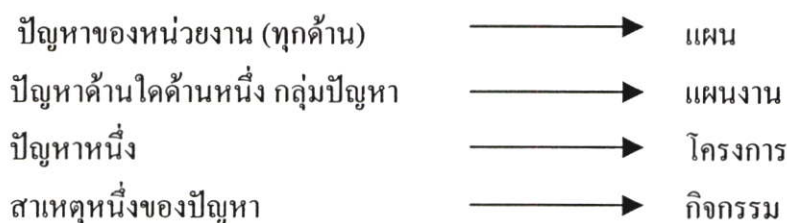
6. บทที่ 4 แผนงาน/โครงการพัฒนาประจำปี มี 2 ส่วน คือ ตารางสรุปงาน/โครงการ และรายการโครงการ ระบุโครงการต่าง ๆ ตามลำดับแผนงาน ฝ่ายหรือหมวดวิชา

7. บทที่ 5 การประเมินแผนและโครงการ ระบุแผนการประเมินผลการดำเนินงานตามแผน แนวทางประเมินโครงการและการรายงานผลการประเมิน

8. ภาคผนวก ปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี จัดทำรายละเอียดปฏิทินการปฏิบัติงานประจำปี แยกรายเดือน ผนวกไว้ท้ายแผนให้สะดวกต่อการกำกับงาน

2.1.8 การจัดทำโครงการ

โครงการเป็นกลุ่มของกิจกรรมที่กำหนดดำเนินการ เพื่อแก้ปัญหาภายในเงื่อนไขที่กำหนดแน่นอน ปกติโครงการหนึ่ง ๆ จะกำหนดขึ้นแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งเพียงหนึ่งปัญหา ปัญหาแผนงาน โครงการ และกิจกรรม จึงกำหนดสัมพันธ์กัน ดังแผนภูมิ (กรมวิชาการ, 2540 : 32)

การกำหนดโครงการพัฒนาโรงเรียน จึงควรกำหนดจากจำนวนปัญหา และเป้าหมายการพัฒนาของโรงเรียนเป็นสำคัญ หากจัดระดับของโครงการไม่เหมาะสมหรือกำหนดโครงการใหญ่หรือย่อยเกินไป จะทำให้โครงการหลากหลาย หรือน้อยเกินไป จนไม่อาจมองเห็นภาพการทำงานได้ตลอดเวลา การทำแผนครั้งนั้น ๆ ก็อาจจะไม่ชัดเจนพอ หรือเป็นแผนที่ด้อยคุณภาพ ดังนั้นก่อนการจัดทำโครงการจะต้องตรวจสอบให้มั่นใจก่อนว่า สิ่งที่กำลังจัดทำนั้นมีลักษณะเป็นโครงการหรือไม่ การเขียนโครงการนั้นมีหลายวิธี วิธีที่นิยมเขียนกันทั่วไป มี 2 วิธี คือ การเขียนโครงการแบบดั้งเดิม (Conventional Method) และแบบตารางเหตุผล (Logical Framework) การเขียนโครงการแบบดั้งเดิม เป็นการกำหนดรายละเอียด การปฏิบัติงานของโครงการเพื่อให้การปฏิบัติงานสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด รายละเอียดของโครงการมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ. 2540 : 33)

1. ชื่อโครงการ เป็นการระบุเพื่อให้ทราบว่า โครงการนั้นมีแนวทางการปฏิบัติอย่างไร และหวังผลตอบแทนในรูปใด ชื่อโครงการจะต้องกำหนดไว้อย่างชัดเจน และสอดคล้องกับเนื้อหาสาระของโครงการนั้น

2. หลักการและเหตุผล (บางแห่งใช้ความสำคัญและที่มาของโครงการ) เป็นการกำหนดที่มาของโครงการ หลักการและเหตุผลความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการนั้น ผู้จัดทำโครงการจะต้องศึกษาข้อมูลด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อชี้ให้เห็นสภาพปัญหา และความจำเป็นที่จะต้องทำโครงการ

3. วัตถุประสงค์ คือสิ่งหรือผลงานที่ต้องทำให้เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ วัตถุประสงค์จึงเป็นสิ่งกำหนดแนวทางในการดำเนินงาน วัตถุประสงค์ที่ดีจะต้องมีลักษณะ “SMART” คือ

S = Sensible	เป็นไปได้
M = Measurable	วัดได้
A = Attainable	บรรลุได้
R = Reasonable	มีเหตุผล
T = Time	มีเงื่อนไขเวลาดำเนินการ

วัตถุประสงค์มีหลายระดับ วัตถุประสงค์ของโครงการเป็นวัตถุประสงค์ระดับกลาง คือ เป็นผลหลังจากที่ได้ดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรมแล้ว ปกติโครงการหนึ่งจะมีวัตถุประสงค์หลักเพียง หนึ่งวัตถุประสงค์ แต่ในทางปฏิบัติกำหนดวัตถุประสงค์รองควบคู่ได้มากกว่าหนึ่งก็ได้

4. เป้าหมายเป็นความต้องการที่ระบุในเชิงปริมาณ คุณภาพ หรือลักษณะเฉพาะ และมักกำกับด้วยเงื่อนไขเวลา การกำหนดเป้าหมายของโครงการจึงเป็นการแสดงถึง ความต้องการที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการแต่ละเวลา

5. วิธีดำเนินการ หรือกิจกรรม เป็นขั้นตอน หรือรายละเอียดของกิจกรรมที่จะทำให้เกิดผลตามเป้าหมายของโครงการ กิจกรรมที่กำหนดควรครอบคลุมเกี่ยวกับหน้าที่ระยะเวลาการปฏิบัติ ขอบเขตและพื้นที่การปฏิบัติ นั่นคือวิธีดำเนินการระบุว่าทำอะไร อย่างไร ใครเป็นคนทำ ทำที่ไหนและเสร็จเมื่อใด

6. ระยะเวลาและขั้นตอนการดำเนินการ เป็นการกำหนดช่วงเวลาของการดำเนินโครงการ ซึ่งต้องมีเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดที่แน่นอน ส่วนขั้นตอนนี้เป็นการระบุกิจกรรมสำคัญ ช่วงเวลาที่ดำเนินกิจกรรมนั้น

7. ค่าใช้จ่ายและทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ กำหนดที่มาของค่าใช้จ่ายและรายการใช้จ่ายของโครงการ รวมทั้งระบุทรัพยากรอื่น ทั้งคน วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในโครงการ การกำหนดและการใช้ทรัพยากรนี้จะต้องคำนึงถึงหลัก 4 ประการ คือ

Economy =	หลักประหยัด
Efficiency =	หลักประสิทธิภาพ
Effectiveness =	หลักประสิทธิผล
Equity =	หลักยุติธรรม

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ เป็นการระบุผลที่เกิดขึ้นจากโครงการซึ่งบรรลุวัตถุประสงค์ และผลที่เกิดขึ้นอื่น ๆ ที่สามารถแสดงได้ทั้งผลโดยตรงและผลกระทบจากโครงการ

9. การประเมินและเงื่อนไขความสำเร็จ ระบุวิธีการประเมินผลโครงการ และเงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่า ผลการประเมินเป็นอย่างไรได้ผลเท่าไรจึงจะยอมรับได้ว่าการดำเนินโครงการนั้นสำเร็จ

10. ผู้รับผิดชอบโครงการ ระบุตำแหน่งหรือชื่อของผู้รับผิดชอบโครงการ

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการเขียนโครงการแบบดั้งเดิม

1. ถ้าเป็นโครงการเกี่ยวกับการประชุมสัมมนา หรืออบรมจะต้องแนบกำหนดการประชุมสัมมนา หรือตารางการอบรมด้วยแล้วแต่กรณี
2. โครงการต้องมีรายละเอียดเพียงพอในการวิเคราะห์ประเมินโครงการและพิจารณาอนุมัติโครงการ
3. โครงการจะมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ถ้าผนวกแผนกำกับโครงการไว้ในโครงการด้วย แผนกำกับโครงการเป็นการระบุขั้นตอนหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการเวลาดำเนินการ และผู้รับผิดชอบ ซึ่งอาจจัดทำในลักษณะตารางกำหนดการงาน Gantt Chart หรือใช้เทคนิค PERT ในการทำแผนกำกับโครงการ

2.1.9 การดำเนินการตามแผน

การดำเนินการตามแผน เป็นการนำแผนไปสู่การปฏิบัติในขั้นนี้ โรงเรียนควรดำเนินกิจกรรมสำคัญ 5 กิจกรรม คือ (กรมวิชาการ. 2540 : 35)

1. สัมมนาเตรียมการเป็นการประชุมครู อาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจงแผนระดมความคิดการนำแผนไปสู่การปฏิบัติและเตรียมความพร้อมในการดำเนินการ
2. จัดทีมงาน ตั้งคณะทำงาน หรือกลุ่มบุคคลที่ร่วมปฏิบัติ นิยมจัดแบบ Matrix จะช่วยให้สามารถระดมผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้มีความสามารถจากฝ่าย หรือหมวดวิชาอื่น ที่มาช่วยดำเนินงาน การจัดแบบ Matrix นอกจากจะสามารถระดมผู้มีความสามารถจากทุกฝ่ายแล้ว ยังเป็นการประสานการดำเนินงานระหว่างฝ่าย และหมวดวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนด้วย
3. พัฒนาขีดความสามารถของทีมงาน ทั้งการเตรียมความพร้อมก่อนปฏิบัติ และการพัฒนาขีดความสามารถระหว่างการปฏิบัติ ให้ทีมงานเข้าใจตลอดแนว ตระหนักในความรับผิดชอบ รับผิดชอบต่อความยืดหยุ่นของงาน และพัฒนาทักษะด้วยการทำงาน
4. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน จัดทำในลักษณะ Work Instruction และองค์ประกอบอื่นที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติใช้เป็นคู่มือการปฏิบัติ
5. อำนวยความสะดวกสนับสนุนปัจจัย เสริมแนวคิดและวิธีการปฏิบัติสร้างขวัญและแรงจูงใจ และแก้ไขข้อขัดข้องจากการดำเนินการ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.10 การนิเทศและติดตามผล

การนิเทศและติดตามผล เป็นส่วนหนึ่งของการกำกับงาน (Monitoring) และเป็นส่วนหนึ่งของการตรวจงาน (Check) ของระบบคุณภาพ การกำกับงานเป็นการรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ เพื่อปรับแก้ไขวิธีการปฏิบัติเพื่อให้ผลงานเป็นไปตามแผนที่สุด การกำกับจึงมุ่งตอบคำถาม ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2540 : 38)

1. การดำเนินงานได้รับทรัพยากรครบถ้วนหรือไม่
2. ได้ปฏิบัติตามแผน (แผนงาน แผนเงิน แผนคนและแผนเวลา) หรือไม่
3. ผลการปฏิบัติเป็นไปตามมาตรฐานหรือเป้าหมายหรือไม่

การนิเทศและการติดตามผลการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จัดเป็นการประเมินภายใน (Internal Control) มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐาน (Work Standard)
2. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการนิเทศ
3. กำหนดวิธีการและเครื่องมือ
4. ดำเนินการนิเทศตามแผน
5. ประมวลผล ปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติ

กรมวิชาการ (2539 : 40) ได้เสนอแนะข้อความควรคำนึงในการนิเทศและติดตามผล 5 ประการ ดังต่อไปนี้

1. เป็นการกำกับงานทั้งด้านปัจจัย กิจกรรมและผลการดำเนินงาน
2. ผู้บริหารหรือผู้ที่บริหารมอบหมายเท่านั้นเป็นผู้นิเทศติดตามผล
3. วัตถุประสงค์ วิธีการและเครื่องมือเป็นที่รับรู้ร่วมกันทั้งผู้ประเมินและผู้ถูกประเมิน
4. ผลการนิเทศติดตามต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติอย่างทันที่
5. นิเทศติดตามกำหนดและต่อเนื่อง

2.1.11 การประเมินผลและรายงาน

การประเมินผลงาน เป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของงาน หรือโครงการ ตลอดจนพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน ว่าเป็นไปตามแผนมากน้อยเพียงใด การประเมินผลงานเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะขาดเสียมิได้ในวงจรการบริหารงาน และวงจรพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีขอบข่ายการประเมินที่กว้างขวาง ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่ซับซ้อนกว่าการกำกับงาน ดังกล่าวแล้ว ผลจากการประเมินจะนำไปใช้ในการปรับปรุงการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด รวมทั้งการยกเลิก หรือปรับเปลี่ยนโครงการและรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้รับผิดชอบและเกี่ยวข้อง

ข้อ กรมวิชาการได้แบ่งประเภทการประเมินผลงาน เป็นหลายประเภท ขึ้นอยู่กับเกณฑ์การแบ่ง คือ (กรมวิชาการ. 2540 : 41)

การแบ่งโดยเกณฑ์ของลำดับเวลาดำเนินการ เป็น 3 ประเภท

1. การประเมินก่อนดำเนินการ เป็นการศึกษาสภาพความเป็นไปได้ของการดำเนินงานตามแผน ทั้งเพื่อการตัดสินใจดำเนินงานและประเมินความพร้อมในด้านปัจจัยก่อนดำเนินงาน
2. การประเมินหลังการดำเนินการเป็นการประเมินความก้าวหน้าระหว่างดำเนินงาน เพื่อปรับปรุงงาน และต้องประเมินควบคู่กับการดำเนินงาน
3. การประเมินหลังการดำเนินการ เป็นการประเมินเพื่อสรุปงานว่าเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ หรือเกณฑ์มากน้อยเพียงใด

การแบ่งโดยเกณฑ์ลักษณะการตัดสินใจ เป็น 2 ประเภท

1. การประเมินความก้าวหน้าของโครงการ เป็นการประเมินติดตามการดำเนินงาน และประเมินระหว่างการทำงาน
2. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เป็นการประเมินเพื่อสรุปผลงาน ผลจากการประเมินจะเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานในช่วงต่อไป

การแบ่งโดยเกณฑ์สิ่งที่ถูกประเมิน ในระบบคุณภาพการศึกษาอาจแบ่งได้ 4 ประเภท คือ

1. การประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context) ของการดำเนินงาน
2. การประเมินปัจจัยหรือตัวป้อน (Input) เช่นเดียวกับการประเมินก่อนดำเนินงาน
3. การประเมินกระบวนการ (Process)
4. การประเมินผลผลิตหรือผลงาน (Output)

การแบ่งโดยเกณฑ์ผู้ประเมิน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1. การประเมินด้วยบุคคลภายในหรือผู้ปฏิบัติงาน (Internal Evaluation) ประเมินได้ทั้งลักษณะFormative Evaluation และ Summative Evaluation
2. การประเมินด้วยบุคคลภายนอก (External Evaluation)

สำหรับการประเมินในระบบคุณภาพการศึกษา แบ่งได้ 3 ลักษณะ คือ

1. QC (Quality Control) เป็นการตรวจสอบและประเมินผลภายในเพื่อปรับปรุงงาน และสำหรับเตรียมรับการประเมินจากภายนอก จัดเป็นการประเมินตนเอง (Self Evaluation)
2. QA (Quality Auditing) เป็นการตรวจสอบจากภายนอก ตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง ในระหว่างการดำเนินการ
3. QA (Quality Assessment) เป็นการประเมินจากภายนอกเพื่อการรับรองคุณภาพ

การปรับปรุงและพัฒนางาน

การปรับปรุงงานเป็นขั้นตอนสำคัญยิ่งของการบริหารระบบคุณภาพ เพราะเป็นขั้นตอนที่จะทำให้การดำเนินงานได้มาตรฐาน หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ การปรับปรุงงานจึงมีวัตถุประสงค์สำคัญ ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2540 : 47)

เพื่อรักษาเป้าหมายและมาตรฐานของงานให้มีคุณภาพตามที่กำหนดไว้

เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน และปรับปรุงการดำเนินงานที่เพียงพอไปให้ได้ผลตามเป้าหมาย

เพื่อพัฒนามาตรฐานหรือเป้าหมายของการดำเนินงานให้สูงขึ้น

การปรับปรุงงานของโรงเรียน เป็นกระบวนการต่อเนื่องจากการประเมินผลงาน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ผลงาน
2. การกำหนดเป้าหมายการปรับปรุง
3. การดำเนินงานปรับปรุงตามเป้าหมาย
4. การตรวจสอบการปรับปรุงงาน

2.2 การประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) กับการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) สองคำนี้ มักใช้แทนกันอยู่เสมอ ความแตกต่างของสองคำนี้อยู่ที่การสื่อความ หมายถึง วิธีการจัดการในเรื่องคุณภาพ การควบคุมคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของ “การแก้ไข” ขณะที่การประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของ “การป้องกัน” ในด้านการให้คำนิยามของคำ “คุณภาพ” การควบคุมคุณภาพให้ความหมายว่า เป็นเรื่องของความดี ความงาม แต่การประกันคุณภาพให้ความหมายในแง่มุมของการบรรลุความต้องการที่แท้จริงของลูกค้า (นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม) และสอดคล้องกับวิถีชีวิต การประกันคุณภาพจึงเป็นวัฒนธรรมใหม่ที่เปลี่ยนมิติจากการเป็นผู้มีอำนาจกำหนดคุณภาพ และผู้ควบคุมคุณภาพ มาเป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 2)

สงบ ลักษณะ (2541:2) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพไว้ว่า คือ การวางแผนและการปฏิบัติของหน่วยผลิตที่มุ่งจะผลิตสิ่งที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของผู้ใช้ผลผลิต ดังนั้น การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกระบวนการวางแผน และกระบวนการจัดการของผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา ที่จะรับประกันให้สังคมเชื่อมั่นว่าจะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตร และตรงกับความมุ่งหวังของสังคม

2.2.1 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กล่าวถึงมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 24-26)

มาตรา 47 ให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีฐานะเป็นองค์กรมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน

มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่า เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงาน ดังกล่าวรับรองที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น

มาตรา 51 ในกรณีที่ ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

สงบ ลักษณะ (2541:1) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นความรับผิดชอบต่อสังคม (Accountability) ที่สังคมมีสิทธิเรียกร้องให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการ

ศึกษาได้เพียรพยายามให้การศึกษ พัฒนาบุตรหลานของเขาอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด เพื่อให้บุตรหลานของเขามีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ได้อย่างเต็มศักยภาพ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึง การประกันคุณภาพการศึกษาว่า (กระทรวงศึกษาธิการ. 2539 : 3) การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นมาตรการหนึ่งที่จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นได้ว่า สถานศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และการประกันคุณภาพเป็นกระบวนการที่จะยกมาตรฐานของโรงเรียนต่าง ๆ ที่ยังไม่เข้ามาตรฐาน โดยมุ่งเน้นการใช้ข้อมูลคุณภาพมาตรฐานของโรงเรียนป้อนกลับมา เพื่อรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ร่วมกันสนับสนุน และพัฒนาโรงเรียนให้ได้มาตรฐานที่กำหนดไว้ทั้งนี้โดยเชื่อว่า ถ้ากระบวนการประกันคุณภาพมีการวางระบบอย่างถูกต้องแล้วคุณภาพที่ดีก็จะตามมา

สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบควบคุม ดูแลโรงเรียนเอกชนซึ่งรับภาระการจัดการศึกษาในประเทศไทยตั้งแต่ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี รวมทั้งการศึกษานอกระบบได้รับการคาดหวังให้จัดการศึกษาที่มีคุณภาพดีมาโดยตลอดจึงได้กำหนดหลักการ จุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพ และการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2541 : 5)

การประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน คาดหวังจะให้ เป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศอย่างต่อเนื่อง อันจะนำมาซึ่งความมีมาตรฐานทางการศึกษาเป็นที่ยอมรับในระดับสากลต่อไปนั้น จำเป็นจะต้องอาศัยหลักการให้อิสระ และความคล่องตัวในการบริหารจัดการ โดยผู้บริหารโรงเรียน ต้องเป็นผู้นำในการพัฒนา และเปิดโอกาสให้สังคม และหน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมในการพัฒนา และเข้าไปตรวจสอบได้โดยมีจุดมุ่งหมายคือ

1. เพื่อกระตุ้นให้โรงเรียนเอกชนได้พัฒนาตนเองถึงระดับมาตรฐานการศึกษา ที่นำมาใช้เพื่อการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาในเรื่องนั้น ๆ อย่างต่อเนื่อง
2. เพื่อให้สาธารณชน ผู้ทรงคุณวุฒิและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ได้รับทราบ เกิดความเชื่อถือ มั่นใจต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามวัตถุประสงค์ ต่อไปนี้
3. เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศของการศึกษาเอกชนทุกระดับทุกประเภท
4. เพื่อเป็นการกระตุ้นและสร้างความมั่นใจแก่โรงเรียนเอกชนในการสร้างระบบการควบคุมคุณภาพภายในโรงเรียน และรับการตรวจสอบคุณภาพจากภายนอก
5. เพื่อสร้างความมั่นใจในเรื่องคุณภาพการศึกษาให้กับบุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าโรงเรียนเอกชนเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน

6. เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเอกชนให้เป็นที่ยอมรับทั่วไป

จากความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา สามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโรงเรียนที่มีระบบประกันคุณภาพกับโรงเรียนที่ไม่มีระบบประกันคุณภาพได้ ดังนี้ (สงบลักษณ์. 2541 : 3-4)

ตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโรงเรียนที่มีระบบประกันคุณภาพกับโรงเรียนที่ไม่มีระบบประกันคุณภาพ

ประกันคุณภาพ	ไม่ประกันคุณภาพ
1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้มาตรฐานสม่ำเสมอ	1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แน่นอน สูงต่ำผันแปรตามปัจจัยต่าง ๆ
2. นักเรียนทุกคนได้มาตรฐาน – สม่ำเสมอ	2. นักเรียนบางคนได้มาตรฐานในบางด้านผันแปรไม่แน่นอน
3. นักเรียนและผู้ปกครองรู้ล่วงหน้าว่าจะได้รับผลอะไรจากการเรียนในสถานศึกษาและเป็นผลที่ตรงกับความต้องการ	3. ไม่รู้ล่วงหน้าชัดเจน แต่คาดการณ์ได้จากลักษณะของโรงเรียน และจากศิษย์เก่าที่ไปศึกษาต่อหรือทำงาน
4. ผู้ปกครอง ชุมชน ครู หน่วยจัดการศึกษาในท้องถิ่นมีส่วนร่วมกำหนดมาตรฐานคุณภาพที่ผสมกลมกลืนระหว่างมาตรฐานสากลมาตรฐาน มาตรฐานชาติ และมาตรฐานท้องถิ่น	4. ครูสอนตามหนังสือมากกว่าการคิดถึงมาตรฐานคุณภาพ
5. ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำการศึกษาเพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษา โดยผึกกำลังกับวางครู คณะกรรมการโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน วางแผนการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียน การสอน เพื่อให้บังเกิดผลที่นักเรียนตามมาตรฐาน มีการตรวจสอบยอมรับในแผนดำเนินงานของโรงเรียน	5. ส่วนใหญ่เป็นความสามารถเฉพาะตัวของผู้บริหาร และครูบางคนที่จะจัดการเรียน การการสอนอย่างมีคุณภาพบ้าง มักไม่สามารถแสดงแผนการบริหารการจัดการ และแผนการจัดการเรียนการสอนที่ได้มาตรฐานครบถ้วนทั่วถึงชุมชนไม่มีส่วนร่วมทั้งการวางแผน และการตรวจสอบเห็นชอบกับแผนผู้บริหารและครูไม่สนใจการวางแผนการสอนมักสอนโดยยึดเนื้อหาและหนังสือเรียนครูเป็นศูนย์กลาง
6. ครูได้รับการพัฒนาและจงใจให้วางแผนจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเน้นกระบวนการปฏิบัติเพื่อให้นำไปสู่การบรรลุมาตรฐานคุณภาพการเรียนรู้อย่างครบถ้วน ให้ผู้เรียนทุกคนเรียนเต็มศักยภาพผู้บริหารและคณะกรรมการโรงเรียนติดตามตรวจสอบการ	6. ครูบางส่วนมีความสามารถเฉพาะตัวช่วยผู้เรียนบางส่วนที่มีความพร้อมมากให้บรรลุมาตรฐานคุณภาพ การกำกับติดตาม ตรวจสอบไม่ชัดเจน ผู้เรียนแต่ละบุคคลไม่ได้รับการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้เต็มศักยภาพ ไม่มั่นใจว่าผู้เรียนทุกคนจะบรรลุมาตรฐานคุณภาพ

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ประกันคุณภาพ	ไม่ประกันคุณภาพ
<p>เรียนการสอนและช่วยให้มีคุณภาพอย่างเป็นระเบียบระบบ</p> <p>7. มีระบบการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง มุ่งตรงต่อการบรรลุมาตรฐานคุณภาพและบันทึกผลเพิ่มผลงานที่ผู้บริหารและครูตรวจสอบผลการเรียนและบันทึกผล นำผลมาใช้เพื่อการพัฒนาและรายงานสู่ชุมชนสม่ำเสมอว่าจัดการเรียนการสอน ทำให้บังเกิดผลตามเป้าหมายคุณภาพการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าได้ดีเพียงใด</p> <p>8. ระบบการตรวจสอบจากภายนอก เช่น คณะกรรมการโรงเรียน หรือหน่วยงานในอำเภอ จังหวัด เพื่อกำกับการวางแผนการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติของครู และผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ใช้เป็นมาตรฐานของการพัฒนา และให้รางวัลหรือลงโทษ</p>	<p>7. มีการวัดผลประเมินผลตามระเบียบ ไม่ได้มุ่งตรงต่อมาตรฐานคุณภาพที่กำหนดไว้ ไม่มีการเอาใจใส่กำกับพิจารณาผลการเรียนรู้ของผู้เรียน มักปล่อยปละละเลยในคุณภาพการเรียนการสอน เมื่อประเมินปลายภาคเรียนจึงไม่เห็นผลสำเร็จในคุณภาพการเรียนรู้ตามมาตรฐานที่ต้องการได้ทั่วถึงผู้เรียนทุกคน</p> <p>ไม่มีระบบตรวจสอบอย่างมีระเบียบ ระบบจากภายนอกโรงเรียน จึงปล่อยปละละเลยให้จัดการศึกษาอย่างไม่มีคุณภาพก็ได้</p>

ที่มา : วารสารข้าราชการครู ปีที่ 18 ฉบับที่ 6 สำนักงาน ก.ค. กระทรวงศึกษาธิการ (2541 : 34)

2.2.2 การประกันคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษาไทยให้มีมาตรฐานเป็นเลิศ หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาที่กำหนดไว้เป็น 3 ข้อ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 3)

1. รัฐกระจายอำนาจในการกำหนดนโยบายการบริหาร งานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากรให้จังหวัด และสถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภท
2. รัฐสนับสนุนให้ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา
3. โรงเรียนต้องแสดงภาระหน้าที่ความรับผิดชอบต่อ
 - นักเรียนและผู้ปกครอง
 - มาตรฐานที่กำหนด
 - ผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา

กระบวนการดำเนินงานที่เป็นกลไกสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การดำเนินงาน 3 ประการ คือ (กรมวิชาการ. 2542 : 3-5)

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา

เป็นการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน เพื่อการพัฒนาคุณภาพเข้าสู่มาตรฐานที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย

1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ และจัดทำข้อมูลพื้นฐานการศึกษาไว้ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน โดยกระทรวงศึกษาธิการ เขตพื้นที่การศึกษาและ/หรือต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดทำแผน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานที่กำหนดไว้ ในด้านการพัฒนาหลักสูตร สื่อ การพัฒนาครูและบุคลากร ธรรมเนียมสถานศึกษา การเรียนการสอน การแนะแนว การจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลเป็นต้น ทั้งนี้ โดยเน้นระบบ และกลไกการปฏิบัติงานตามแผนติดตาม กำกับ การดำเนินงาน อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

เป็นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาและ/หรือ ต้นสังกัด และกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อยืนยันช่วยเหลือ สนับสนุน ใฝ่ระวัง ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดมุ่งไปสู่มาตรฐานที่ต้องการ ดังนี้

2.1 การตรวจสอบ และทบทวนการดำเนินงานทั้งระบบด้วยตนเองของสถานศึกษาเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และรายงานผลต่อผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา

2.2 การตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยเขตพื้นที่การศึกษาและ/หรือต้นสังกัด เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และ/หรือใช้มาตรการในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

2.3 การตรวจสอบ ติดตาม และการประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมของประเทศโดยกระทรวงศึกษาธิการเพื่อส่งเสริมสนับสนุน และ/หรือใช้มาตรการในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. การประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา

เป็นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายนอกโดยสำนักรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อประเมิน และรับรองว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกลไกที่สำคัญที่จะช่วยทำให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ โดยสถานศึกษาต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติแล้ว ดำเนินการจัดการศึกษาให้สามารถสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนจะมีคุณลักษณะตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยมีแนวดำเนินงาน ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2542 : 3)

1. การจัดทำธรรมนูญสถานศึกษา เป็นข้อตกลงที่กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทในการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาในช่วงเวลาที่กำหนด โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาเป็นพื้นฐานในการพัฒนา

2. การบริหารจัดการคุณภาพ เป็นการนำทรัพยากรและวิธีการต่าง ๆ มาดำเนินการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีระบบคุณภาพ มีมาตรฐานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในธรรมนูญสถานศึกษาโดยเน้นด้านการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง และด้านการบริการและจัดการ

3. การตรวจสอบ ทบทวนและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูล การปฏิบัติงาน การประเมินสภาพและผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพที่กำหนดในธรรมนูญสถานศึกษาทุกปี เพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. การรายงานคุณภาพการศึกษา เป็นการสื่อสารให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบถึงความก้าวหน้า และผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา ที่กำหนดไว้ในธรรมนูญสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

2.2.3 การประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

การศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษาที่มีคุณภาพจึงเป็นความจำเป็นของทุกสังคม การศึกษาที่มีคุณภาพหรือคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบรรลุผลในการสร้างและพัฒนาพฤติกรรมความสมบูรณ์ทุกด้านให้แก่บุคคล หรือหากมองในขอบเขตของคุณ-ภาพการศึกษาของโรงเรียนจะหมายถึง การที่ผู้เรียนมีคุณลักษณะหรือคุณสมบัติตามที่หลักสูตรของการศึกษานั้น ๆ กำหนดไว้ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมหรือผู้ใช้ผลผลิตนั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2541 : 3)

โรงเรียนเอกชน ซึ่งร่วมรับภาระการจัดการศึกษาในประเทศไทยทุกระดับตั้งแต่ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี รวมทั้งการศึกษานอกระบบได้รับการคาดหวังให้จัดการศึกษาที่มีคุณภาพดีมาโดยตลอด แต่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของสภาพการต่าง ๆ ของสังคมไทยและสังคมโลกอย่างรวดเร็ว การศึกษาเอกชนก็จำเป็นต้องเร่งรัดพัฒนาในเชิงคุณภาพขึ้นอีกมาก เพื่อให้เป็นทางเลือกที่ดีอีกทางหนึ่งของผู้รับบริการทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2541 : 3)

2.2.3.1 การกำหนดระเบียบว่าด้วยการรับรองวิทยฐานะ

การดำเนินการในเรื่องของการรับรองวิทยฐานะ ที่ทางกระทรวงศึกษาธิการ ถู้อปฏิบัติในการส่งเสริมโรงเรียนเอกชนให้พัฒนาไปสู่สภาพที่พึงประสงค์นั้น นอกจากจะช่วยรักษาผลประโยชน์ของเด็กนักเรียน หรือผู้ปกครองเด็กนักเรียนในฐานะผู้บริโภคให้ได้รับบริการที่ดีในโรงเรียนแล้ว ยังเป็นการช่วยประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่จะมารับบริการในอนาคตได้ตัดสินใจเลือกได้ด้วย ทั้งนี้เพราะโรงเรียนที่ได้รับอนุญาตให้รับรองวิทยฐานะจากกระทรวงศึกษาธิการไปแล้ว ทางโรงเรียนจะจัดทำป้ายบอกสภาพว่าเป็นโรงเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาล ประกาศไว้ที่ประตูทางเข้าโรงเรียนหรือบริเวณที่เห็นได้ชัด ผู้ปกครองนักเรียนจำนวนไม่น้อยที่ตัดสินใจส่งลูกหลานในปกครองเข้าเรียน เพราะเห็นว่าเป็นโรงเรียนที่ได้รับการรับรองวิทยฐานะ ทั้ง ๆ ที่บางโรงเรียนที่ไม่ได้ขอรับรองวิทยฐานะแต่คุณภาพในการจัดการศึกษาในหลายเรื่องดีกว่าโรงเรียนที่ได้รับการรับรองวิทยฐานะแล้ว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542 :3)

จุดอ่อนของการรับรองวิทยฐานะโรงเรียนเอกชน ที่ไม่สามารถจูงใจผู้ประกอบการให้พัฒนาโรงเรียน เพื่อปลูกศรัทธาให้กับผู้ปกครองนักเรียนได้อย่างเสมอต้นเสมอปลาย ก็อาจจะ เป็นเพราะสิ่งที่ระบุไว้ในระเบียบไม่ส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และครอบคลุม ขอบข่ายของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เช่น ในเรื่องของการวิเคราะห์สิ่งที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจลักษณะของโรงเรียนที่ได้รับการรับรองวิทยฐานะ ส่วนใหญ่มุ่งเน้นส่วนที่เป็นปัจจัยในการจัดการ ในโรงเรียน แต่ขาดส่วนที่เป็นกระบวนการในการดำเนินงาน เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การควบคุม กำกับ การนิเทศ การพัฒนาบุคลากร เป็นต้น และไม่ค่อยได้คำนึงถึงส่วนที่เป็น ผลผลิตหรือประสิทธิผลในการจัดการของโรงเรียน โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์ว่าได้รับการรับรองวิทยฐานะจึง ยังไม่สร้างความมั่นใจได้ว่า โรงเรียนนั้น ๆ มีคุณภาพอย่างแท้จริงทั้งระบบและโรงเรียนที่ได้รับการรับรอง วิทยฐานะไปแล้ว อาจกล่าวได้ว่ามีผลตลอดไป แม้ได้มีการย้ายโอนเปลี่ยนมือเจ้าของหรือผู้รับใบ อนุญาตคนแล้วคนเล่าทั้ง ๆ ที่โรงเรียนนั้นถูกปล่อยปละละเลยไม่พัฒนาให้มีสภาพ และบรรยากาศ เช่น โรงเรียนที่ดีทั้งหลาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542 : 4)

2.2.3.2 การปรับระเบียบว่าด้วยการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

การรับรองคุณภาพการศึกษาเอกชนที่ผ่านมา ได้ปฏิบัติตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการรับรองวิทยฐานะโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2484 ซึ่งแตกต่างจากแนว ดำเนินงานในปัจจุบัน เรื่องการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่กำหนดไว้ในระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2536

ความแตกต่างของการดำเนินงานเรื่องการรับรองวิทยฐานะกับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา อาจแสดงได้ดังตาราง(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542 : 5)

ตารางที่ 2.2 ความแตกต่างของการดำเนินงานเรื่องการรับรองวิทยฐานะกับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

การรับรองวิทยฐานะ	การรับรองมาตรฐานคุณภาพ
1. รับรองครั้งเดียวมีผลตลอดไป	1. รับรองโดยมีกำหนดเวลาชัดเจน
2. ไม่สนใจให้เกิดการพัฒนา	2. พัฒนาโดยการประเมินตนเองอย่างต่อเนื่อง
3. ประเมินโดยบุคคลภายนอกเป็นหลัก	3. ประเมินโดยบุคลากรในโรงเรียนเป็นหลัก และบุคลากรภายนอกมีบทบาทเสริม
4. พิจารณาจากปัจจัยพื้นฐานเป็นสำคัญ	4. พิจารณานบนพื้นฐานด้านปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตของโรงเรียนไปพร้อม ๆ กัน
5. ไม่สามารถสร้างศรัทธาให้แก่ประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง	5. สร้างความศรัทธาและมั่นใจต่อกิจการโรงเรียนจากประชาชนอย่างแท้จริง

ที่มา : นโยบายและแนวดำเนินงานเรื่องการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน รหัส สช. ปมศ. 01/2542 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542 :5)

การดำเนินงานเรื่องการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา เกิดจากแนวคิดที่ต้องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเอกชนให้ได้มาตรฐานสูงขึ้น เนื่องจากการจัดการศึกษาเอกชนในช่วงที่ผ่านมาประสบปัญหาหลายด้าน จากผลการตรวจนิเทศ และผลการศึกษาวิจัยของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งให้เห็นว่า จะต้องมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเอกชนอย่างเร่งด่วน เพื่อให้เยาวชนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนเอกชนมีโอกาสได้รับบริการทางการศึกษาที่ดีมากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542 : 6)

2.2.3.3 กระบวนการในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน

กระบวนการในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน จะเกี่ยวข้องกับขอบข่ายการดำเนินงานที่สำคัญ 3 เรื่อง คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542 : 15)

1. การกำหนดมาตรฐานคุณภาพ

เป็นการกำหนดลักษณะของโรงเรียนที่มีคุณภาพให้ชัดเจนว่า จะต้องประกอบด้วยปัจจัยอะไรบ้าง แต่ละปัจจัยมีขอบข่ายความสำเร็จแค่ไหน และความสำเร็จแต่ละเรื่องนั้นจะตรวจสอบได้จากอะไร

2. การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance)

การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน เป็นการควบคุมคุณภาพภายในโรงเรียนเพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความมั่นใจว่า การดำเนินการของโรงเรียนสามารถประกันได้ว่า มีคุณภาพโรงเรียนมีการดำเนินงานและประเมินผลการทำงานที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง

3. การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา (Accreditation)

การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา เป็นกลไกการตรวจสอบคุณภาพจากภายนอกเพื่อยืนยันความมั่นใจให้กับทุกฝ่ายว่า โรงเรียนได้จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ

2.2.3.4 วัตถุประสงค์ในการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนเอกชน มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542 : 16)

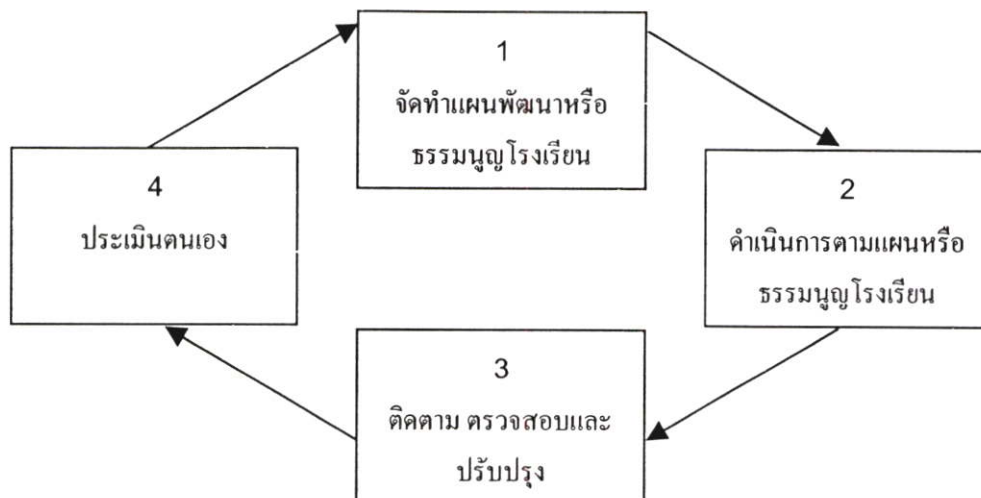
1. เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศของการศึกษาเอกชนทุกระดับ ทุกประเภท
2. เพื่อเป็นการกระตุ้น และสร้างความมั่นใจแก่โรงเรียนเอกชน ในการสร้างระบบการควบคุมภายในโรงเรียน และรับการตรวจสอบจากภายนอก
3. เพื่อสร้างความมั่นใจในเรื่องคุณภาพการศึกษาให้กับบุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่า โรงเรียนเอกชนเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน
4. เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเอกชนให้เป็นที่ยอมรับทั่วไป

2.2.3.5 กระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

2.2.3.5.1 กระบวนการดำเนินงานในขั้นตอนการประกันคุณภาพ

การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน เป็นกิจกรรมการบริหาร และควบคุมคุณภาพภายในโรงเรียน เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความมั่นใจในคุณภาพการศึกษาที่ได้รับ

โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษามี 4 ขั้นตอนดังแสดงในแผนภูมิ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542 : 20)

ภาพที่ 2.2 แสดงกระบวนการดำเนินงานในขั้นตอนการประกันคุณภาพ

ที่มา : นโยบายและแนวดำเนินงานเรื่องการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน รหัส สช. ปมศ. 01/2542 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542 :20)

แต่ละขั้นตอนมีกิจกรรมและแนวดำเนินการโดยสรุป ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542 : 21-23)

1. การจัดทำแผนพัฒนาหรือจัดทำธรรมนูญโรงเรียน

1.1 เตรียมข้อมูลสำหรับจัดทำแผนพัฒนา หรือ ธรรมนูญโรงเรียน

1.1.1 สํารวจ รวบรวม และวิเคราะห์สภาพ และความต้องการพัฒนาของโรงเรียน หรือ สํารวจและวิเคราะห์ตามปัจจัยเกณฑ์ ตัวชี้คุณภาพ

1.1.2 กำหนดความต้องการ จุดเน้น หรือจุดพัฒนา

1.2 จัดทำแผนพัฒนาหรือธรรมนูญโรงเรียน

1.2.1 กำหนดรูปแบบของแผนพัฒนาหรือธรรมนูญโรงเรียน

1.2.2 กำหนดนโยบาย/วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์/มาตรการ สภาพความสำเร็จ ให้สอดคล้องกับความต้องการ จุดเน้น หรือจุดพัฒนา

1.2.3 กำหนดแผนงาน โครงการ งาน หรือกิจกรรม

1.2.4 กำหนดวิธี/แนวการประเมินผลตามแผน

2. การดำเนินงานตามแผนหรือธรรมนูญโรงเรียน

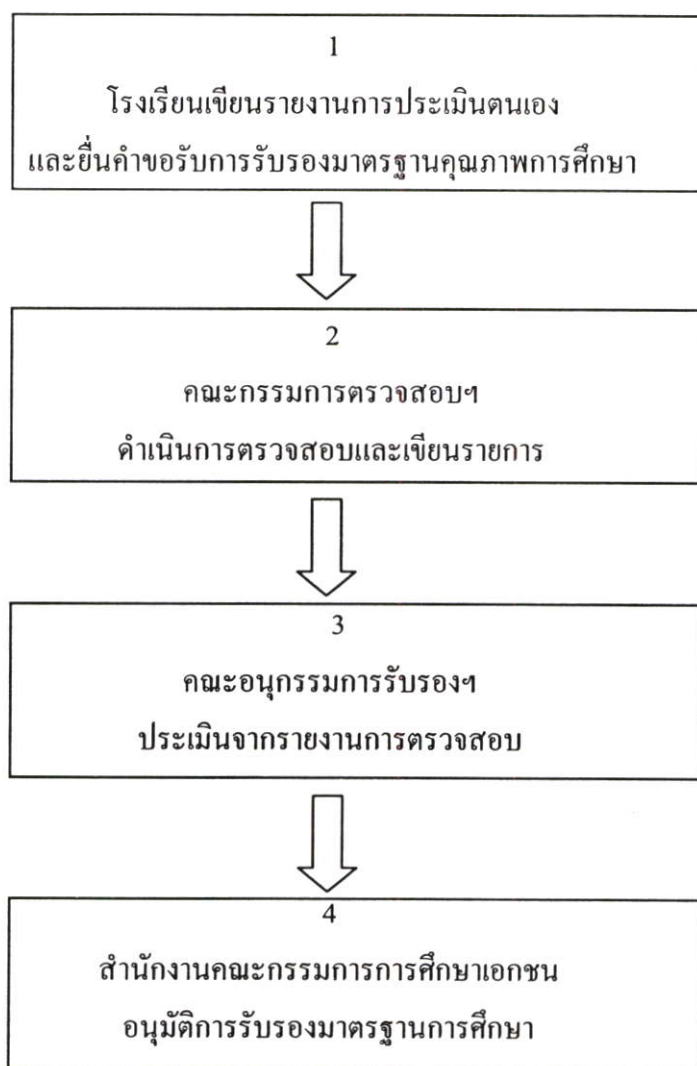
2.1 จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

2.1.1 สรุปสาระสำคัญของแผนงานและจัดลำดับโครงการ/งาน/กิจกรรม เป็นรายปี

- 2.1.2 กำหนดปฏิทินงานประจำปี (อาจเขียนในรูปของ Gantt Chart)
 - 2.1.3 ประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจกับคณะทำงานแผนงานและผู้เกี่ยวข้อง
 - 2.2 ลงมือปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปี
 - 2.2.1 ดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรมตามแผน
 - 2.2.2 อำนวยความสะดวก/ช่วยเหลือ/แนะนำ และนิเทศให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผน
 - 3. การติดตาม ตรวจสอบ ปรับปรุงการดำเนินงาน
 - 3.1 สร้างเครื่องมือ กำหนดบุคลากร และแผนสำหรับการติดตามและตรวจสอบ
 - 3.2 ควบคุม กำกับดูแลและตรวจสอบตามแผนการดำเนินงานของโรงเรียน
 - 3.3 นำผลที่ได้จากการติดตาม ตรวจสอบ มาประเมินและสรุปผลการดำเนินงานเพื่อรายงานภายใน
 - 3.4 นำผลการประเมินมาแก้ไขปัญหา และพัฒนางานต่อไป
 - 4. การประเมินตนเอง
 - 4.1 เตรียมการประเมิน
 - 4.1.1 ชี้แจงเหตุผล ความจำเป็นเรื่องการประเมินตนเองให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ
 - 4.1.2 กำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมิน
 - 4.1.3 กำหนดวัตถุประสงค์และหัวข้อของการประเมิน
 - 4.1.4 กำหนดวิธีการ เครื่องมือการประเมิน
 - 4.2 ดำเนินการประเมิน
 - 4.2.1 เก็บข้อมูลตามวิธีการและเครื่องมือที่กำหนด
 - 4.2.2 วิเคราะห์/ประมวลผลข้อมูล
 - 4.2.3 สรุปผลการประเมิน
 - 4.3 รายงานผลการประเมินตนเอง
 - 4.3.1 รายงานผู้ที่เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับแผนพัฒนาโรงเรียน/ธรรมนูญโรงเรียน
 - 4.3.2 ร่างรายงานตามรูปแบบรายงานการประเมินตนเอง ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนด เพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา (ถ้าโรงเรียนพร้อม)
- การประกันคุณภาพ โรงเรียนต้องดำเนินกิจกรรมเป็นวัฏจักรที่ต่อเนื่องและต้องทำให้เป็นปกติ จึงจะสามารถสร้างความมั่นใจได้ตลอดเวลา

2.2.3.5.2 กระบวนการดำเนินงานในขั้นตอนการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

มีแนวปฏิบัติในการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา 4 ขั้นตอนตามแผนภูมิ ดังนี้
(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542 : 24)

ภาพที่ 2.3 แสดงกระบวนการดำเนินงานในขั้นการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา
ที่มา : นโยบายและแนวดำเนินงานเรื่องการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน รหัส สช. ปมศ. 01/2542 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
(2542 :24)

แต่ละขั้นตอนมีกิจกรรมและแนวดำเนินการโดยสรุป ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542 : 25-29)

1. การเขียนรายงานการประเมินตนเอง และยื่นคำขอรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

1.1 การเขียนรายงานการประเมินตนเอง ใช้รูปแบบและแนวการเขียนตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนด

- 1.1.1 ตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการเขียนรายงาน
- 1.1.2 พิจารณาร่างรายงานจากขั้นการประเมินตนเอง
- 1.1.3 ทบทวน ตรวจสอบ แก้ไข เติมเต็มให้เป็นรายงานฉบับสมบูรณ์
- 1.1.4 ผู้บริหารโรงเรียนให้ความเห็นชอบรายงาน
- 1.1.5 จัดพิมพ์รายงานการประเมินตนเองฉบับสมบูรณ์

1.2 การยื่นคำขอ โรงเรียนกรอกแบบคำขอรับรอง ฯ แล้วยื่นพร้อมเอกสารรายงานการประเมินตนเองจำนวน 4 ชุด (ถ้าจัดมากกว่า 1 ระดับ ให้เพิ่มอีกระดับละ 1 ชุด) โรงเรียนสามารถยื่นได้ตลอดเวลา

- 1.2.1 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ยื่นคำขอที่กองโรงเรียนรับผิดชอบ
- 1.2.2 โรงเรียนในส่วนภูมิภาค ยื่นคำขอที่สำนักงานศึกษาธิการอำเภอที่

โรงเรียนตั้งอยู่

2. การตรวจสอบคุณภาพและการเขียนรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

เมื่อโรงเรียนจัดส่งรายงานการประเมินตนเองไปแล้ว จะมีคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนเอกชนมาตรวจที่โรงเรียน คณะกรรมการชุดนี้ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกโรงเรียนประมาณ 4 - 7 คน (ระดับการศึกษาเดียวมี 4 คน ถ้ามากกว่า 1 ระดับ ให้เพิ่มอีก 1 คน) ได้แก่ ประธาน 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา เฉพาะระดับ / หลักสูตร / ประเภทวิชา 2-5 คน ผู้แทนสมาคมทางการศึกษา 1 คน และข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 1 คน จะไปตรวจสอบที่โรงเรียน จำนวน 3 วัน คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนเอกชนมีหน้าที่ตรวจสอบเชิงพัฒนาคุณภาพโรงเรียน คือ

2.1 ศึกษารวบรวมข้อมูล หลักฐานและเขียนรายงานการตรวจสอบสภาพและผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในช่วงแผนพัฒนา หรือธรรมนูญโรงเรียน เพื่อส่งต่อให้คณะอนุกรรมการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาพิจารณา

2.2 ชี้จุดเด่น จุดด้อย และให้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาคุณภาพแก่โรงเรียนไม่ทำหน้าที่ตัดสินว่า ผ่าน หรือ ไม่ผ่าน

คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียน จะตรวจสอบเชิงพัฒนาคุณภาพโรงเรียน จะครอบคลุม 3 เรื่องใหญ่ คือ

(1) ระดับคุณภาพของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจริง โดยพิจารณาจากสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน (ปัจจัยที่ 7)

(2) คุณภาพของบริการที่จัดให้แก่ผู้เรียนในโรงเรียน โดยพิจารณาจากหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน (ปัจจัยที่ 1) และกิจการนักเรียน / นักศึกษา (ปัจจัยที่ 6)

(3) ประสิทธิภาพของการจัดการและบริหาร โดยพิจารณาจากปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน (ปัจจัยที่ 1) บุคลากร (ปัจจัยที่ 3) ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน (ปัจจัยที่ 4) และการจัดการการบริหาร (ปัจจัยที่ 5)

3. การพิจารณาประเมินรายงานเพื่อให้การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

คณะกรรมการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะเป็นผู้ศึกษา และพิจารณา รายงานการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนเอกชน เพื่อวินิจฉัยและเสนอแนะต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนว่า ควรให้การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาแก่โรงเรียนในระดับการศึกษา/หลักสูตร/สาขาวิชาใด หรือไม่

การพิจารณาของคณะกรรมการ จะวินิจฉัยจากรายงานการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบในรูปของคณะทำงานแต่ละ โรงเรียนจะมีคณะทำงานพิจารณาวินิจฉัย 3 คน เพื่อนำผลเสนอต่อที่ประชุมให้ใช้เสียงส่วนใหญ่เป็นเกณฑ์วินิจฉัย ว่าเรื่องไหนผ่านเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่

4. การอนุมัติและประกาศผลการรับรองมาตรฐานคุณภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนพิจารณาผล ดังนี้

4.1 ให้การรับรองมาตรฐานคุณภาพแก่โรงเรียนเป็นระดับการศึกษา/หลักสูตร/สาขาวิชา เป็นระยะเวลา 5 ปี ถ้าเห็นด้วยกับผลการวินิจฉัยว่าระดับการศึกษา/หลักสูตร/สาขาวิชานั้น ๆ มีผลการดำเนินงานพัฒนาตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนดอยู่ในระดับ “น่าพึงพอใจ” ทุกเกณฑ์

4.2 ยังไม่ให้การรับรองมาตรฐานคุณภาพ สำหรับระดับการศึกษา/หลักสูตร/สาขาวิชา ที่ผลการดำเนินงานสำหรับเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งยังไม่อยู่ในระดับ “น่าพึงพอใจ” แต่โรงเรียนจะได้รับข้อเสนอแนะพัฒนา หรือกำหนดระยะเวลาให้ปรับปรุงแล้วขอรับการตรวจสอบคุณภาพใหม่ในเรื่องนั้น ๆ หรือให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้สามารถทำงานได้ต่อเนื่อง

4.3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจะอนุมัติผลการรับรอง และแจ้งผลการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาแก่โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแจ้งแก่โรงเรียนในส่วนภูมิภาค โรงเรียนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาแล้วจะได้รับ

4.3.1 เอกสารการรับรองไว้เป็นหลักฐาน

4.3.2 สิทธิประชาสัมพันธ์ผลการรับรองมาตรฐานที่ปรากฏในในเอกสารการรับรอง

4.3.3 สิทธิประโยชน์อื่น ๆ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนด

2.2.3.6 ปัจจัย เกณฑ์ ตัวชี้คุณภาพ และผลการดำเนินงานที่คาดหวังว่าจะปรากฏอยู่ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ

เกณฑ์ ตัวชี้คุณภาพ และผลการดำเนินงานที่คาดหวังว่าจะปรากฏอยู่ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถแบ่งออกได้ตาม 7 ปัจจัยดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2541:1-44)

ตารางที่ 2.3 เกณฑ์ ตัวชี้คุณภาพ และผลการดำเนินงานที่คาดหวังว่าจะปรากฏอยู่ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ

ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน

เกณฑ์คุณภาพ	ตัวชี้คุณภาพ	สิ่งที่ควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ	หมายเหตุ
1. ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียนเหมาะสมและใช้เป็นเครื่องชี้นำการดำเนินงานของโรงเรียน	<p>ปรัชญามีสาระสำคัญที่สอดคล้องกับปรัชญาและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ สนองความต้องการของชุมชน และสังคมอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องให้เกิดแก่ผู้เรียน</p> <p>2. เป้าหมายมุ่งเน้นผลถาวรที่แท้จริงที่จะให้เกิดแก่ผู้เรียนอย่างรอบด้าน สมดุล รวมทั้งเน้นประสิทธิภาพและความคุ้มค่าของการจัดการศึกษา แต่ละระดับ/หลักสูตร/ประเภทวิชาและสาขาวิชา</p> <p>3. มีแนวดำเนินงาน</p>	<p>1. ปรัชญาปรากฏชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร</p> <p>2. เนื้อหาสาระที่สำคัญสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร</p> <p>3. เนื้อหาสาระที่สำคัญสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน/สังคมปัจจุบัน</p> <p>4. เนื้อหาสาระที่สำคัญมุ่งเน้นการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องให้เกิดแก่ผู้เรียน เช่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด มีวินัย</p> <p>5. บุคลากร นักเรียน/ผู้ปกครอง และบุคคลภายนอกมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน</p> <p>6. สาระสำคัญของเป้าหมายบ่งบอกถึงการยกระดับคุณภาพของผู้เรียนให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร โดยการพัฒนาในประเด็นต่อไปนี้ เช่น</p> <p>1) หลักสูตร/แผนการเรียนการสอน</p> <p>2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้</p> <p>3) ประสิทธิภาพการบริหาร การจัดการ</p> <p>4) ความคุ้มค่าของการบริหารทรัพยากร</p>	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

เกณฑ์คุณภาพ	ตัวชี้คุณภาพ	สิ่งที่ควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ	หมายเหตุ
	<p>หรือแผนที่รองรับปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน</p> <p>4. บุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้เข้าใจปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียนตรงกัน</p>	<p>5) คุณภาพของการจัดการนักเรียน/นักศึกษาฯลฯ</p> <p>7. มีแผนพัฒนาโรงเรียน/ธรรมนูญโรงเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร</p> <p>8. คณะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำ</p> <p>9. สำคัญของแผน ฯ เช่น เป้าหมาย แผนงาน งาน และโครงการ สอดคล้องกับปรัชญา/เป้าหมายหลักของโรงเรียน</p> <p>10. มีแผนปฏิบัติงาน/ปฏิทินปฏิบัติงานที่ชัดเจนรองรับแผน ฯ</p> <p>11. บุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียนสามารถบอกหรืออธิบายความหมายของปรัชญาและเป้าหมายหลักของโรงเรียนได้ถูกต้อง</p> <p>12. คณะกรรมการโรงเรียน/คณะกรรมการอำนวยการโรงเรียน/คณะกรรมการนักเรียนบอกหรืออธิบายความหมายของปรัชญาได้ถูกต้อง</p> <p>13. ผู้เรียนบอกปรัชญาของโรงเรียนได้ถูกต้อง (ยกเว้นระดับก่อนประถม)</p>	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา

เกณฑ์คุณภาพ	ตัวชี้คุณภาพ	สิ่งที่ควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ	หมายเหตุ
1. ศึกษาและพัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น/ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมท้องถิ่นและผู้เรียน	มีการวิเคราะห์หลักสูตรและมีวางแผนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพของชุมชนโรงเรียนและผู้เรียน มีการเตรียมการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรที่สร้างหรือปรับปรุงและนำผลการประเมินไปใช้	<p>มีผลการศึกษาสภาพความต้องการของชุมชน สังคม ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน เพื่อเป็นพื้นฐานการจัดแผนการเรียน/รายการสอน</p> <p>จัดแผนการเรียนที่มีรายวิชา/วิชาที่หลากหลายครอบคลุมจุดประสงค์ของหลักสูตรให้ผู้เรียนได้เลือกเรียน (ยกเว้นประถมศึกษา)</p> <p>แผนการสอนมีโครงสร้างครบถ้วน ได้แก่</p> <p>3.1 จุดประสงค์มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัยอย่างสมดุล</p> <p>กิจกรรมหลากหลายครอบคลุมจุดประสงค์ที่กำหนด</p> <p>วิธีการประเมินสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนด</p> <p>มีแผนการสอนครบทุกชั้น</p> <p>มีการตรวจสอบแผนการสอน โดยครูใหญ่/หรือผู้ที่ครูใหญ่มอบหมาย</p> <p>มีการเตรียมเอกสารการเรียนการสอน สื่อ ครู และทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนอื่น ๆ ตามแผนการสอนที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว</p> <p>ประเมินการใช้หลักสูตรในด้านต่อไปนี้ ด้านการเตรียมความพร้อม ด้านบริหารหลักสูตร และด้านการเรียนการสอน</p>	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

เกณฑ์คุณภาพ	ตัวชี้คุณภาพ	สิ่งที่ควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ	หมายเหตุ
2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ	1. มีการวิเคราะห์สภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม 2. มีการใช้เทคนิคการสอนอย่างหลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 3. มีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมเพียงพอและปลอดภัย 4. มีการนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	มีการใช้ผลการประเมินในการวางแผนพัฒนาการเรียนการสอน 1. มีการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร/รายวิชา 2. ใช้ผลการวิเคราะห์เพื่อพัฒนาผู้เรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3. ครูส่วนใหญ่ใช้เทคนิคการสอนหลากหลายเหมาะสมกับความถนัดของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้มีส่วนปฏิบัติจริงและค้นหาคำตอบด้วยตนเอง 4. มีการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ สื่อ และเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ความสนใจและวัยของผู้เรียน 5. เครื่องมืออุปกรณ์ สื่อ และเทคโนโลยีมีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน อยู่ในสภาพดีและปลอดภัย 6. มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ 7. นำผลการนิเทศมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร การวางแผนนิเทศภายใน และอื่น ๆ	
3. ดำเนินการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียนถูกต้องตามระเบียบและหรือหลักการวัดและประเมินผล	1. มีเอกสาร หลักฐาน การวัดและประเมินผลที่ถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน 2. มีการประเมินผลในสภาพจริงของผู้เรียนเพื่อให้เห็นความ	มีเอกสารหลักฐานการวัดและประเมินผลที่จำเป็นต่อไปนี้ ครบถ้วน ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน 1) แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน 2) เครื่องมือวัดและประเมิน 3) บันทึกผลการวัดและประเมิน	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

เกณฑ์คุณภาพ	ตัวชี้คุณภาพ	สิ่งที่ควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ	หมายเหตุ
	<p>ก้าวหน้า/พัฒนาการของผู้เรียน</p> <p>3. มีการวัดผลประเมินผลเป็นระยะๆ และนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนา/ปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>4) เอกสารรายงานผลการเรียนและการรับรองผลการเรียน</p> <p>โรงเรียนใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายเพื่อประเมินการแสดงผลงาน ภาระงาน การทำงานของนักเรียนและผลงานของผู้เรียน</p> <p>มีหลักฐาน/รายงานผลความก้าวหน้าของผู้เรียน</p> <p>มีการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน ทุกรายวิชา/วิชา/กลุ่มวิชาตามระเบียบการวัดผลประเมินผล</p> <p>มีรายงานผลการประเมินผลรายบุคคล และรายกลุ่มปรากฏชัดเจน และมีการรายงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ</p> <p>มีการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน</p>	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ปัจจัยที่ 3 บุคลากร

เกณฑ์คุณภาพ	ตัวชี้คุณภาพ	สิ่งที่ควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ	หมายเหตุ
1. ผู้บริหารเป็นผู้นำระดับมืออาชีพ	<p>1. มีความรู้ความสามารถมีวิสัยทัศน์และมีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จในการทำงาน</p> <p>2. ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดี</p>	<p>1. ผู้รับใบอนุญาตมีความรู้/ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา</p> <p>2. ผู้จัดการมีความรู้/ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา</p> <p>3. ครูใหญ่มีความรู้/ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร</p> <p>4. ครูใหญ่มีความรู้ทางการศึกษาเฉพาะระดับ/หลักสูตร/ประเภทการศึกษาที่โรงเรียนเปิดสอน</p> <p>5. ผู้รับใบอนุญาต/ผู้จัดการ/ครูใหญ่มีผลงานชิ้นงานทางการบริหาร คำนิยามทางการบริหาร โรงเรียนมีชื่อเสียง โรงเรียนได้รับรางวัลต่าง ๆ</p> <p>6. ผู้รับใบอนุญาต/ผู้จัดการ/ครูใหญ่ริเริ่มงานใหม่/ทันสมัย ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาอยู่เสมอ</p> <p>7. ผู้รับใบอนุญาต/ผู้จัดการ/ครูใหญ่มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ เช่น ความเคลื่อนไหวทางวิชาการ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนางานของโรงเรียน ค้นคว้า แสวงหาความรู้ มีผลงานทางวิชาการ รู้จักกระตุ้นส่งเสริมงานวิชาการ</p> <p>8. ผู้จัดการ/ครูใหญ่ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรม จริยธรรม ความยุติธรรม และบุคลิกภาพจนเป็นที่ศรัทธาแก่นักเรียนทั่วไป</p> <p>9. ผู้จัดการ/ครูใหญ่ทำงานโดยอาศัยแผนที่วางไว้เป็นหลัก</p>	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

เกณฑ์คุณภาพ	ตัวชี้คุณภาพ	สิ่งที่ควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ	หมายเหตุ
<p>2. ครูผู้สอนทุกคนมีความรู้ความสามารถและคุณธรรมเหมาะสมกับอาชีพครู</p>	<p>มีวุฒิ/ความรู้/ความสามารถ สอดคล้องและเพียงพอกับสาขาวิชาที่สอน</p> <p>ปฏิบัติตนสอดคล้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู</p> <p>ความมุ่งมั่นต่อการพัฒนาตนเองสู่เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู</p>	<p>10. ผู้จัดการ/ครูใหญ่ทำงานอย่างเต็มศักยภาพด้วยความเอาใจใส่และอุทิศตน</p> <p>11. ผู้จัดการ/ครูใหญ่รับผิดชอบผลและผลกระทบของงานที่เกิดขึ้นต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน</p> <p>12. ผู้จัดการ/ครูใหญ่พัฒนางานให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ</p> <p>13. บุคลากรในโรงเรียนมีความเชื่อถือและพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้จัดการ/ครูใหญ่ จนสามารถปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ</p> <p>1. ครูส่วนใหญ่มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี หรือมีความรู้สอดคล้องกับวิชา/ระดับ ที่สอน</p> <p>2. อัตราส่วนครูต่อนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนด</p> <p>3. ไม่มีครูที่ประพฤติตนขัดจรรยาบรรณวิชาชีพครู ดังต่อไปนี้</p> <p>1) ครูต้องรักและเมตตาศิษย์</p> <p>2) ครูต้องอบรม สั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้แก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ</p> <p>3) ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์</p> <p>4) ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์</p>	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

เกณฑ์คุณภาพ	ตัวชี้คุณภาพ	สิ่งที่ควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ	หมายเหตุ
<p>3. บุคลากร สนับสนุนทุกคนมีความรู้ความสามารถและปฏิบัติงานเต็มศักยภาพ</p>	<p>1. มีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>2. มีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จในการทำงานเพื่อองค์กร (โรงเรียน)</p>	<p>5) ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์</p> <p>6) ครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์</p> <p>7) ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู</p> <p>8) ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชน</p> <p>9) ครูพึงประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย</p> <p>4. ครูรับรู้และให้ความสนใจที่จะพัฒนาตนเองไปสู่เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู</p> <p>5. แสวงหาความรู้/เพิ่มพูนประสบการณ์ให้แก่ตนเองอยู่เสมออย่างต่อเนื่อง</p> <p>6. พัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น</p> <p>7. มีผลการทำงาน (การพัฒนาการเรียนการสอน) ที่เป็นที่ยอมรับของผู้เรียน เพื่อร่วมงาน และผู้บริหารโรงเรียน</p> <p>1. รู้และเข้าใจในงานและกระบวนการทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี และสามารถปฏิบัติงานได้</p> <p>2. ทุ่มเทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>3. รู้และเข้าใจเป้าหมายขององค์กรชัดเจน</p> <p>4. ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและเสียสละเวลาส่วนตนให้กับงานของโรงเรียน</p> <p>5. มีผลการทำงานที่เป็นที่ยอมรับภายในโรงเรียน</p> <p>6. มีความพึงพอใจต่อบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p>เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537</p>

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน

เกณฑ์คุณภาพ	ตัวชี้คุณภาพ	สิ่งที่ควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ	หมายเหตุ
1. จัดอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน หรือ ห้องประกอบการ/สถานที่ฝึกปฏิบัติ และ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับสภาพการใช้งาน	1. มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย และมีการดูแล บำรุงรักษาอย่างเหมาะสม 2. มีห้องสมุด/มุมหนังสือ/ศูนย์วิชาการ พร้อมเอกสารและตำราเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ 3. มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ เหมาะสม 4. จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน และให้เป็นแหล่งการเรียนรู้	1. อาคารสถานที่ของโรงเรียนมีสภาพมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย 2. มีการตรวจสอบสภาพของอาคารสถานที่ของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ 3. ระบบการดูแล บำรุงรักษา อาคารสถานที่ของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ 4. ไม่มีอุบัติเหตุร้ายแรงเกิดขึ้นในโรงเรียน หรือมีน้อยที่สุด 5. ผู้เรียนและบุคลากรมีความมั่นใจในความปลอดภัยของโรงเรียน 6. มีห้องสมุด/มุมหนังสือ/ศูนย์วิชาการ พร้อมหนังสือและตำราที่เหมาะสมกับหลักสูตร 7. จำนวนหนังสือ ตำราและสิ่งพิมพ์มีเพียงพอกับผู้เรียน 8. รูปแบบการจัดห้องสมุด/มุมหนังสือ/ศูนย์วิชาการ เร้าความสนใจและสะดวกต่อการใช้ 9. มีแนวปฏิบัติและตารางการใช้ห้องสมุด/มุมหนังสือ/ศูนย์วิชาการ ทั้งในและนอกเวลาเรียน สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ 10. มีบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ประจำห้องสมุด/ศูนย์วิชาการ อุปกรณ์ เครื่องมือ และสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร ห้องต่าง ๆ สถานที่ฝึกปฏิบัติ สนามกีฬา/สนามเด็กเล่น มีจำนวน	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

เกณฑ์คุณภาพ	ตัวชี้คุณภาพ	สิ่งที่ควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ	หมายเหตุ
<p>2. จัดสื่อวัสดุ อุปกรณ์ และนวัตกรรมที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการเรียนการสอน</p>	<p>3. มีระบบการจัดการและบำรุงรักษาที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>4. มีการบริการและส่งเสริมการใช้อย่างทั่วถึงและเป็นระบบ</p>	<p>เพียงพอกับผู้เรียน และอยู่ในสภาพดี เหมาะสมกับการใช้งาน</p> <p>11. มีความราบรื่น สวยงาม สะอาด/ถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย แสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก ปราศจากการรบกวนจากมลภาวะทางเสียง กลิ่น คิว้น และฝุ่น</p> <p>12. ผู้เรียนและบุคลากร/ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ มีวัฒนธรรมการทำงาน/การอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุข เช่น การที่มารยาท การเคารพสิทธิ การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่/ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน</p> <p>13. ผู้เรียนและบุคลากร/ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ พึงพอใจในบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน</p> <p>1. มีการสำรวจสภาพความต้องการใช้สื่อวัสดุ อุปกรณ์ และนวัตกรรม</p> <p>2. มีแผนและงบประมาณในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ</p> <p>3. มีการจัดหา/พัฒนาสื่อ ๆ ที่มีคุณภาพ</p> <p>4. มีการเก็บและดูแลรักษาอย่างถูกต้องเหมาะสมกับสื่อ ๆ</p> <p>5. มีผู้ดูแลและรับผิดชอบระบบ ๆ</p> <p>6. มีแนวปฏิบัติกรให้บริการและการใช้สื่ออย่างชัดเจน</p> <p>7. มีบุคลากรรับผิดชอบ</p> <p>8. มีการประชาสัมพันธ์สื่อ ๆ ให้ครูและผู้เรียนทราบ</p> <p>9. ครู/ผู้เรียน พึงพอใจในบริการที่ได้รับ</p>	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

เกณฑ์คุณภาพ	ตัวชี้คุณภาพ	สิ่งที่ควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ	หมายเหตุ
3. จัดระบบการเงินที่ก่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน	1. มีแผนการใช้จ่ายเงินที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน 2. มีการใช้เงินตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ 3. มีการตรวจสอบและรายงานด้านการเงินอย่างเป็นระบบ	1. มีแผนการใช้จ่ายเงินสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนพัฒนา/ธรรมนูญโรงเรียน หลักฐานการใช้จ่ายเงินสอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียน มีแผน/แนวปฏิบัติ ในการตรวจสอบและรายงานด้านการเงิน มีผู้รับผิดชอบด้านการตรวจสอบและรายงานการเงิน มีรายงานการเงินและงบดุลประจำปี	
4. จัดระบบข้อมูล/เครือข่ายการเรียนรู้ของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน	มีการจัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนและพัฒนาศึกษาการเรียนรู้ มีการให้บริการข้อมูลและสารสนเทศอย่างทั่วถึงและทันต่อความต้องการ มีการสร้างความสัมพันธ์และได้รับความร่วมมือจากองค์กรภายนอก เช่น บ้าน สมาคม ชุมชน สถานประกอบการ หน่วยงานของรัฐ เป็นต้น	1. มีข้อมูลเพื่อการวางแผนและการพัฒนาการเรียนการสอนที่ถูกต้องเป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับความต้องการ 2. มีสื่อ/เครื่องมือ/เทคโนโลยี ที่สามารถให้บริการข้อมูลและสารสนเทศได้ตามความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน 3. มีผู้รับผิดชอบในการให้บริการ 4. ผู้รับบริการส่วนใหญ่พึงพอใจต่อการบริการ 5. ได้รับความร่วมมือจากองค์กรภายนอกในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เช่น ได้รับความร่วมมือจากสมาคม/ชมรมผู้ปกครอง และครู/ศิษย์เก่า/โครงการความร่วมมือกับสถานประกอบการ/หน่วยงานอื่น ๆ /แหล่งวิชาการในท้องถิ่น 6. ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในงาน/กิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน/สังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ 7. โรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการ แหล่งบริการให้แก่บ้าน/ชุมชน/หน่วยงานอื่น ๆ ตามโอกาสที่เหมาะสม	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร

เกณฑ์คุณภาพ	ตัวชี้คุณภาพ	สิ่งที่ควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ	หมายเหตุ
1. มีระบบการบริหารจัดการที่ทันสมัย	<p>1. มีโครงสร้างการบริหารชัดเจน เหมาะสมกับขนาดและระดับการศึกษาของโรงเรียน</p> <p>1. มีคู่มือ/แนวปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรครบถ้วนทุกฝ่าย</p> <p>2. มีธรรมนูญโรงเรียน/แผนปรับปรุงโรงเรียนอย่างเหมาะสม</p> <p>3. มีนวัตกรรม/เทคโนโลยี และระบบข้อมูล/สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่เหมาะสม</p> <p>4. มีการพัฒนาบุคลากรอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง</p>	<p>1. มีแผนภูมิโครงสร้างการบริหารชัดเจนเหมาะสมกับขนาดและระดับการศึกษา</p> <p>2. มีบุคลากรครบตามโครงสร้างและภาระงานของโรงเรียน</p> <p>3. ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือ/แนวปฏิบัติที่มีเนื้อหาสาระครบถ้วนชัดเจน</p> <p>4. บุคลากรทุกคนเข้าใจหรือพึงพอใจในเนื้อหาสาระและบทบาทหน้าที่ที่กำหนด</p> <p>5. บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน/แผนพัฒนาโรงเรียน</p> <p>6. มีการใช้ข้อมูลที่เป็นตรงตามสภาพโรงเรียนในการจัดทำแผนพัฒนา/ธรรมนูญโรงเรียน</p> <p>7. มีการสำรวจ วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการด้านนวัตกรรม/เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการ</p> <p>8. จัดหา/พัฒนานวัตกรรม/เทคโนโลยีเพื่อการบริหารอย่างเพียงพอกับความต้องการใช้งานตามสภาพของโรงเรียน</p> <p>9. จัดทำระบบข้อมูล/สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ ที่มีข้อมูลทันสมัยเหมาะสมกับการใช้งานตามสภาพของโรงเรียน และมีผู้รับผิดชอบโดยตรง</p> <p>10. สำรวจความต้องการพัฒนา และประเมินศักยภาพ/ประสิทธิภาพของบุคลากร</p> <p>11. จัดทำแผนงานพัฒนาบุคลากร (ระยะสั้นระยะยาว) ที่มีเป้าหมายพัฒนาบุคลากรทุกคนสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและบุคลากร</p>	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

เกณฑ์คุณภาพ	ตัวชี้คุณภาพ	สิ่งที่ควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ	หมายเหตุ
2. สร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นประชาธิปไตย	มีการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น และปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ เปิดโอกาสให้ผู้มีความสามารถเป็นผู้นำ โดยสามารถผลัดเปลี่ยนการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดีได้	<p>12. มีการดำเนินงานตามแผนงานที่วางไว้</p> <p>13. มีการประเมินและรายงานผลการพัฒนา</p> <p>14. บุคลากรที่ได้รับการพัฒนามีผลการทำงานดีขึ้นและมีขวัญกำลังใจดีขึ้น</p> <p>1. การทำงานของโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้หลักการมีส่วนร่วม ซึ่งทุกคนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจด้วยเสียงข้างมากหรือฉันทามติเป็นกลุ่ม/ทีมงาน</p> <p>2. ทุกคนในกลุ่ม/ทีมงานได้ทำงานตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และมีความอิสระทางวิชาการจนเป็นผลสำเร็จของกลุ่ม/ทีมงาน</p> <p>3. ทุกคนพึงพอใจในผลงานของกลุ่ม/ทีมงาน</p> <p>4. ผู้ทำหน้าที่นำในแต่ละกิจกรรม/ตำแหน่งได้มาจากวิธีการที่ยุติธรรม โปร่งใส และเหมาะสมกับงาน/หน้าที่ เช่น มีการคัดเลือก/สรรหา/เลือกตั้ง และมีการหมุนเวียนเปลี่ยนไปตามวาระที่บุคลากรร่วมกันกำหนดขึ้น</p> <p>5. มีการกระจายอำนาจหน้าที่ให้ผู้รับผิดชอบแต่ละงาน โดยให้มีอำนาจตัดสินใจในงานที่รับผิดชอบได้อย่างเต็มที่</p> <p>6. บุคลากรพอใจที่ได้เปลี่ยนบทบาทการเป็นผู้นำ ผู้ตามในการปฏิบัติงาน</p>	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

เกณฑ์คุณภาพ	ตัวชี้คุณภาพ	สิ่งที่ควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ	หมายเหตุ
มีระบบการกำกับตรวจสอบและรายงานคุณภาพภายในที่เหมาะสม	มีการกำหนดขอบข่ายสาระการกำกับ ตรวจสอบ และรายงานที่ครอบคลุมเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาของโรงเรียนเน้นการประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผลและความคุ้มค่า (ความคุ้มค่า หมายถึง กลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์เต็มและตรงกลุ่มเป้าหมายทุกระดับ บุคลากรผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าใจและดำเนินการตามระบบได้ มีการเสนอรายงานการตรวจสอบคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง	มีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบระบบการกำกับ ตรวจสอบและรายงาน บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำกับตรวจสอบและรายงาน การกำกับ ตรวจสอบ และรายงานสอดคล้องกับเป้าหมายและจุดเน้นในการพัฒนาโรงเรียน มีการรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อเผยแพร่ต่อผู้เกี่ยวข้องอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน/นักศึกษา

เกณฑ์คุณภาพ	ตัวชี้คุณภาพ	สิ่งที่ควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ	หมายเหตุ
1. จัดบริการและสวัสดิการต่าง ๆ แก่ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้งร่างกายและจิตใจให้เหมาะสมกับวัย	<p>1. มีการจัด/บริการโภชนาการและสุขาภิบาลที่ถูกสุขลักษณะและเพียงพอ</p> <p>2. มีการจัดสันตนาการและบริการตรวจสุขภาพอย่างทั่วถึง</p> <p>3. มีการจัดระบบรักษาความปลอดภัยเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนและชุมชน</p> <p>4. มีการจัดสวัสดิการ/ความช่วยเหลือที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนที่มีความจำเป็นได้มีโอกาสได้เรียนอย่างเต็มที่</p> <p>มีการจัดบริการแนะแนวทุกด้านอย่างทั่วถึงและเป็นระบบ</p>	<p>มีน้ำดื่ม และน้ำใช้ที่สะอาด ถูกหลักอนามัยและเพียงพอกับจำนวนนักเรียน</p> <p>มีอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ บริการ/จัดจำหน่ายเพียงพอเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน</p> <p>โรงเรียนจัดและตรวจสอบสิ่งต่อไปนี้ให้เป็นไปตามมาตรฐานสุขาภิบาลโรงเรียนอาหารในโรงเรียน ของกระทรวงสาธารณสุข อยู่เสมอ</p> <p>3.1 สถานที่รับประทานอาหาร</p> <p>3.2 สถานที่เตรียมและปรุงอาหาร (ถ้ามี)</p> <p>3.3 ภาชนะและอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้</p> <p>3.4 ผู้ปรุงอาหาร และบริการ</p> <p>3.5 การกำจัดขยะและน้ำโสโครก</p> <p>3.6 ห้องน้ำ ห้องส้วม</p> <p>มีการเลือกจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมให้เหมาะสมกับวัย สถานที่และสภาพของผู้เรียน เช่น</p> <p>1) งานอดิเรก ขามว่างเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ</p> <p>2) การเล่น/ชม เช่น เกมและกีฬาสมัครเล่น</p> <p>3) การเล่นดนตรี/แต่งเพลง/ร้องเพลง</p> <p>4) การเล่นเกมเคลื่อนไหวกายเข้าจังหวะดนตรี</p> <p>5) การเล่นเกมและการแสดงต่าง ๆ สมัครเล่น</p> <p>6) งานศิลปะหัตถกรรม</p> <p>7) กิจกรรมสื่อความหมาย เช่น การฟัง การพูด อ่าน เขียน</p>	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

เกณฑ์คุณภาพ	ตัวชี้คุณภาพ	สิ่งที่ควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ	หมายเหตุ
		<p>8) กิจกรรมพัฒนาการศึกษา เช่น การท่องเที่ยว ค่ายพักแรม ทักษะศึกษา</p> <p>9) กิจกรรมด้านสังคมและอาสาสมัคร</p> <p>10) กิจกรรมพิเศษในโอกาสสำคัญตามขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ</p> <p>3 ผู้เรียนทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรมสันตนาการอย่างน้อย 1 กิจกรรม ในแต่ละปี</p> <p>4 ผู้เรียนได้รับการตรวจสอบสุขภาพและหรือภูมิคุ้มกันโดยแพทย์หรือสาธารณสุข อย่างเหมาะสมกับวัย</p> <p>5 มีแนวปฏิบัติและผู้รับผิดชอบดูแลรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน บุคลากร และผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>6 มีวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยที่อยู่ในสภาพดีครบถ้วน เพียงพอ และอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสม</p> <p>7 จัดสวัสดิการ/ความช่วยเหลือให้แก่ผู้เรียนที่มีความจำเป็น เช่น ทุนการศึกษา ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ยกเว้นค่าธรรมเนียมการเรียน ทุนอาหารกลางวัน ฯลฯ</p> <p>8 มีการวางแผนดำเนินการแนะแนว</p> <p>9 มีแนวปฏิบัติและดำเนินการตามแผน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การสำรวจและบันทึกประวัติผู้เรียน 2) การให้คำปรึกษา 3) การบริการข่าวสาร 4) การหาที่ศึกษาต่อ/ที่ทำงาน 	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

เกณฑ์คุณภาพ	ตัวชี้คุณภาพ	สิ่งที่ควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ	หมายเหตุ
2. ดำเนินงานปกครองนักเรียนเป็นระบบ	<p>1. มีการกำหนดกฎระเบียบ แนวปฏิบัติสำหรับนักเรียนอย่างชัดเจนและมีผู้รับผิดชอบโดยตรง</p> <p>2. มีการดูแล/ติดตามความประพฤติของนักเรียนอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง</p> <p>3. มีการใช้ข้อมูลด้านความประพฤติของนักเรียนมาพัฒนางานปกครอง</p>	<p>5) การติดตามผลผู้เรียน</p> <p>12. ประเมินผลและปรับปรุงการดำเนินงาน</p> <p>13. มีผู้รับผิดชอบที่มีความรู้/ประสบการณ์เรื่องการแนะแนว</p> <p>14. ผู้เรียนได้รับการแนะแนวอย่างทั่วถึงตามความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน</p> <p>1. โรงเรียนมีกฎระเบียบและแนวปฏิบัติที่ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ผู้เรียนถือปฏิบัติ</p> <p>2. โรงเรียนมีการทำความเข้าใจเรื่องกฎระเบียบและแนวปฏิบัติ ๑ ให้แก่ผู้เรียน/ผู้ปกครองเป็นประจำ</p> <p>3. มีบุคลากรรับผิดชอบงานปกครองโดยตรง</p> <p>4. มีการติดตามความประพฤติของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน</p> <p>5. มีการบันทึก/รายงานผลการดูแลติดตามความประพฤติผู้เรียนที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ</p> <p>6. ปัญหาด้านความประพฤติผู้เรียนต่อไปนี้ไม่มีหรือมีน้อยที่สุด เช่น</p> <p>1) การทะเลาะวิวาททั้งภายในและภายนอกโรงเรียน</p> <p>2) การพกพาหรือใช้อาวุธ</p> <p>3) การทำลายทรัพย์สินของโรงเรียน ของผู้อื่น และสาธารณสมบัติ</p> <p>4) การก่อวินาศกรรมภายในและภายนอกโรงเรียน การพนัน อบายมุข การผลิต/การใช้/ค้าสารเสพติด ฯลฯ</p>	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

เกณฑ์คุณภาพ	ตัวชี้คุณภาพ	สิ่งที่ควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ	หมายเหตุ
<p>3. จัดกิจกรรมนักเรียนที่มุ่งเน้นส่งเสริมด้านทักษะคุณธรรม จริยธรรม และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับความสนใจและเหมาะสมกับวัย</p>	<p>1. มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสมัครใจ</p> <p>2. มีการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>7. จัดเพิ่ม/ฐานข้อมูลด้านความประพฤติ โดยเฉพาะกลุ่มที่มีปัญหาและมีการให้บริการแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างทันทั่วทั้งที่</p> <p>8. มีการพัฒนา/ปรับปรุง ระเบียบแนวปฏิบัติสำหรับผู้เรียนบางกลุ่ม/บางระดับให้สอดคล้องกับรายงานผลการดูแลติดตาม</p> <p>9. มีการจัด โครงการ/กิจกรรมพิเศษ ที่สามารถแก้ไขปัญหา/ป้องกันปัญหาความประพฤติผู้เรียนบางกลุ่ม/บางระดับที่เห็นผลที่ชัดเจนทันต่อเหตุการณ์/สถานการณ์</p> <p>มีแผนงานกิจกรรมนักเรียนที่มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมด้านทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างชัดเจน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาสาระ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนงานกิจการนักเรียน โดยผู้เรียนเป็นผู้คิดวางแผนตามความเหมาะสมกับวัย/ระดับการศึกษา ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม/ชมรม/กิจการนักเรียนในรูปแบบอื่นตามความสมัครใจและความเหมาะสมกับวัย/ระดับการศึกษา ใช้เครื่องมือ/รูปแบบวิธีการประเมินที่เหมาะสมของแต่ละกิจกรรม</p> <p>มีหลักฐาน/รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ชัดเจนทั้งภาพรวมและรายกลุ่ม ต่อผู้เกี่ยวข้อง</p>	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา

เกณฑ์คุณภาพ	ตัวชี้คุณภาพ	สิ่งที่ควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ	หมายเหตุ
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในชั้นสุดท้ายของผู้เรียนที่จบหลักสูตรอยู่ในระดับสูง	1. ร้อยละ 50 ของผู้จบหลักสูตรแต่ละระดับได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.5	3. ผู้จบหลักสูตรแต่ละสาขาวิชาแต่ละระดับไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.5 หรือเป็นไปตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด	
2. ความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพของตน	1. ผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถทางการเรียนที่แสดงออกโดยเฉลี่ยสูงขึ้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด 2. มีผลงานที่แสดงความก้าวหน้าของผู้เรียนแต่ละคน/กลุ่ม	ผลการเปรียบเทียบการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดคืบหน้าขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนแต่ละคน/กลุ่มมีผลงาน/ชิ้นงาน/Portfolio ที่ผู้เรียนเป็นผู้วางแผน ลงมือทำและประเมินและผู้เรียนมีความภาคภูมิใจ	
3. ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	1. ผู้เรียนมีความสนใจ มุ่งมั่น อุตสาหะ และกระตือรือร้นต่อการเรียนแลพัฒนาผล การเรียนของตน สามารถแสวงหาและ พัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเอง 2. ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการทำงาน/มีทักษะและจรรยาบรรณในสาขาวิชาชีพที่เรียน	1. ผู้เรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีพฤติกรรมทางการเรียนต่อไปนี้ที่แสดงออกเป็นประจำ เช่น 1) มาเรียนสม่ำเสมอ (ให้ดูจากสถิติการมาเรียนของผู้เรียนโดยเฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 90 ของเวลาเรียนทั้งหมด) 2) เข้าชั้นเรียนตรงเวลา 3) มีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างกระฉับกระเฉง (Actively) 4) เต็มใจทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย/อาสาทำงานด้วยความเต็มใจ 5) กระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากห้องสมุดหรือแหล่งต่าง ๆ	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

เกณฑ์คุณภาพ	ตัวชี้คุณภาพ	สิ่งที่ควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ	หมายเหตุ
	<p>ผู้เรียน มีความประพฤติดี มีวินัย สุภาพ อ่อนน้อม เห็นความสำคัญของการรักษาสภาพแวดล้อม ผู้เรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อเพื่อน ๆ ครู และบุคลากรอื่นในโรงเรียน</p> <p>ผู้เรียนมีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ได้เหมาะสมกับวัย</p>	<p>6) มีความพยายามแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียน</p> <p>7) จัดทำเพิ่มสะสมผลงาน/ชิ้นงาน/โครงการงานได้ด้วยตนเอง</p> <p>2. ผู้เรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีพฤติกรรมการทำงานที่เหมาะสมกับระดับ/วัย เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) รู้และเข้าใจลำดับขั้นตอน/แผนของงาน 2) ละเอียดรอบคอบ ขยัน อดทน 3) สามารถทำงานเป็นทีม 4) มีความสามารถในการจัดการ 5) มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต 6) มีสำนึกที่ดีต่อ ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม <p>3. ผลงานส่วนบุคคล/กลุ่มของผู้เรียนหรือผู้จบหลักสูตรได้มาตรฐานตามเกณฑ์ของงานนั้น ๆ</p> <p>4. ผู้เรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในเรื่องต่อไปนี้ เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ประพฤติตามคุณธรรมจริยธรรมและหลักศาสนาที่ตนนับถือ 2) มีระเบียบวินัยในตนเองและส่วนรวม 3) เคารพต่อกฎ ระเบียบของโรงเรียน สังคม และสิ่งแวดล้อม 4) เห็นคุณค่าและการรักษาทรัพย์สินสมบัติ และทรัพยากรของโรงเรียน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม 5) ไม่มีปัญหาเรื่องสารเสพติดและ 	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

เกณฑ์คุณภาพ	ตัวชี้คุณภาพ	สิ่งที่ควรปรากฏในโรงเรียนที่มีคุณภาพ	หมายเหตุ
		<p>อธิบาย</p> <p>5. ผู้เรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีทั้งในและนอกห้องเรียน ในเรื่องต่อไปนี้อย่างต่อเนื่อง เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่นและสร้างสรรค์ 2) ทำกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่คณะ อย่างรับผิดชอบร่วมกัน 3) อยู่ร่วมกันโดยไม่ทะเลาะวิวาทหรือขัดแย้งกับเพื่อน ครู บุคลากรอื่นในโรงเรียน 4) ร่วมกิจกรรมที่ก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีต่อการเรียนการสอน และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้มีขึ้น เช่น กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ <p>6. ผู้เรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความรับผิดชอบ และปฏิบัติหน้าที่ได้เหมาะสมกับวัยต่อไปนี้อย่างต่อเนื่อง เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ทำงาน (เรียนและกิจกรรมอื่น) ด้วยความตั้งใจสามารถเผชิญปัญหาอุปสรรคและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ได้เต็มตามศักยภาพ 2) ตรงต่อเวลา ทำงาน/ปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จตามเป้าหมายทันเวลา 3) รับผิดชอบต่อสิ่งที่กระทำลงไปหรือสิ่งที่เกิดขึ้น 	

2.2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา

การวิจัยปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษากลุ่มภาคใต้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยดังนี้

เกตุ วิเศษชุมพล (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2541 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุรินทร์ที่มีขนาดต่างกันผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโดยส่วนรวม และผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2541 ในภาพรวมและรายรายปัจจัยทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็ก มีปัญหาดังกล่าวโดยภาพรวม และรายด้าน 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาเฉพาะด้านการประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาโรงเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

2. ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2541 ในภาพรวมและรายด้าน 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันแต่ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาด้านโรงเรียนจัดกิจกรรมหลากหลายเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .50

ประวิทย์ เวียงเงิน (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า

1. การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทุกมาตรฐาน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเมื่อพิจารณาแต่ละมาตรฐาน พบว่า แต่ละมาตรฐานมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางไปหาน้อย และเมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียนก็พบว่า โดยรวมทุกมาตรฐานมีปัญหาในระดับน้อย

2. โรงเรียนประถมศึกษาขนาดต่างกัน มีระดับปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น รวมทุกมาตรฐานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับปัญหามากกว่าขนาดใหญ่เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่ 5 การเกณฑ์วิทยการศึกษา ภาคบังคับเข้าเรียนได้บรรลุตามเป้าหมายและได้เรียนอย่างสม่ำเสมอ มาตรฐานที่ 7 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร มาตรฐานที่ 9 การสนับสนุนและดำเนินการให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาตรฐานที่ 10 การพัฒนาบุคลากรตามความต้องการจำเป็นอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง มาตรฐานที่ 11 การใช้แผนเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน มาตรฐานที่ 12 การบริหารงานธุรการ

อย่างเป็นระบบ เป็นปัจจุบันและมีประสิทธิภาพเอื้อต่อการเรียนการสอน มาตรฐานที่ 13 การบริหารงานการเงิน บัญชี และพัสดุอย่างเป็นระบบเป็นปัจจุบันและมีประสิทธิภาพเอื้อต่อการเรียนการสอน มาตรฐานที่ 14 การวางแผนและการจัดให้มีอาคารสถานที่อย่างเพียงพอ และเหมาะสม โรงเรียนขนาดเล็กมีระดับปัญหามากกว่าขนาดกลางและขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ยกเว้นมาตรฐานที่ 11 มีระดับปัญหามากกว่าเฉพาะโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนมาตรฐานอื่น ๆ โรงเรียนขนาดต่างกันมีระดับปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ประหยัด เมษะกุล (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการระดับการปฏิบัติงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นครูวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีขนาดต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูวิชาการมีทรศนะต่อการปฏิบัติงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำสุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการจัดหาแหล่งความรู้และสิ่งสนับสนุน

2. ครูวิชาการที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทรศนะต่อการปฏิบัติงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 ไม่แตกต่างกันทั้งโดยรวม และรายด้าน

สมักร เขวกรณ์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ รวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และในแต่ละด้านก็อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ยกเว้นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาด้านงานธุรการ และการเงินและอาคารสถานที่ อยู่ในระดับน้อย

2. ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ พบว่าโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และในแต่ละด้านก็แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน ยกเว้นด้านงานธุรการและการเงิน และงานอาคารสถานที่ โรงเรียนขนาดต่างกันมีระดับปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ตามความคิดเห็นของครู ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
 - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 การรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ จำนวน 50 โรงเรียน โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

3.1.1 ประชากร คือ ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ จำนวน 2,573 คน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้ ครูโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 579 คน ครูโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 1,030 คน และครูโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 956 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ จำนวน 338 คน โดยได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 :40) เทียบสัดส่วนบัญญัติไตรยางค์ได้กลุ่มตัวอย่างดังตารางที่ 3.1 และดำเนินการเก็บข้อมูล โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนครู (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
	โรงเรียนขนาดเล็ก		
1	โรงเรียนพนิชยการสงขลา	10	2
2	โรงเรียนเทคโนโลยีช่างกลสงขลา	11	2
3	โรงเรียนบริหารธุรกิจสงขลา	28	4
4	โรงเรียนเพชรสยามพนิชยการ	25	3
5	โรงเรียนช่างกลภาคใต้เทคโนโลยี	30	4
6	โรงเรียนแจ้งบริหารธุรกิจ	27	4
7	โรงเรียนหาดใหญ่อำนวยการบริหารธุรกิจ	32	4
8	โรงเรียนหาดใหญ่บริหารธุรกิจนานาชาติ	22	3
9	โรงเรียนเทคนิคพนิชยการยะลา	32	4
10	โรงเรียนอาชีวะคอนบอสโกสุราษฎร์	26	3
11	โรงเรียนเทคโนโลยีกระบี่	12	2
12	โรงเรียนระนองเทคโนโลยี	26	3
13	โรงเรียนยุวชิตบริหารธุรกิจปัตตานี	24	3
14	โรงเรียนสุธรรมมนตรีเทคโนโลยี	18	2
15	โรงเรียนศรีนครเทคโนโลยี	32	4
16	โรงเรียนเทคนิคพนิชยการ โสภณ	22	3
17	โรงเรียนเทคโนโลยีโสภณ	12	2
18	โรงเรียนเทคนิคสถาปัตย์นคร	25	3
19	โรงเรียนเจริญมิตรพนิชยการ	6	1
20	โรงเรียนเทคโนโลยีทักษิณพนิชยการ	23	3
21	โรงเรียนอาชีวศึกษาวีรศิลป์	17	2
22	โรงเรียนสิชลพนิชยการ	22	3
23	โรงเรียนรักธรรมบริหารธุรกิจ	30	4
24	โรงเรียนพัทลุงบริหารธุรกิจ	21	3

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนครู (คน)	จำนวนครู (คน)
25	โรงเรียนโปลีเทคนิคครึ่ง	18	2
26	โรงเรียนสหครั่งอาชีวะ	28	4
	รวม	579	77
	โรงเรียนขนาดกลาง		
27	โรงเรียนวชิราโปลีเทคนิค	60	8
28	โรงเรียนบริหารธุรกิจวิทยา	62	8
29	โรงเรียนหาดใหญ่อำนวยวิทย์พนิชยการ	75	10
30	โรงเรียนอุดมศึกษาพนิชยการ	77	10
31	โรงเรียนช่างอุตสาหกรรมหาดใหญ่	61	8
32	โรงเรียนส่องแสงพนิชยการ	55	7
33	โรงเรียนผดุงประชาพนิชยการ	55	7
34	โรงเรียนสุราษฎร์เทคโนโลยีช่างอุตสาหกรรม	83	11
35	โรงเรียนเทคนิคธุรกิจบัณฑิต	51	7
36	โรงเรียนจรัสพิชากรอาชีวศึกษา	60	8
37	โรงเรียนเทคโนโลยีภาคใต้	52	7
38	โรงเรียนปากพนังพนิชยการ	54	7
39	โรงเรียนชุมพรบริหารธุรกิจ	57	7
40	โรงเรียนพนิชยการพัทลุง	61	8
41	โรงเรียนบริหารธุรกิจภาคใต้	50	7
42	โรงเรียนภูเก็ตเทคโนโลยี	54	7
43	โรงเรียนเทคนิคพนิชยการสยาม	63	8
	รวม	1,030	135

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนครู (คน)	จำนวนครู (คน)
	โรงเรียนขนาดใหญ่		
44	โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี	155	20
45	โรงเรียนพนิชยการหาดใหญ่	173	23
46	โรงเรียนสุราษฎร์เทคโนโลยี	151	20
47	โรงเรียนโปลีเทคนิคสุราษฎร์ธานี	122	16
48	โรงเรียนนครราชสีมาศึกษา	116	15
49	โรงเรียนนครพนิชยการ	145	19
50	โรงเรียนพนิชยการทุ่งสง	102	13
	รวม	964	126
	รวม	2,573	338

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นโดยศึกษาจากเอกสาร เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจ รายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-Scales) 5 ระดับตาม ปัจจัยทั้ง 7 คือ

1. ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน
2. หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
3. บุคลากร
4. ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน
5. การจัดการ การบริหาร
6. กิจกรรมนักเรียน/นักศึกษา
7. สัมฤทธิผลของผู้เรียน

โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษามากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษามาก
- 3 หมายถึง มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาน้อย
- 2 หมายถึง มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาน้อย
- 1 หมายถึง มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาน้อยที่สุด

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บข้อมูล เพื่อการวิจัยเป็นลำดับขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

3.2.1.1 ศึกษาเอกสาร การประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและเอกสารอื่น ๆที่เกี่ยวข้อง

3.2.1.2 ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

3.2.1.3 ศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานการศึกษา

3.2.1.4 ศึกษาแบบสอบถามงานวิจัย

เกตุ วิเศษชุมพล (2542 : 138-148), วราวุธ พัฒนาศิริรักษ์ (2539 : 185-193), ประวิทย์ เวียงเงิน (2538 : 115-133), จิรศักดิ์ จันทร์ช่วงโชติ (2538 : 101-118)

3.2.1.5 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง

3.2.1.6 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแนะนำและปรับปรุงแก้ไข

3.2.1.7 นำแบบสอบถาม ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษา รวม 5 คน โดยเลือกผู้ที่มีความรู้ความสามารถและเป็นผู้มีประสบการณ์ ทางด้านการประกันคุณภาพการศึกษามาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในการตรวจสอบแบบสอบถาม ได้แก่

ดร. พจนา	ว่องตระกูล	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ดร. กรรณิการ์	ภิญญาคง	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริมมาตรฐานการศึกษา
		สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
นาย อนุสรณ์	ไทยเดชา	ผู้อำนวยการกองโรงเรียนสามัญศึกษา
		สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
นางสาวดวงพร	ชินสมบุญ	นักวิชาการศึกษา 8 ว.

ดร. ผดุงชัย ภูพัฒน์
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
 อาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบัน
 เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระ
 บัง

3.2.1.8 นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะ ปรีกษาอาจารย์ผู้ควบคุม
 วิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุง แก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

3.2.1.9 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วจำนวน 30 ฉบับไปทดลองใช้ (Try-out)
 กับครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่โรงเรียน
 เทคโนโลยีกรุงเทพ จำนวน 15 ฉบับ และโรงเรียนเทคโนโลยีช่างกลสยาม จำนวน 15 ฉบับ เพื่อหา
 ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตามวิธีของครอนบาร์ด (Cronbach Alpha
 Coefficient)

ผลจากการทดลองใช้แบบสอบถามนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นภาพรวมเท่ากับ
 0.99 และรายปัจจัย ดังนี้

- ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน 0.95
- ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน 0.95
- ปัจจัยที่ 3 บุคลากร 0.97
- ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน 0.97
- ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร 0.96
- ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา 0.98
- ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน 0.98

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1.1 ขอนหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี
 พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังไปติดต่อกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อขอ
 อนุมัติใช้แบบสอบถามกับโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ทั้งหมด 50 โรงเรียนโดยการส่ง
 แบบสอบถามทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนพร้อมทั้งแนบซองตอบรับคืนให้กับผู้วิจัยเพื่อความสะดวก
 และลดภาระของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสถานศึกษาบางแห่ง ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถาม
 ด้วยตนเอง

3.1.2 ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ส่งคืนจากโรงเรียนต่างๆทาง
 ไปรษณีย์ 60 วัน และติดตามทางโทรศัพท์ในกรณีที่แบบสอบถามถูกส่งคืนล่าช้ากว่ากำหนดบาง

ส่วนคิดตามคืนด้วยตนเอง โดยเก็บคืนได้จำนวน 322 ฉบับจากแบบสอบถามทั้งหมด 338 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.27

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

3.4.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 คือแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้ความถี่และร้อยละ

3.4.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 คือแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.4.2.1 หาค่าเฉลี่ย (Means) ของระดับปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ โดยทำเป็นรายชื่อ รายปัจจัยและภาพรวมทุกปัจจัยแล้วนำเสนอในรูปตารางพร้อมคำบรรยายประกอบโดยมีเกณฑ์ในการวิเคราะห์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ระดับปัญหา
4.51-5.00	มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4.2.2 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวัดการกระจายของข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้โดยทำเป็นรายชื่อ รายปัจจัยและภาพรวมทุกปัจจัยแล้วนำเสนอในรูปตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ

3.4.2.3 เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่โดยใช้ F-test แล้วนำเสนอในรูปตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธี Scheffe's test.

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลที่รวบรวมมาจากแบบสอบถามจะนำมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package For The Social Sciences/Personal Computer) ดังต่อไปนี้

3.5.1 สถิติพื้นฐาน

3.5.1.1 ความถี่ ค่าร้อยละ

3.5.1.2 ค่าเฉลี่ย (Means)

3.5.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.2 สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.5.2.1 ทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มโดยใช้ F – test

3.5.2.2 ทดสอบรายคู่โดยใช้ Scheffe's test.

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้กล่าวถึงสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณา (F – distribution)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean of Square)
df	แทน	ระดับของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

4.2 ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง จากครู โรงเรียน เอกชน อาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ เสนอรายละเอียดเกี่ยวกับที่มาของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาวิเคราะห์ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา และ ขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ โดยการใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยภาพรวม รายปัจจัย และรายข้อ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในภาพรวม และราย ปัจจัย โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance)กรณีพบความแตกต่าง จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's)

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลแบบสอบถามที่ใช้ในการวิเคราะห์

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดของโรงเรียน

ที่	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1	ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา	(322)	(100.00)
	ครูผู้สอน	322	100.00
2	ขนาดของโรงเรียน	(322)	(100.00)
	โรงเรียนขนาดเล็ก	64	19.88
	โรงเรียนขนาดกลาง	132	40.99
	โรงเรียนขนาดใหญ่	123	39.13

จากตารางที่ 4.1 พบว่าครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ มีตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษาคือครูผู้สอนจำนวน 322 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยแบ่งออกเป็นโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 64 คนคิดเป็นร้อยละ 19.88 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 132 คนคิดเป็นร้อยละ 40.99 และโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 126 คนคิดเป็นร้อยละ 39.13

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ โดยภาพรวม และรายปัจจัย

ตารางที่ 4.2 แสดง ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหา และลำดับที่ของ ปัญหาการปฏิบัติ ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ในภาพรวม และรายปัจจัย

ปัจจัย	ครู		ระดับปัญหา	ลำดับที่
	n = 322			
	\bar{X}	S.D.		
1. ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน	2.69	1.09	ปานกลาง	5
2. หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน	2.78	0.96	ปานกลาง	1
3. บุคลากร	2.64	1.19	ปานกลาง	6
4. ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน	2.71	0.97	ปานกลาง	3
5. การจัดการ การบริหาร	2.71	0.99	ปานกลาง	4
6. กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา	2.58	1.04	ปานกลาง	7
7. สัมฤทธิผลของผู้เรียน	2.72	1.07	ปานกลาง	2
รวม	2.69	0.96	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหา การปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=2.69$) เมื่อพิจารณา เป็นรายปัจจัยพบว่าอยู่ในระดับ ปานกลาง ทุกปัจจัย โดยปัจจัยที่มีปัญหาใน 3 อันดับแรกคือ ปัจจัยที่ 2 หลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน ($\bar{X}=2.78$) ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิผลของผู้เรียน ($\bar{X}=2.72$) และปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=2.71$) ส่วนปัจจัยที่เป็นปัญหาอันดับสุดท้ายคือ ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน/นักศึกษา ($\bar{X}=2.58$)

ตารางที่ 4.3 แสดง ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหา และลำดับที่ของ ปัญหาการปฏิบัติ ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ปีจันท์ที่ 1 ประชญาและเป้าหมายของโรงเรียน

ครู การปฏิบัติ	n = 322		ระดับปัญหา	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. การกำหนด / พัฒนา ประชญาของโรงเรียนให้มีสาระสำคัญที่สอดคล้องกับประชญาของการจัดการศึกษาชาติ	2.60	1.31	ปานกลาง	5
2. การกำหนดให้มีเป้าหมายที่มุ่งเน้นผลถาวรที่แท้จริงที่จะให้เกิดแก่ผู้เรียนอย่างรอบด้าน สมดุล เน้นประสิทธิภาพ คุ่มค่าต่อการจัดการศึกษา	2.80	1.21	ปานกลาง	1
3. การกำหนดแนวดำเนินงาน หรือแผนที่รอรองรับประชญาและเป้าหมายของโรงเรียน	2.75	1.18	ปานกลาง	2
4. บุคลากรในโรงเรียนเข้าใจประชญาและเป้าหมายของโรงเรียนตรงกัน	2.64	1.29	ปานกลาง	3
5. การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ประชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย	2.63	1.22	ปานกลาง	4
รวม	2.69	1.09	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ปีจันท์ที่ 1 ประชญาและเป้าหมายของโรงเรียน โดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=2.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดย ข้อที่มีปัญหาใน 3 อันดับแรกคือ การกำหนดให้มีเป้าหมายที่มุ่งเน้นผลถาวรที่แท้จริงที่จะทำให้เกิดแก่ผู้เรียนอย่างรอบด้าน สมดุล เน้นประสิทธิภาพ คุ่มค่าต่อการจัดการศึกษา ($\bar{X}=2.80$) การกำหนดแนวดำเนินงาน หรือแผนที่รอรองรับประชญา และเป้าหมายของโรงเรียน ($\bar{X}=2.75$) และ บุคลากรในโรงเรียนเข้าใจประชญาและเป้าหมายของโรงเรียนตรงกัน($\bar{X}=2.64$) ส่วนข้อที่มีปัญหาอันดับสุดท้ายคือ การกำหนด/พัฒนา ประชญาของโรงเรียนให้มีสาระสำคัญที่สอดคล้องกับประชญาของการจัดการศึกษาชาติ ($\bar{X}=2.60$)

ตารางที่ 4.4 แสดง ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหา และลำดับที่ของ ปัญหาการปฏิบัติ ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ปีจัยที่ 2 หลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน

การปฏิบัติ	ครู		ระดับปัญหา	ลำดับที่
	n = 322			
	\bar{X}	S.D.		
การวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อการวางแผนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพของชุมชน โรงเรียน และผู้เรียน	2.87	1.19	ปานกลาง	5
การเตรียมการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร	2.66	1.29	ปานกลาง	11
การประเมินผลการใช้หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่	2.87	1.13	ปานกลาง	4
การนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ไปใช้	2.87	1.07	ปานกลาง	3
การวิเคราะห์สภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม	2.90	1.13	ปานกลาง	1
6. การใช้เทคนิคการสอนอย่างหลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	2.90	1.18	ปานกลาง	2
7. การจัดให้มีการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ สื่อ ตลอดจนเทคโนโลยี ที่เพียงพอ เหมาะสม	2.84	1.14	ปานกลาง	6
8. การนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง				
9. การจัดทำเอกสาร หลักฐานการวัด การประเมินผลที่ถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน	2.79	1.17	ปานกลาง	8
10. การประเมินผลในสภาพจริงของผู้เรียนเพื่อให้เห็นความก้าวหน้า / พัฒนาการของผู้เรียน	2.66	1.19	ปานกลาง	10
	2.81	1.10	ปานกลาง	7
11. การจัดให้มีการวัดผล การประเมินผลเป็นระยะ ๆ				
12. การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนา / ปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	2.51	1.25	ปานกลาง	12
	2.72	1.15	ปานกลาง	9
รวม	2.78	0.96	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ปีจัยที่ 2 หลักสูตร และกระบวนการเรียน การสอนโดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=2.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปาน

กลางทุกข้อ โดย ข้อที่มีปัญหาใน 3 อันดับแรกคือ การวิเคราะห์สภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม ($\bar{X}=2.90$) การใช้เทคนิคการสอนอย่างหลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ($\bar{X}=2.90$) และการนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ไปใช้ ($\bar{X}=2.87$) ส่วนข้อที่มีปัญหาอันดับสุดท้ายคือ การจัดให้มีการวัดผล การประเมินผลเป็นระยะ ๆ ($\bar{X}=2.51$)

ตารางที่ 4.5 แสดง ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหา และลำดับที่ของ ปัญหาการปฏิบัติ ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ปีจัยที่ 3 บุคลากร

การปฏิบัติ	ครู		ระดับปัญหา	ลำดับที่
	n = 322			
	\bar{X}	S.D.		
1. การสรรหาครูที่มีวุฒิ / ความรู้ ความสามารถ สอดคล้องเพียงพอกับสาขาที่สอน	2.57	1.37	ปานกลาง	6
2. การส่งเสริมให้ครูมีวุฒิ / ความรู้ ความสามารถ สอดคล้องเพียงพอกับสาขาที่สอน	2.56	1.37	ปานกลาง	7
3. การดำเนินการให้ครูปฏิบัติตนอย่างสอดคล้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู	2.64	1.38	ปานกลาง	5
4. การสนับสนุนให้ครูมีความมุ่งมั่นต่อการพัฒนาตนเองสู่เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู	2.71	1.37	ปานกลาง	2
5. การสรรหาบุคลากรสนับสนุนที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย	2.64	1.24	ปานกลาง	4
6. การส่งเสริมให้บุคลากรสนับสนุนมีรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย	2.65	1.22	ปานกลาง	3
7. การดำเนินการให้บุคลากรสนับสนุน มีความมุ่งมั่น ต่อความสำเร็จในการทำงานเพื่อโรงเรียน	2.73	1.24	ปานกลาง	1
รวม	2.64	1.19	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ปัจจัยที่ 3 บุคลากร โดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดย ข้อที่มีปัญหาใน 3 อันดับแรกคือ การดำเนินการให้บุคลากรสนับสนุนมีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จในการทำงานเพื่อโรงเรียน ($\bar{X}=2.73$) การสนับสนุนให้ครูมีความมุ่งมั่นต่อการพัฒนาตนเองสู่เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ($\bar{X}=2.71$) และการส่งเสริมให้บุคลากรสนับสนุนมีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย($\bar{X}=2.65$) ส่วนข้อที่มีปัญหาอันดับสุดท้ายคือ การส่งเสริมให้ครูมีวุฒิ / ความรู้ความสามารถสอดคล้องเพียงพอกับสาขาที่สอน ($\bar{X}=2.56$)

ตารางที่ 4.6 แสดง ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหา และลำดับที่ของ ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียน การสอน

การปฏิบัติ	ครู		ระดับปัญหา	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. การจัดให้มีอาคารสถานที่ที่มีความมั่นคง แข็งแรงปลอดภัย	2.51	1.45	ปานกลาง	13
2. การจัดให้มีการดูแล บำรุงรักษาอาคารสถานที่อย่างเหมาะสม	2.48	1.33	น้อย	14
3. การจัดให้มีห้องสมุด / มุมหนังสือ / ศูนย์วิชาการ พร้อมเอกสารตำราเพียงพอต่อการเรียนรู้	2.80	1.16	ปานกลาง	5
4. การจัดให้มีอุปกรณ์การเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอ เหมาะสม	2.83	1.17	ปานกลาง	2
5. การจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน	2.59	1.24	ปานกลาง	11
6. การจัดให้มีระบบการจัดการ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนนวัตกรรมที่มีคุณภาพ	2.83	1.16	ปานกลาง	1
7. การจัดระบบการบำรุงรักษาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ รวมถึงนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพ	2.77	1.06	ปานกลาง	6
8. การบริการส่งเสริมการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนนวัตกรรมอย่างทั่วถึงเป็นระบบ	2.82	1.13	ปานกลาง	3

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ครู		ระดับปัญหา	ลำดับที่
	n = 322			
	\bar{X}	S.D.		
9. การวางแผนการใช้เงินที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน	2.81	1.19	ปานกลาง	4
10. การใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ	2.75	1.13	ปานกลาง	9
11. การตรวจสอบ และรายงานด้านการเงินอย่างเป็นระบบ	2.71	1.16	ปานกลาง	10
12. การจัดทำ / พัฒนาฐานข้อมูล เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาการเรียนรู้อ	2.76	1.06	ปานกลาง	8
13. การให้บริการข้อมูล สารสนเทศอย่างทั่วถึงทันต่อเหตุการณ์	2.77	1.06	ปานกลาง	6
14. การสร้างความสัมพันธ์กับองค์กรภายนอก	2.52	1.29	ปานกลาง	12
รวม	2.71	0.97	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียน การสอนโดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=2.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางแทบทุกปัจจัย โดยมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยเพียงข้อเดียวซึ่งเป็นอันดับสุดท้ายคือ การจัดให้มีการดูแล บำรุงรักษาอาคารสถานที่อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=2.48$) ส่วนข้อที่มีปัญหาในระดับปานกลาง 3 อันดับแรกคือ การจัดให้มีอุปกรณ์การเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอเหมาะสม($\bar{X}=2.83$) การจัดให้มีระบบการจัดหา สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ตลอดจนนวัตกรรมที่มีคุณภาพ ($\bar{X}=2.83$) และการบริการส่งเสริมการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนนวัตกรรมอย่างทั่วถึงเป็นระบบ ($\bar{X}=2.82$)

ตารางที่ 4.7 แสดง ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหา และลำดับที่ของ ปัญหาการปฏิบัติ ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ปีวิจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร

ครู การปฏิบัติ	n = 322		ระดับปัญหา	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. การจัดโครงสร้างการบริหารอย่างชัดเจน มีความเหมาะสมกับขนาดของโรงเรียน	2.53	1.23	ปานกลาง	11
2. การจัดโครงสร้างการบริหารเหมาะสมกับระดับการศึกษาของโรงเรียน	2.56	1.21	ปานกลาง	10
3. การจัดให้มีคู่มือ / แนวปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรครบถ้วนทุกฝ่าย	2.71	1.25	ปานกลาง	7
4. การกำหนดธรรมนูญโรงเรียน / แผนปรับปรุงโรงเรียนที่เหมาะสม	2.69	1.27	ปานกลาง	9
5. การจัดให้มีนวัตกรรม / เทคโนโลยี รวมถึงระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่เหมาะสม	2.79	1.09	ปานกลาง	1
6. การพัฒนาบุคลากรอย่างทั่วถึง ต่อเนื่อง	2.69	1.17	ปานกลาง	8
7. การทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ	2.76	1.23	ปานกลาง	5
8. การเปิดโอกาสให้ผู้มีความสามารถเป็นผู้นำโดยสามารถผลัดเปลี่ยนการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีได้	2.79	1.22	ปานกลาง	2
9. การจัดระบบการกำกับ ตรวจสอบ รายงานคุณภาพ ภายใต้อย่างเหมาะสม	2.78	1.06	ปานกลาง	3
10. การดำเนินการให้บุคลากรตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีความเข้าใจในระบบการจัดการ การบริหาร	2.75	1.11	ปานกลาง	6
11. การจัดให้มีการเสนอรายงานการตรวจสอบคุณภาพ ภายใต้อย่างต่อเนื่อง	2.78	1.08	ปานกลาง	4
รวม	2.71	0.99	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อ ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ปีวิจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร โดยภาพรวมอยู่ มี ปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=2.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

โดย ข้อที่มีปัญหาใน 3 อันดับแรกคือ การจัดให้มีนวัตกรรม / เทคโนโลยีรวมถึงระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่เหมาะสม($\bar{X}=2.79$) การเปิดโอกาสให้ผู้มีความสามารถเป็นผู้นำ โดยสามารถผลักดันเปลี่ยนการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดีได้ ($\bar{X}=2.79$) และ การจัดระบบการกำกับ ตรวจสอบ รายงานคุณภาพภายในอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=2.79$) ส่วนข้อที่มีปัญหาอันดับสุดท้ายคือ การจัดโครงสร้างการบริหารอย่างชัดเจนมีความเหมาะสมกับขนาดของโรงเรียน ($\bar{X}=2.53$)

ตารางที่ 4.8 แสดง ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหา และลำดับที่ ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ปีังจัยที่ 6 กิจการนักเรียน / นักศึกษา

การปฏิบัติ	ครู		ระดับปัญหา	ลำดับที่
	n = 322			
	\bar{X}	S.D.		
1. การจัดให้มีบริการ โภชนาการ / สุขากิจบาลที่ถูกสุขลักษณะอย่างเพียงพอ	2.63	1.22	ปานกลาง	3
2. การจัดสันทนากการแก่นักเรียน นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2.56	1.09	ปานกลาง	6
3. การจัดให้มีบริการตรวจสอบสุขภาพแก่นักเรียน นักศึกษาอย่างทั่วถึง	2.69	1.21	ปานกลาง	2
4. การจัดให้มีระบบรักษาความปลอดภัยที่มีความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน / ชุมชน	2.52	1.22	ปานกลาง	11
5. การจัดสวัสดิการ / ความช่วยเหลือที่เอื้ออำนวยให้นักเรียน นักศึกษาที่มีความจำเป็น มีโอกาสได้เรียนอย่างเต็มที่	2.58	1.22	ปานกลาง	5
6. การจัดบริการแนะแนว ทุกด้านอย่างทั่วถึงเป็นไปตามระบบ	2.75	1.09	ปานกลาง	1
7. การกำหนดกฎระเบียบ แนวปฏิบัติสำหรับนักเรียน นักศึกษาอย่างชัดเจน	2.52	1.35	ปานกลาง	12
8. การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรงเป็นผู้ดูแลให้เป็นไปตามกฎระเบียบ	2.56	1.31	ปานกลาง	7
9. การดูแล / ติดตามความประพฤตินักเรียน นักศึกษาอย่างใกล้ชิด	2.54	1.31	ปานกลาง	9
10. การดูแล / ติดตามความประพฤตินักเรียน นักศึกษา	2.54	1.31	ปานกลาง	9

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ครู		ระดับปัญหา	ลำดับที่
	n = 322			
	\bar{X}	S.D.		
อย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ				
11. การใช้ข้อมูลด้านความประพฤติของนักเรียน นักศึกษามาพัฒนางานปกครอง	2.61	1.27	ปานกลาง	4
12. การเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษาทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสมัครใจ	2.52	1.29	ปานกลาง	13
13. การติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2.54	1.25	ปานกลาง	8
รวม	2.58	1.04	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษาโดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=2.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดย ข้อที่มีปัญหาใน 3 อันดับแรกคือ การจัดบริการแนะแนว ทุกด้านอย่างทั่วถึงเป็นไปตามระบบ ($\bar{X}=2.75$) การจัดให้มีการตรวจสอบสภาพแก่นักเรียน นักศึกษาอย่างทั่วถึง ($\bar{X}=2.69$) และการจัดให้มีบริการโภชนาการ / สุขาภิบาลที่ถูกลักษณะอย่างเพียงพอ($\bar{X}=2.63$) ส่วนข้อที่มีปัญหาอันดับสุดท้ายคือ การเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษาทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสมัครใจ ($\bar{X}=2.52$)

ตารางที่ 4.9 แสดง ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหา และลำดับที่ของ ปัญหาการปฏิบัติ ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ปีงัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

การปฏิบัติ	ครู		ระดับปัญหา	ลำดับที่
	n = 322			
	\bar{X}	S.D.		
1. การจัดการเรียนการสอนให้ร้อยละ 50 ของผู้จบหลักสูตร แต่ละระดับ ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.50 หรือเป็นไปตาม ที่โรงเรียนกำหนด	2.85	1.21	ปานกลาง	2
2. การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถ ทางด้านการเรียนที่แสดงออกโดยเฉลี่ยสูงขึ้นเป็น ไปตาม เกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด	2.81	1.12	ปานกลาง	5
3. การจัดให้มีผลงานที่แสดงความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นราย บุคคล / รายกลุ่ม	2.82	1.13	ปานกลาง	4
4. การดำเนินการให้ผู้เรียนมีความสนใจ มุ่งมั่น อุดสาหกรรม กระตือรือร้นต่อการเรียนเพื่อพัฒนาผลการเรียนของตน	2.84	1.15	ปานกลาง	3
5. การดำเนินการให้ผู้เรียนสามารถแสวงหา ตลอดจนพัฒนา ความรู้ได้ด้วยตนเอง	2.85	1.12	ปานกลาง	1
6. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการทำงาน	2.66	1.22	ปานกลาง	7
7. การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะ รวมถึงจรรยาบรรณในสาขา วิชาชีพที่เรียน	2.75	1.25	ปานกลาง	6
8. การดำเนินการให้ผู้เรียนมีความประพฤติดี มีวินัย สุภาพ อ่อนน้อม	2.59	1.35	ปานกลาง	10
9. การปลูกฝังให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการรักษา สภาพแวดล้อม	2.62	1.25	ปานกลาง	8
10. การดำเนินการให้ผู้เรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อเพื่อนๆ ครู ตลอดจนบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน	2.57	1.32	ปานกลาง	11
11. การดำเนินการให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติ หน้าที่ได้อย่างเหมาะสมกับวัย	2.61	1.26	ปานกลาง	9
รวม	2.72	1.07	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน โดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=2.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดย ข้อที่มีปัญหาใน 3 อันดับแรกคือ การจัดการเรียนการสอนให้ร้อยละ 50 ของผู้จบหลักสูตรแต่ละระดับได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.50 หรือเป็นไปตามที่โรงเรียนกำหนด ($\bar{X}=2.85$) และการดำเนินการให้ผู้เรียนสามารถแสวงหา ตลอดจนพัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเอง ($\bar{X}=2.85$) และการดำเนินการให้ผู้เรียนมีความสนใจมุ่งมั่นอุตสาหะกระตือรือร้นต่อการเรียนเพื่อพัฒนาผลการเรียนของตน ($\bar{X}=2.84$) ส่วนข้อที่มีปัญหาอันดับสุดท้ายคือ การดำเนินการให้ผู้เรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อเพื่อนๆ ครู ตลอดจนบุคลากรอื่นๆ ในโรงเรียน ($\bar{X}=2.57$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ระดับปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในภาพรวม และรายปัจจัย

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบ ระดับปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ของโรงเรียน ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวม และรายปัจจัย

ปัจจัย	ขนาดเล็ก $n_1 = 64$				ขนาดกลาง $n_2 = 132$				ขนาดใหญ่ $n_3 = 126$				F - test
	\bar{X}_1	S.D. ₁	ระดับ ปัญหา	ลำดับ ที่	\bar{X}_2	S.D. ₂	ระดับ ปัญหา	ลำดับ ที่	\bar{X}_3	S.D. ₃	ระดับ ปัญหา	ลำดับ ที่	
1. ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน	2.91	1.21	ปานกลาง	6	2.58	1.17	ปานกลาง	2	2.68	0.93	ปานกลาง	6	1.99
2. หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน	2.95	0.99	ปานกลาง	2	2.65	1.02	ปานกลาง	1	2.84	0.85	ปานกลาง	1	2.59
3. บุคลากร	2.94	1.29	ปานกลาง	4	2.46	1.19	น้อย	6	2.69	1.09	ปานกลาง	5	3.79*
4. ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน	2.87	0.94	ปานกลาง	7	2.54	1.05	ปานกลาง	3	2.81	0.87	ปานกลาง	2	3.50*
5. การจัดการ การบริหาร	2.91	1.04	ปานกลาง	5	2.54	1.05	ปานกลาง	3	2.79	0.89	ปานกลาง	3	3.72*
6. กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา	2.94	1.07	ปานกลาง	3	2.40	1.11	น้อย	7	2.58	0.91	ปานกลาง	7	5.92**
7. สัมฤทธิผลของผู้เรียน	2.98	1.17	ปานกลาง	1	2.53	1.11	ปานกลาง	5	2.79	0.93	ปานกลาง	4	4.41**
รวม	2.93	0.99	ปานกลาง		2.53	1.03	ปานกลาง		2.75	0.84	ปานกลาง		4.17*

* $p \leq .05$ ** $p \leq .01$

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

เมื่อพิจารณารายปัจจัยพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 จำนวน 5 ปัจจัย โดยมีเพียง 2 ปัจจัยเท่านั้นที่ไม่แตกต่างกันคือ ปัจจัยที่ 1 ปรัชญา และเป้าหมายของโรงเรียน และปัจจัยที่ 2 หลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในภาพรวม และรายปัจจัย

แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F
ภาพรวม				
ระหว่างกลุ่ม	7.57	2	3.79	4.17*
ภายในกลุ่ม	289.67	319	0.91	
รวม	297.24	321		
ปัจจัยที่ 3 บุคลากร				
ระหว่างกลุ่ม	10.55	2	5.28	3.79*
ภายในกลุ่ม	444.31	319	1.39	
รวม	454.87	321		
ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน				
ระหว่างกลุ่ม	6.43	2	3.21	3.50*
ภายในกลุ่ม	292.96	319	0.92	
รวม	299.39	321		
ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร				
ระหว่างกลุ่ม	7.23	2	3.62	3.72*
ภายในกลุ่ม	310.00	319	0.97	
รวม	317.23	321		

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F
ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน/นักศึกษา				
ระหว่างกลุ่ม	12.53	2	6.26	5.92**
ภายในกลุ่ม	337.38	319	1.06	
รวม	349.91	321		
ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิผลของผู้เรียน				
ระหว่างกลุ่ม	9.83	2	4.91	4.41*
ภายในกลุ่ม	355.66	319	1.12	
รวม	365.48	321		

* $p \leq .05$ ** $p \leq .01$

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ในภาพรวมมีความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่ามีความแปรปรวนระหว่างกลุ่มในแต่ละปัจจัย ทั้ง 5 ปัจจัย ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบรายคู่ของปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาด
ใหญ่ ในภาพรวม และรายปัจจัย

ขนาดโรงเรียน		ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดเล็ก
ภาพรวม	\bar{X}	2.53	2.75	2.93
	ขนาดกลาง	-	0.22	0.40*
	ขนาดใหญ่	-	-	0.18
	ขนาดเล็ก	-	-	-
ปัจจัยที่ 3 บุคลากร	\bar{X}	2.46	2.69	2.94
	ขนาดกลาง	-	0.23	0.48*
	ขนาดใหญ่	-	-	0.25
	ขนาดเล็ก	-	-	-
ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน	\bar{X}	2.54	2.81	2.87
	ขนาดกลาง	-	0.27	0.33*
	ขนาดใหญ่	-	-	0.06
	ขนาดเล็ก	-	-	-
ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร	\bar{X}	2.54	2.79	2.91
	ขนาดกลาง	-	0.25	0.37*
	ขนาดใหญ่	-	-	0.12
	ขนาดเล็ก	-	-	-

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ขนาดโรงเรียน		ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดเล็ก
ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน/นักศึกษา	\bar{X}	2.40	2.58	2.94
	ขนาดกลาง	-	0.18	0.54**
	ขนาดใหญ่	-	-	0.36
	ขนาดเล็ก	-	-	-
ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน	\bar{X}	2.53	2.79	2.98
	ขนาดกลาง	-	0.26	0.45*
	ขนาดใหญ่	-	-	0.19
	ขนาดเล็ก	-	-	-

* $p \leq .05$ ** $p \leq .01$

จากตารางที่ 4.12 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่พบว่าในภาพรวมคู่ที่มีความแตกต่างกันเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษากลุ่มภาคใต้ คือ โรงเรียนขนาดกลางมีความแตกต่างกับโรงเรียนขนาดเล็ก

สำหรับรายปัจจัยที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติพบว่า มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มในคู่ของโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กเหมือนกันทุกรายปัจจัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ครั้งนี้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ได้ตามลำดับดังต่อไปนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.2 สมมุติฐานการวิจัย

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

5.4 สรุปผลการวิจัย

5.5 อภิปรายผล

5.6 ข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ 2 ข้อดังนี้

5.1.1 เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

5.1.2 เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

5.2 สมมุติฐานการวิจัย

ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในแต่ละปีจذب และภาพรวมแตกต่างกัน

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จาก 50 โรงเรียน จำนวน 2,573 คน และได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 338 คน โดยจำแนกเป็นครูโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 77 คน โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 135 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 126 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ สอบถามเกี่ยวกับ ปัญหา การปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ซึ่งผู้วิจัยทำขึ้นเองเป็นแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการในการวิจัยทั้ง 7 ปัจจัยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .99 และมีความเชื่อมั่นรายปัจจัยดังนี้

1. ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95
2. ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียน การสอน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95
3. ปัจจัยที่ 3 บุคลากร มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97
4. ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียน การสอน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97
5. ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96
6. ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98
7. ปัจจัยที่ 7 สมรรถนะผลของผู้เรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อทราบถึงตัวแปรอิสระได้แก่ ขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ โดยแบบสอบถามมีจำนวน 73 ข้อ

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือ จากงานบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไปแสดงต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วส่งหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมแบบสอบถามไปยังโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ จำนวน 338 ฉบับ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเองได้จำนวน 322 ฉบับ แล้วตรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนเป็นฉบับที่ สมบูรณ์ จำนวน 322 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.27 ของกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จ SPSS/PC⁺ (Statistical Package For The Social Sciences/Personal Computer Plus) โดยดำเนินการดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการประเมินระดับปัญหาที่ตั้งไว้ เพื่อหาระดับปัญหาทั้งในภาพรวม และรายปัจจัย

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ทั้งในภาพรวม และรายปัจจัย โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างจึงใช้วิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe's test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

5.4 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ จำนวน 50 โรงเรียน โดยมีตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษาคือ ครูผู้สอน จำนวน 322 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 แบ่งออกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 19.88 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 40.99 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 39.13

5.4.2 ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา

5.4.2.1 ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกปัจจัย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปัจจัยที่ 2 หลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิผลของผู้เรียน ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ปัจจัยที่ 3 บุคลากร และ ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน/นักศึกษา โดยผลที่ได้จากการวิจัยในแต่ละปัจจัยปรากฏผลดังนี้คือ

5.4.2.2 ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา 3 อันดับ

แรกคือ การวิเคราะห์สภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม การใช้เทคนิคการสอนอย่างหลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ไปใช้

5.4.2.3 ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษากลุ่มภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลางข้อ ที่มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา 3 อันดับแรกคือ การดำเนินการให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาตลอดจนพัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนการสอนให้ร้อยละ 50 ของผู้จบหลักสูตรแต่ละระดับได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.50 หรือเป็นไปตามที่โรงเรียนกำหนด และการดำเนินการให้ผู้เรียนมีความสนใจ มุ่งมั่น อุทิศตน

5.4.2.4 ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษากลุ่มภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางแทบทุกข้อ มีเพียงข้อเดียวที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยคือ การจัดให้มีการดูแล บำรุงรักษาอาคารสถานที่อย่างเหมาะสม ส่วนข้อที่มีปัญหาในระดับปานกลาง 3 อันดับแรกคือ การจัดให้มีระบบการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนนวัตกรรมที่มีคุณภาพ การจัดให้มีอุปกรณ์การเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอเหมาะสม และการบริการส่งเสริมการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนนวัตกรรมอย่างทั่วถึงและเป็นระบบ

5.4.2.5 ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษากลุ่มภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร ในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา 3 อันดับแรกคือ การจัดให้มีนวัตกรรม เทคโนโลยีรวมถึงระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่เหมาะสม การเปิดโอกาสให้ผู้มีความสามารถเป็นผู้นำโดยสามารถผลักดันเปลี่ยนการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีได้ และการจัดระบบกำกับ ตรวจสอบรายงานคุณภาพภายในอย่างเหมาะสม

5.4.2.6 ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษากลุ่มภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา 3 อันดับแรกคือ การกำหนดให้มีเป้าหมายที่มุ่งเน้นผลถาวรที่แท้จริงที่จะให้เกิดแก่ผู้เรียนอย่างรอบด้าน สมดุล เน้นประสิทธิภาพคุ้มค่าต่อการจัดการศึกษา การกำหนดแนวดำเนินงานหรือแผนที่รองรับปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน และบุคลากรเข้าใจปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียนตรงกัน

5.4.2.7 ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษากลุ่มภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ปัจจัยที่ 3 บุคลากร ในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา 3 อันดับแรกคือ การดำเนินการให้บุคลากรสนับสนุนมีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จในการทำงานเพื่อโรงเรียน การสนับสนุนให้ครูมีความมุ่งมั่น

มันต่อการพัฒนาตนเองสู่เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู และการส่งเสริมให้บุคลากรสนับสนุนมีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย

5.4.2.8 ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษากลุ่ม ภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา 3 อันดับแรกคือ การจัดบริการแนะแนวทุกด้านอย่างทั่วถึงเป็นไปตามระบบ การจัดให้มีบริการตรวจสุขภาพแก่นักเรียน นักศึกษาอย่างทั่วถึง และการจัดให้มีบริการโภชนาการ สุขากิจบาลที่ถูกต้องลักษณะ เพียงพอ

5.4.3 เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา

5.4.3.1 ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษากลุ่ม ภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันโดยโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาแตกต่างกับโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.4.3.2 เมื่อเปรียบเทียบรายปัจจัยพบว่าขนาดของโรงเรียนมีผลต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาในรายปัจจัยโดยโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาต่างจากโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน ปัจจัยที่ 3 บุคลากร ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน และปัจจัยที่ 5 การจัดการการบริหาร และโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาต่างจากโรงเรียนขนาดเล็กที่ระดับ .01 ในปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน นักศึกษา และปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิผลของผู้เรียน โดยมีเพียง 2 ปัจจัยเท่านั้นที่มีปัญหาไม่ต่างกันคือ ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน และปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

5.5 อภิปรายผล

การวิจัยปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

5.5.1 ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา

5.5.1.1 โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกปัจจัยทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ในการพัฒนาโรงเรียนสู่การรับรองคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษานั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้กำหนดและจัดทำแนวทางไว้อย่างชัดเจนมีความสอดคล้องกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนอยู่แล้ว

ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2541:33) ที่ได้กำหนดปัจจัย หลักเกณฑ์ และตัวชี้คุณภาพการศึกษาเอกชน โดยการสังเคราะห์เนื้อหาขององค์ประกอบและมาตรฐานคุณภาพที่สำนักงานเคยได้กำหนดไว้ พร้อมทั้งศึกษาจากเกณฑ์มาตรฐานที่หน่วยงานอื่นๆ เช่น กรมวิชาการ และสำนักงานสภาพัฒนาการศึกษากำหนดไว้ แล้วปรับปรุงให้กระชับรัดกุมเหมาะสมกับสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนทั้งประเภทสามัญศึกษา อาชีวศึกษา และการศึกษานอกระบบ โดยการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนควรประกันคุณภาพทั้งโรงเรียน (ทุกระดับการศึกษา / หลักสูตรที่โรงเรียนเปิดสอน) และครอบคลุมปัจจัยหลักที่จะส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาทั้งในส่วนของ ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน บุคลากร ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การจัดการ การบริหาร กิจกรรมนักเรียน/นักศึกษา และสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2541 : 8)

5.5.1.2 ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนในภาพรวม และรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา 3 อันดับแรก คือ การวิเคราะห์สภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม การใช้เทคนิคการสอนอย่างหลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ไปใช้ อาจเป็นเพราะ การปฏิบัติงานในเรื่องหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีรายละเอียดการปฏิบัติที่เพิ่มขึ้นจากรูปแบบการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิมเพื่อให้สอดคล้อง และเป็นไปในแนวทางของการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และกระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 9) ซึ่งครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ยังขาดความรู้ ความสามารถ ในการวิเคราะห์สภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม การใช้เทคนิคการสอนอย่างหลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ไป แต่อย่างไรก็ตามโรงเรียนก็ยังสามารถปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาได้ดังเห็นได้จากผลการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนสุราษฎร์ธานี เทคโนโลยีช่วงอุตสาหกรรม ที่พบว่า หลักสูตรและกระบวนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนได้ดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตร และมีแผนการเรียนที่มีรายวิชาหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของสภาพชุมชน สังคม ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ตลอดจนครอบคลุมจุดประสงค์ของหลักสูตร โรงเรียนได้จัดอบรมการเขียนแผนการสอน โดยผู้ที่มีเชี่ยวชาญ เพื่อนำมาปรับปรุงโครงการสอน และพัฒนาแผนการสอนอย่างต่อเนื่อง ครูผู้สอนทุกคนมีแผนการสอนที่ยึดแนวทางปฏิบัติที่ตรงกัน มีระบบการจัดเก็บ และใช้ข้อมูล เพื่อ

พัฒนาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นระบบ โรงเรียนจัดเอกสารหลักฐานการวัด และประเมินผลการศึกษาที่เป็นระบบเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างถูกต้องและเป็นปัจจุบัน โรงเรียนให้การส่งเสริม และพัฒนาวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และคุณลักษณะได้สอดคล้องกับสภาพจริงของผู้เรียน (คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียน. 2542 : 2)

5.5.1.3 ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลางข้อ ที่มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา 3 อันดับแรกคือ การดำเนินการให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาตลอดจนพัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนการสอนให้ร้อยละ 50 ของผู้จบหลักสูตรแต่ละระดับได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.50 หรือเป็นไปตามที่โรงเรียนกำหนด และการดำเนินการให้ผู้เรียนมีความสนใจ มุ่งมั่น อุดสาหกรรม อาจเป็นเพราะ เกณฑ์คุณภาพการศึกษา ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กำหนดขึ้นส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่ ผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ได้ดำเนินการอยู่แล้วเป็นส่วนใหญ่ ดังผลการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนสุราษฎร์เทคโนโลยีช่างอุตสาหกรรม ที่พบว่า ผู้จบหลักสูตรทุกสาขา วิชาระหว่างปีการศึกษา 2540 ถึงปีการศึกษา 2542 ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.50 มากกว่าร้อยละ 40 เป็นไปตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ โดยมีผลการเรียนเพื่อขึ้นในแต่ละปีการศึกษา และมีผลงานปรากฏ ผู้เรียนมีเจตคติต่อการเรียน เช่น ด้านการมาเรียน ความกระตือรือร้นในการเข้าเรียน และมีอัตราการค้นคว้าในห้องสมุดเพิ่มขึ้น ผู้เรียนจำนวนมากกว่าร้อยละ 85 ของผู้เรียนทั้งหมดในทุกระดับชั้นปีมีพฤติกรรมแสดงถึงความสนใจ ความมุ่งมั่น จรรยาบรรณในการทำงาน ความมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมอยู่ในระดับดี (คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียน. 2542 : 2)

5.5.1.4 ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษากลุ่ม ภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางแทบทุกข้อ มีเพียงข้อเดียวที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยคือ การจัดให้มีการดูแล บำรุงรักษาอาคารสถานที่อย่างเหมาะสม อาจเป็นเพราะอาคารสถานที่ และบริเวณรอบๆ ซึ่งทั้งครู และนักเรียน นักศึกษา ต้องใช้เป็นสถานที่ในการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องใช้ความสามารถในการปรับปรุง และบำรุงรักษา ให้อาคารสถานที่ที่มีอยู่แล้วนั้นได้ ใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า และทันสมัยอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ วิทยุ ญา สาร ได้กล่าวถึง การบริหารอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกของโรงเรียนว่า ในปัจจุบันจะต้องคำนึงถึง ประโยชน์ใช้สอยโดยไม่มุ่งความสวยงามเพียงอย่างเดียว แต่จะมุ่งไปในประโยชน์ใช้สอยที่ให้ผลดีแก่การเรียนการสอน และปลอดภัย ดัดแปลงได้หลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับตัวอาคาร ต้องดัดแปลงแก้ไขเพิ่มเติมได้ง่าย ขยายโรงเรียนได้สะดวก ขยายได้รอบทิศทั้ง

แนวตั้ง และแนวนอน มีบรรยากาศเหมือนบ้านเด็ก ทนทานต่อการใช้งานอาคารสถานที่ เครื่องใช้มีความสมบูรณ์ และสะดวกต่อผู้ปกครองและชาวบ้านในชุมชนบริเวณโรงเรียนมาขอใช้เป็นครั้งคราว โรงเรียนควรเป็นศูนย์สังคมในท้องถิ่น (ภิญ โญ สารธ. 2519 : 438)

ส่วนข้อที่มีปัญหาในระดับปานกลาง 3 อันดับแรกคือ การจัดให้มีระบบการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนนวัตกรรมที่มีคุณภาพ การจัดให้มีอุปกรณ์การเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอเหมาะสม และการบริการส่งเสริมการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนนวัตกรรมอย่างทั่วถึงและเป็นระบบอาจเป็นเพราะ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ได้พยายามดำเนินการ บริหาร จัดการ ในเรื่อง ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน มาโดยตลอด ดังปรากฏในผลการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนสุราษฎร์เทคโนโลยีช่วงอุตสาหกรรม ที่พบว่า โรงเรียนจัดอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สภาพแวดล้อมได้อย่างทันสมัย ร่มรื่น สวยงามเหมาะสมเอื้อต่อการเรียนการสอนสิ่งปลูกสร้างมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย โรงเรียนมีสื่อ อุปกรณ์ และนวัตกรรมที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนในแต่ละสาขาวิชาที่เหมาะสมและทันสมัย โรงเรียนจัดระบบการเก็บบำรุงรักษา สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ อย่างเป็นระบบ โรงเรียนมีระบบการเก็บและใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยไว้บริการผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาการบริหารงานต่าง ๆ ของโรงเรียน และโรงเรียนมีเครือข่ายการเรียนรู้ที่หลากหลาย และได้รับความร่วมมือจากองค์กรภายนอกด้วยดี (คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียน. 2542 : 6-7)

5.5.1.5 ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษากลุ่ม ภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร ในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา 3 อันดับแรกคือ การจัดให้มีนวัตกรรม เทคโนโลยีรวมถึงระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่เหมาะสม การเปิดโอกาสให้ผู้มีความสามารถเป็นผู้นำโดยสามารถผลักดันเปลี่ยนการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีได้ และการจัดระบบกำกับ ตรวจสอบรายงานคุณภาพภายในอย่างเหมาะสม อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนได้พยายามจัดการบริหารโรงเรียน ตามเกณฑ์คุณภาพศึกษามาอย่างต่อเนื่อง ดังเห็นได้จากผลการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนสุราษฎร์เทคโนโลยีช่วงอุตสาหกรรม ที่พบว่า โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน คล่องตัวต่อการบริหารจัดการ โรงเรียนมีนโยบาย แผนพัฒนา แผนปฏิบัติงาน ปฏิทินปฏิบัติงาน คู่มือการปฏิบัติงาน รายงานผลการปฏิบัติงาน และการติดตามผลการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงาน แล้วนำผลมาปรับปรุงพัฒนาอย่างเป็นระบบ โรงเรียนส่งเสริมการปฏิบัติงานเป็นทีม โดยยึดหลักประชาธิปไตย บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และพัฒนาโรงเรียนมีนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลที่ใช้ในการจัดการบริหาร และพัฒนางานอย่างเหมาะสม โรงเรียนมีการธำรงรักษาบุคลากรอย่างทั่วถึง มีการพัฒนาบุคลากรอย่างทั่วถึง มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง มีการจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ

(คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียน. 2542 : 7)

5.5.1.6 ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษากลุ่ม ภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา 3 อันดับแรกคือ การกำหนดให้มีเป้าหมายที่มุ่งเน้นผลถาวรที่แท้จริงที่จะให้เกิดแก่ผู้เรียนอย่างรอบด้าน สมดุล เน้นประสิทธิภาพคุ้มค่าต่อการจัดการศึกษา การกำหนดแนวดำเนินงานหรือแผนที่รองรับปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน และบุคลากรเข้าใจปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียนตรงกัน อาจเป็นเพราะโรงเรียนได้ ดำเนินการในเรื่อง ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียนได้ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาดังเห็นได้จากผลการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนสุราษฎร์เทคโนโลยีช่างอุตสาหกรรม ที่พบว่า โรงเรียนกำหนดวิสัยทัศน์ ปรัชญา และเป้าหมายชัดเจนสอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน และครอบคลุมจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โรงเรียนได้ประชาสัมพันธ์วิสัยทัศน์ ปรัชญา และเป้าหมายหลายรูปแบบทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โรงเรียนกำหนดแนวปฏิบัติงานของทุกฝ่าย เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ ปรัชญาและเป้าหมายอย่างเหมาะสมและมีความสำเร็จสูง ผู้เรียน และบุคลากรยอมรับ เข้าใจ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติและเสนอความคิด เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ ปรัชญา และเป้าหมายขององค์กรอย่างทั่วถึง โรงเรียนมีแผนปฏิบัติงานประจำปี มีกระบวนการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติที่เป็นระบบ และเป็นที่ยอมรับของบุคลากรทุกฝ่าย (คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียน. 2542 : 6)

5.5.1.7 ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษากลุ่ม ภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ปัจจัยที่ 3 บุคลากร ในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา 3 อันดับแรกคือ การดำเนินการให้บุคลากรสนับสนุนมีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จในการทำงานเพื่อโรงเรียน การสนับสนุนให้ครูมีความมุ่งมั่นต่อการพัฒนาตนเองสู่เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู และการส่งเสริมให้บุคลากรสนับสนุนมีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย อาจเป็นเพราะ โรงเรียนได้ ดำเนินการในเรื่องบุคลากรได้ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ดังเห็นได้จากผลการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนสุราษฎร์เทคโนโลยีช่างอุตสาหกรรม ที่พบว่า โรงเรียนมีผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ และมีความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จในการทำงาน โดยกำหนดนโยบายบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารปฏิบัติตนและปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดี โรงเรียนมีครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถตรงกับสาขาวิชาที่เปิดสอน มีคุณธรรมและจริยธรรม มีความมุ่งมั่นต่อการพัฒนาตนเองสู่เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู บุคลากรสนับสนุนทุกคนมีความสามารถสอดคล้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย มีความขยันอดทน มีความตั้งใจและเสียสละเวลาส่วนตนให้กับโรงเรียนอย่างเต็มศักยภาพ (คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียน. 2542 : 6)

5.5.1.8 ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษากลุ่ม ภาคใต้ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ในภาพรวมและรายชื่ออยู่ใน

ระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา 3 อันดับแรกคือ การจัดบริการ และแนวทุกด้านอย่างทั่วถึงเป็นไปตามระบบ การจัดให้มีบริการตรวจสอบคุณภาพแก่นักเรียน นักศึกษา อย่างทั่วถึง และการจัดให้มีบริการโภชนาการ สุขาภิบาลที่ถูกสุขลักษณะ เพียงพอ อาจเป็นเพราะ โรงเรียนได้ ดำเนินการในเรื่อง กิจการนักเรียน นักศึกษาได้ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ดังเห็นได้จากผลการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนสุราษฎร์ธานีเทคโนโลยีช่างอุตสาหกรรม ที่พบว่า การบริการ สาธารณูปโภคของโรงเรียนเหมาะสมเพียงพอ สอดคล้องกับจำนวนผู้เรียน และบุคลากร การบริการด้านโภชนาการ และสุขาภิบาลได้อย่างมีมาตรฐาน เช่นมีโรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะของ กระทรวงสาธารณสุข อาหารเหมาะสมเพียงพอ และเป็นธรรมต่อนักเรียน นักศึกษา โรงเรียนจัด บริการตรวจสอบสุขภาพผู้เรียน โดยพยาบาลวิชาชีพจากโรงพยาบาลประจำจังหวัด (คณะกรรมการ ตรวจสอบคุณภาพโรงเรียน. 2542 : 4-5)

5.5.2 เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา

5.5.2.1 โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษากลุ่ม ภาคใต้ มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหา มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางอาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ขนาดเล็กมีนักเรียน นักศึกษาจำนวนน้อย จึงขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาโรงเรียน ผู้การรับรองมาตรฐานการศึกษา ทั้งยังให้ความสำคัญในการที่จะพยายามหาจำนวนนักเรียน นักศึกษามาศึกษาต่อในโรงเรียนเพื่อความอยู่รอดของโรงเรียนมากกว่าที่จะให้ความสำคัญหรือสนใจ ในเรื่องคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ คณศ เพชรโรทัย (2544 : 21) ที่กล่าวถึงโรงเรียน เอกชนในสภาพปัจจุบันว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก ปัจจุบันเริ่มประสบปัญหาทั้งจากจำนวนนักเรียนที่ ลดลง และค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นผู้รับใบอนุญาตส่วนหนึ่งอาจตัดสินใจปิดสถานศึกษา หากประเมินว่า ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน

5.5.2.2 เมื่อเปรียบเทียบรายปัจจัยพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ในปัจจัยที่ 3 บุคลากร ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน และปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร และที่ระดับ .01 ปัจจัยที่ 6 กิจการนักเรียน นักศึกษา และปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้ เรียนทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในการดำเนินการเรื่อง บุคลากร ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน การ บริหาร การจัดการ กิจการนักเรียน นักศึกษา และการดำเนินการให้สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน เป็นไป ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษานั้น โรงเรียนจำเป็นต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก เมื่อโรงเรียนขนาด เล็กประสบปัญหาเรื่องผู้เรียนลดลง ส่งผลให้ขาดงบประมาณในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับ คุณภาพการศึกษา ดังนั้นจึงมีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษามากกว่าโรงเรียนขนาด กลาง และปัจจัยที่มีปัญหาไม่ต่างกันคือ ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน และปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การกำหนดปรัชญาและเป้าหมาย

ของโรงเรียนคณะกรรมการบริหาร โรงเรียนเป็นผู้กำหนดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อแสดงแนวคิดหรือเจตจำนงของโรงเรียนว่าจะจัดการ ศึกษาของโรงเรียนมุ่งเน้นไปในทิศทางใดหรือให้เกิดผลสุดท้ายในรูปแบบใดเท่านั้น ซึ่งสอดคล้อง กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2541:18) กล่าวถึงปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน ว่า ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน (School Philosophy and Goals) เป็นการนำเสนอเจตนารมณ์ ที่ชัดเจนของโรงเรียน ในการจัดและพัฒนาการศึกษาให้บรรลุผลที่ต้องการในช่วงระยะเวลาหนึ่งๆ ที่กำหนดซึ่งแต่ละโรงเรียนอาจมีความแตกต่างกัน แต่ปัญหาในการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการ ศึกษาไม่แตกต่างกัน ส่วนหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนที่ไม่แตกต่างกันอาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ทุกโรงเรียนไม่ได้สร้างหลักสูตรขึ้นมาใช้เองแต่จะใช้หลัก สูตรของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และหลักสูตรของกรมอาชีวศึกษา ในการเปิดทำการเรียนการ สอน รวมทั้งกระบวนการเรียนการสอนที่ถือว่าเป็นเรื่องใหม่สำหรับโรงเรียนทุกขนาดจึงเป็นเหตุ ให้ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกันทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

5.6 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา อาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ พอสรุปเป็นข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ดังนี้

5.6.1 ข้อเสนอแนะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

เพื่อให้การปฏิบัติงานของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ บรรลุผลตาม เกณฑ์คุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรดำเนินการช่วยเหลือ โรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ดังนี้

5.6.1.1 ให้ความรู้ ในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ในแต่ละปีจ้ย โดยเฉพาะเกณฑ์คุณภาพที่มีปัญหาอยู่ในอันดับต้น เช่น จัดอบรมเพื่อให้ความรู้ และแนะแนวทาง การกำหนดเป้าหมายที่มุ่งเน้นผลถาวรที่แท้จริงที่จะให้เกิดแก่ผู้เรียนอย่างรอบด้าน สมดุล เน้นประ สติภาพ คุ่มค่าต่อการจัดการศึกษา

5.6.1.2 ให้ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดแนวดำเนินงาน หรือแผนที่ควรรับปรัชญา และเป้าหมายของโรงเรียน การวิเคราะห์สภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม รวมถึงการจัด กระบวนการเรียนการสอน โดยใช้เทคนิคการสอนอย่างหลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

5.6.1.3 ติดตามความก้าวหน้า และให้ความรู้ในการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการแนะนำ และให้ความรู้แก่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในอนาคต

5.6.2 ข้อเสนอแนะโรงเรียน

เพื่อให้การปฏิบัติงานของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ บรรลุผลตาม เกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนควรดำเนินการดังนี้

5.6.2.1 โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ควรประชาสัมพันธ์ และสร้าง ความเข้าใจให้แก่บุคลากรในโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องรับทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

5.6.2.2 โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ควรจัดอบรม เพื่อให้ความรู้ และ วิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรในโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

5.6.2.3 โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ควรจัดอบรม ให้บุคลากรมีความรู้ ด้านต่างๆที่เกิดจากการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในส่วนที่ สอดคล้องเกี่ยวเนื่องกับมาตรฐานการจัดการศึกษาในอนาคต

5.6.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

5.6.3.1 ศึกษาสาเหตุของปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาในรายปัจจัย 5 ปัจจัย จากทั้งหมด 7 ปัจจัย ที่แตกต่างกัน ว่ามีสาเหตุใดจึงทำให้โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่ม ภาคใต้ ขนาดเล็ก และขนาดกลางมีความแตกต่างกัน

5.6.3.2 ศึกษาปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีว ศึกษา กลุ่มภาคใต้แยกกันระหว่างโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาประเภทวิชาชีพกรรม และ โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรมเพื่อให้เห็นความแตกต่างของปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพ การศึกษาที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. 2540. การบริหารระบบคุณภาพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรมวิชาการ. 2539. คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรมวิชาการ. 2540. การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรมวิชาการ. 2542. การประกันคุณภาพของสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- เกตุ วิเศษชุมพล. 2542. “ศึกษาปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน ประถมศึกษา พ.ศ. 2541 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุรินทร์.” วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียน. 2544. ผลการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียน. รายงานการตรวจสอบคุณภาพ (เล่ม1/2) โรงเรียนสุราษฎร์เทคโนโลยีช่างอุตสาหกรรม อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เขตการศึกษา 3.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2535. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประวิทย์ เวียงเงิน. 2538. “ปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 สังกัด สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น.” วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- ประหยัด เทชยะกุล. 2539. “ การศึกษาระดับการปฏิบัติงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด.” วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- ภิญโญ สาธร. 2519. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช. หน้า426-428
- วรายุทธ์ พัฒนาศิริรักษ์. 2539. “ การปฏิบัติงานของครูใหญ่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ภาคใต้.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2541. แนวดำเนินการเพื่อการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542. คู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบคุณภาพโรงเรียนเอกชน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541. แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. พิมพ์ครั้งที่ 1. สำนักนิเทศและพัฒนา
มาตรฐานการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542. นโยบายและแนวดำเนินงานเรื่องการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน รหัส สข.ปมศ. 01/2542.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2542. “เอกสารเสริมคู่มือปฏิบัติงานตรวจสอบคุณภาพ
โรงเรียนเอกชนเรื่อง สภาพและผลการดำเนินงานที่คาดหวังว่าจะปรากฏอยู่ในโรงเรียนที่มี
คุณภาพ.” กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา. เอกสารอัดสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.
กรุงเทพฯ : บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สมัคร เยาวกรณ์. 2539., “ปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน พ.ศ. 2536 สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์.” วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขา
วิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สงบ ลักษณะ. 2541. “แนวทางประกันคุณภาพการศึกษา.” *ข้าราชการครู*. 18(6) : 2-4.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชชัย. 2542. “กระบวนการเรียนรู้.” *ข้าราชการครู*. 19 (6) : 20-21.
- องค์การคำครูสภา. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับเป็นกฎหมาย. พิมพ์ครั้งที่ 1. โรง
พิมพ์ครูสภา ลาดพร้าว.

ภาคผนวก

คำสั่งคณะกรรมการคุศศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ที่ ๕๕-2543

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของ นายทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นายทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร.มาลัย	จิรวัดมนเกษตร	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.สวัสดิ์	อุดมโภชน	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

อาจารย์อัจจรา	สืบสินธุ์สกุลไชย	ประธานกรรมการ
รศ.ดร.สมพร	ไชยะ	กรรมการ
ดร.ณรงค์	พิมสาร	กรรมการ
ดร.มาลัย	จิรวัดมนเกษตร	กรรมการ
ดร.สวัสดิ์	อุดมโภชน	กรรมการ

สั่ง ณ วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2543

(รองศาสตราจารย์ รวีวรรณ ชินะตระกูล)

คณบดี

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2543

1. นายทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้" โดยมี ดร.มาลัย จีร์วัฒนเกษตร์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.สวัสดิ์ อุคมโภชน์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ.2543

(รศ.ดร.มนัส สังวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หน่วยบัณฑิตศึกษา งานบริการการศึกษา สจล. โทร.3979
ที่ ทม 1504/ 3377 วันที่ ๒๖ กรกฎาคม 2543

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์

ด้วย นายทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร
อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยว
กับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อย
เพียงใดซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นายทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล
มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

๒๖
๒๖.๗.๔๓

๒๖
๒๖ ก.ค. ๔๓

ที่ ทม 1504/ 3377

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๑ กรกฎาคม 2543

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวดวงพร ชัยสมบูรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นายทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร
อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียน
เอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับ
แบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด
ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นายทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล
มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3679

โทรสาร.3269040

๒๑-๗-๔๓

๒๑ ก.ค. ๔๓

ที่ ทม 1504/ 3377

คณะกรรมการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๑ กรกฎาคม 2543

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายอนุสรณ์ ไทยเดชา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นายทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร
อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียน
เอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้"

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับ
แบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมอย่างน้อยเพียงใด
ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นายทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล
มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3679

โทรสาร.3269040

ที่ ทม 1504/ 3377

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.กรรณิการ์ณ ภิญญาคง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นายทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร
อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียน
เอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับ
แบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมอย่างน้อยเพียงใด
ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นายทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล
มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3679

โทรสาร.3269040

ที่ ทม 1504/ 3377

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๑ กรกฎาคม 2543

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.พจนา ว่องตระกูล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นายทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร
อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียน
เอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับ
แบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมอย่างน้อยเพียงใด
ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นายทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล
มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3679

โทรสาร.3269040

ที่ ทม 1504/ 3928

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

22 สิงหาคม 2543

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ครูใหญ่โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงเทพ

ด้วย นายทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัญหาการปฏิบัติ
ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้" คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาต ให้นักศึกษาได้ทดลอง
ใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ในโอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.3271199,7373000 ต่อ 3679

โทรสาร.3269040

চারিমা মা স্ক. অ.

ที่ ทม 1504/ 3928

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

22 สิงหาคม 2543

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ครูใหญ่โรงเรียนเทคโนโลยีช่างกลสยาม

ด้วย นายทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์
 อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัญหาการปฏิบัติ
 ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้" คณะครุศาสตร์
 อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาต ให้นักศึกษาได้ทดลอง
 ใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
 มา ในโอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.3271199,7373000 ต่อ 3679

โทรสาร.3269040

๖๓๗๖๖ ๒๑ ส.ค. ๕๓

ที่ ทม 1504/ 3961

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

22 สิงหาคม 2543

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. คำโครงการวิทยานิพนธ์
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์
 3. รายชื่อสถานศึกษาที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นายทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์
 อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัญหา
 การปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้" ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อ
 และคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2543 ในการทำวิจัยเรื่องนี้นักศึกษาจำเป็นต้อง
 เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
 จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยใน
 สถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
 มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร.3271199 , 7373000 ต่อ 3679

โทรสาร.3269040

กรุงเทพฯ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๓

รายชื่อสถานศึกษาที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
ของนายทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล

1. โรงเรียนวชิราโปลีเทคนิค
2. โรงเรียนบริหารธุรกิจวิทยา
3. โรงเรียนพนิชยการสงขลา
4. โรงเรียนเทคโนโลยีช่างกลสงขลา
5. โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี
6. โรงเรียนบริหารธุรกิจสงขลา
7. โรงเรียนเพชรสยามพนิชยการ
8. โรงเรียนหาดใหญ่อำนวยการพนิชยการ
9. โรงเรียนช่างกลภาคใต้เทคโนโลยี
10. โรงเรียนพนิชยการหาดใหญ่
11. โรงเรียนอุดมศึกษาพนิชยการ
12. โรงเรียนแจ้งบริหารธุรกิจ
13. โรงเรียนช่างอุตสาหกรรมหาดใหญ่
14. โรงเรียนเทคนิคแจ้งพนิชยการ
15. โรงเรียนหาดใหญ่อำนวยการบริหารธุรกิจ
16. โรงเรียนสองแสงพนิชยการ
17. โรงเรียนหาดใหญ่บริหารธุรกิจนานาชาติ
18. โรงเรียนเทคนิคพนิชยการยะลา
19. โรงเรียนผดุงประชาพนิชยการ
20. โรงเรียนเทคนิคบริหารธุรกิจยะลา
21. โรงเรียนสุราษฎร์เทคโนโลยีช่างอุตสาหกรรม
22. โรงเรียนสุราษฎร์เทคโนโลยี
23. โรงเรียนโปลีเทคนิคสุราษฎร์ธานี
24. โรงเรียนอาชีวะดอนบอสโกสุราษฎร์
25. โรงเรียนเทคโนโลยีกระบี่
26. โรงเรียนระนองเทคโนโลยี
27. โรงเรียนยุวชาติบริหารธุรกิจปัตตานี
28. โรงเรียนธุรกิจบัณฑิต

29. โรงเรียนจรัสพิชากรอาชีวศึกษา
 30. โรงเรียนสุธรรมมนตรีเทคโนโลยี
 31. โรงเรียนนครอาชีวศึกษา
 32. โรงเรียนนครพนิชยการ
 33. โรงเรียนศรีนครพนิชยการ
 34. โรงเรียนเทคนิคพนิชยการโสภณ
 35. โรงเรียนเทคโนโลยีโสภณ
 36. โรงเรียนเทคนิคสถาปัตย์นคร
 37. โรงเรียนเจริญมิตรพนิชยการ
 38. โรงเรียนพนิชยการทุ่งสง
 39. โรงเรียนเทคโนโลยีภาคใต้
 40. โรงเรียนปากพนังพนิชยการ
 41. โรงเรียนเทคโนโลยีทักษิณพนิชยการ
 42. โรงเรียนอาชีวศึกษาวีรศิลป์
 43. โรงเรียนพนิชยการศักดิ์ศิลป์
 44. โรงเรียนสิชลพนิชยการ
 45. โรงเรียนชุมพรบริหารธุรกิจ
 46. โรงเรียนรักรัชมบริหารธุรกิจ
 47. โรงเรียนพนิชยการพัทลุง
 48. โรงเรียนพัทลุงบริหารธุรกิจ
 49. โรงเรียนบริหารธุรกิจภาคใต้
 50. โรงเรียนภูเก็ตเทคโนโลยี
 51. โรงเรียนเทคนิคพนิชยการสยาม
 52. โรงเรียนโปลีเทคนิคตรัง
 53. โรงเรียนสหตรังอาชีวะ
-

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา

กลุ่มภาคใต้

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วย 7 ปัจจัย 22 เกณฑ์คุณภาพ 61 ตัวชี้คุณภาพ

2. การตอบแบบสอบถามขอความกรุณาตอบให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริงเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา

3. คำตอบของท่าน ผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับและจะนำมาใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น โดยจะเสนอผลการวิจัยในภาพรวม ซึ่งจะไม่ส่งผลกระทบต่อหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตัวท่าน หรือการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ของท่านแต่อย่างใด

4. เมื่อท่านตอบแบบสอบถามครบทุกข้อแล้ว ขอความกรุณาส่งคืน ผู้วิจัยด้วยซองที่ผู้วิจัยแนบไปกับแบบสอบถามภายใน 10 วัน หลังจากที่ท่านได้รับแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

(นายทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล)

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารอาชีวศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หน้าข้อความที่เกี่ยวกับตัวของท่านตามความเป็นจริง

1. ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา

☐ ครูใหญ่	☐ ผู้ช่วยครูใหญ่
☐ หัวหน้าหมวด/แผนก	☐ ครูผู้สอน
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____	
2. ข้อมูลสถานศึกษา
 - 2.1 ขนาดโรงเรียนของท่านที่กำลังปฏิบัติงานอยู่

☐ โรงเรียนขนาดเล็ก (มีจำนวนครูน้อยกว่า 50 คน)
☐ โรงเรียนขนาดกลาง (มีจำนวนครู 50 – 99 คน)
☐ โรงเรียนขนาดใหญ่ (มีจำนวนครูมากกว่า 99 คน)

ตอนที่ 2 ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้

คำชี้แจง ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่ทำให้การปฏิบัติงานในแต่ละเกณฑ์คุณภาพการศึกษาไม่บรรลุถึงจุดหมายที่วางไว้ ดังนั้นการตอบแบบสอบถามแต่ละข้อ ขอให้ท่านใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจตอบแบบสอบถามว่าในแต่ละคำถามนั้น มีปัญหาระดับใดแล้วโปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับปัญหาของการปฏิบัติงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ ตามสภาพที่แท้จริง โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษามากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษามาก
- 3 หมายถึง มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษานปานกลาง
- 2 หมายถึง มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาน้อย
- 1 หมายถึง มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาน้อยที่สุด

ข้อที่	การปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา	ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์					สำหรับ ผู้วิจัย
		คุณภาพการศึกษา					
		5	4	3	2	1	
	ปัจจัยที่ 1 ปรัชญาและเป้าหมายของโรงเรียน						
1.	การกำหนด / พัฒนา ปรัชญาของโรงเรียนให้มีสาระ สำคัญที่สอดคล้องกับปรัชญาของการจัดการศึกษาชาติ						[] 1
2.	การกำหนดให้มีเป้าหมายที่มุ่งเน้นผลถาวรที่แท้จริงที่ จะให้เกิดแก่ผู้เรียนอย่างรอบด้าน สมดุล เน้นประสิทธิ ภาพ คุ่มค่าต่อการจัดการศึกษา						[] 2
3.	การกำหนดแนวดำเนินงาน หรือแผนที่รองรับปรัชญา และเป้าหมายของโรงเรียน						[] 3
4.	บุคลากรในโรงเรียนเข้าใจปรัชญาและเป้าหมายของ โรงเรียนตรงกัน						[] 4
5.	การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ปรัชญาและเป้าหมายของ โรงเรียน ต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย						[] 5
	ปัจจัยที่ 2 หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน						
6.	การวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อการวางแผนการสอนให้ สอดคล้องกับสภาพของชุมชน โรงเรียน และผู้เรียน						[] 6
7.	การเตรียมการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร						[] 7
8.	การประเมินผลการใช้หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่						[] 8
9.	การนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ ไปใช้						[] 9
10.	การวิเคราะห์สภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม						[] 10
11.	การใช้เทคนิคการสอนอย่างหลากหลายโดยเน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง						[] 11
12.	การจัดให้มีการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ สื่อ ตลอดจน เทคโนโลยี ที่เพียงพอ เหมาะสม						[] 12
13.	การนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง						[] 13

ข้อที่	การปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา	ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์ คุณภาพการศึกษา					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
14.	การจัดทำเอกสาร หลักฐานการวัด การประเมินผลที่ถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน						[] 14
15.	การประเมินผลในสภาพจริงของผู้เรียนเพื่อให้เห็นความก้าวหน้า / พัฒนาการของผู้เรียน						[] 15
16.	การจัดให้มีการวัดผล การประเมินผลเป็นระยะ ๆ						[] 16
17.	การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนา / ปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง						[] 17
ปัจจัยที่ 3 บุคลากร							
18.	การสรรหาครูที่มีวุฒิ / ความรู้ ความสามารถ สอดคล้องเพียงพอกับสาขาที่สอน						[] 18
19.	การส่งเสริมให้ครูมีวุฒิ / ความรู้ ความสามารถ สอดคล้องเพียงพอกับสาขาที่สอน						[] 19
20.	การดำเนินการให้ครูปฏิบัติตนอย่างสอดคล้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู						[] 20
21.	การสนับสนุนให้ครูมีความมุ่งมั่นต่อการพัฒนาตนเองสู่เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู						[] 21
22.	การสรรหาบุคลากรสนับสนุนที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย						[] 22
23.	การส่งเสริมให้บุคลากรสนับสนุนมีรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย						[] 23
24.	การดำเนินการให้บุคลากรสนับสนุน มีความมุ่งมั่น ต่อความสำเร็จในการทำงานเพื่อ โรงเรียน						[] 24

ข้อที่	การปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา	ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์ คุณภาพการศึกษา					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	ปัจจัยที่ 4 ทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน						
25.	การจัดให้มีอาคารสถานที่ที่มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย						[] 25
26.	การจัดให้มีการดูแล บำรุงรักษาอาคารสถานที่อย่างเหมาะสม						[] 26
27.	การจัดให้มีห้องสมุด / มุมหนังสือ / ศูนย์วิชาการ พร้อมเอกสารตำราเพียงพอต่อการเรียนรู้.....						[] 27
28.	การจัดให้มีอุปกรณ์การเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอ เหมาะสม.....						[] 28
29.	การจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน.....						[] 29
30.	การจัดให้มีระบบการจัดการ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนนวัตกรรมที่มีคุณภาพ						[] 30
31.	การจัดระบบการบำรุงรักษาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ รวมถึงนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพ						[] 31
32.	การบริการส่งเสริมการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนนวัตกรรมอย่างทั่วถึงเป็นระบบ.....						[] 32
33.	การวางแผนการใช้จ่ายที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน						[] 33
34.	การใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ						[] 34
35.	การตรวจสอบ และรายงานด้านการเงินอย่างเป็นระบบ.....						[] 35
36.	การจัดทำ / พัฒนารฐานข้อมูล เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ						[] 36
37.	การให้บริการข้อมูล สารสนเทศอย่างทั่วถึงทันต่อเหตุการณ์.....						[] 37
38.	การสร้างความสัมพันธ์กับองค์กรภายนอก.....						[] 38

ข้อที่	การปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา	ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์ คุณภาพการศึกษา					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	ปัจจัยที่ 5 การจัดการ การบริหาร						
39.	การจัดโครงสร้างการบริหารอย่างชัดเจน มีความเหมาะสมกับขนาดของโรงเรียน						[] 39
40.	การจัดโครงสร้างการบริหารเหมาะสมกับระดับการศึกษาของโรงเรียน						[] 40
41.	การจัดให้มีคู่มือ / แนวปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรครบถ้วนทุกฝ่าย						[] 41
42.	การกำหนดธรรมเนียมโรงเรียน / แผนปรับปรุงโรงเรียนที่เหมาะสม						[] 42
43.	การจัดให้มีนวัตกรรม / เทคโนโลยี รวมถึงระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่เหมาะสม						[] 43
44.	การพัฒนาบุคลากรอย่างทั่วถึง ต่อเนื่อง						[] 44
45.	การทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ						[] 45
46.	การเปิดโอกาสให้ผู้มีความสามารถเป็นผู้นำโดยสามารถผลักดันการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีได้						[] 46
47.	การจัดระบบการกำกับ ตรวจสอบ รายงานคุณภาพภายในอย่างเหมาะสม						[] 47
48.	การดำเนินการให้บุคลากรตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความเข้าใจในระบบการจัดการ การบริหาร						[] 48
49.	การจัดให้มีการเสนอรายงานการตรวจสอบคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง						[] 49
	ปัจจัยที่ 6 กิจกรรมนักเรียน / นักศึกษา						
50.	การจัดให้มีบริการโภชนาการ / สุขภาพที่ถูกลักษณะอย่างเพียงพอ						[] 50

ข้อที่	การปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา	ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์ คุณภาพการศึกษา					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
51.	การจัดสรรทรัพยากรแก่นักเรียน นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง						[] 51
52.	การจัดให้มีบริการตรวจสอบสุขภาพแก่นักเรียน นักศึกษา อย่างทั่วถึง						[] 52
53.	การจัดให้มีระบบรักษาความปลอดภัยที่มีความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน / ชุมชน						[] 53
54.	การจัดสวัสดิการ / ความช่วยเหลือที่เอื้ออำนวยให้นักเรียน นักศึกษาที่มีความจำเป็น มีโอกาสได้เรียนอย่าง เต็มที่						[] 54
55.	การจัดบริการแนะแนว ทุกด้านอย่างทั่วถึงเป็นไปตาม ระบบ						[] 55
56.	การกำหนดกฎระเบียบ แนวปฏิบัติสำหรับนักเรียน นักศึกษาอย่างชัดเจน						[] 56
57.	การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรงเป็นผู้ดูแลให้เป็น ไปตามกฎระเบียบ						[] 57
58.	การดูแล / ติดตามความประพฤตินักเรียน นักศึกษา อย่างใกล้ชิด						[] 58
59.	การดูแล / ติดตามความประพฤตินักเรียน นักศึกษา อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ						[] 59
60.	การใช้ข้อมูลด้านความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา มาพัฒนางานปกครอง						[] 60
61.	การเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษาทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสมัครใจ						[] 61
62.	การติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียน นัก ศึกษาอย่างต่อเนื่อง						[] 62

ข้อที่	การปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา	ปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์ คุณภาพการศึกษา					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	ปัจจัยที่ 7 สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน						
63.	การจัดการเรียนการสอนให้ร้อยละ 50 ของผู้จบหลักสูตรแต่ละระดับได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.50 หรือเป็นไปตามที่โรงเรียนกำหนด.....						[] 63
64.	การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถทางด้านการเรียนที่แสดงออกโดยเฉลี่ยสูงขึ้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด.....						[] 64
65.	การจัดให้มีผลงานที่แสดงความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นรายบุคคล / รายกลุ่ม.....						[] 65
66.	การดำเนินการให้ผู้เรียนมีความสนใจ มุ่งมั่น อุดสาหกรรมคือหรือร้อนต่อการเรียนเพื่อพัฒนาผลการเรียนของคน.....						[] 66
67.	การดำเนินการให้ผู้เรียนสามารถแสวงหา ตลอดจนพัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเอง.....						[] 67
68.	การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการทำงาน.....						[] 68
69.	การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะ รวมถึงจรรยาบรรณในสาขาวิชาชีพที่เรียน.....						[] 69
70.	การดำเนินการให้ผู้เรียนมีความประพฤติดี มีวินัย สุภาพ อ่อนน้อม.....						[] 70
71.	การปลูกฝังให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาสภาพแวดล้อม.....						[] 71
72.	การดำเนินการให้ผู้เรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อเพื่อนๆ ครู ตลอดจนบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน.....						[] 72
73.	การดำเนินการให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมกับวัย.....						[] 73

ประวัติผู้เขียน

นายทรงศักดิ์ ชูศักดิ์เกียรติกุล เกิดวันที่ 6 เดือน มกราคม พ.ศ. 2515 ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาช่างยนต์ จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้ ปีการศึกษา 2535 สำเร็จการศึกษาศาสตรัอุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิศวกรรม เครื่องกล จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้ ปีการศึกษา 2537 เริ่มทำงานครั้งแรกใน ตำแหน่งครูที่โรงเรียนสุราษฎร์เทคโนโลยีช่างอุตสาหกรรม อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2538 จนถึงปัจจุบันและได้ศึกษาในสาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2541 และสำเร็จการศึกษาศรุ ศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขา การบริหารอาชีพศึกษา ปีการศึกษา 2544